

Святий Вінцентій Паллотті

АПОСТОЛ ТА МІСТИК

ПЕРЕДМОВА

Думка про майбутню славу, якою після смерті оточили священика Вінцентія Паллотті, протягом всього його життя була для нього чужою та байдужою. Бо той, хто вважав себе за найбільшого грішника землі, за найбільш невміле знаряддя і перешкоду в усіх починаннях, міг припускати, що сота річниця його смерті одночасно буде днем, коли Наступник Христа публічно вшанує його і винесе його на вівтар, що місто Рим буде славити його як одного з найбільших своїх синів? Бо єдиним сенсом його життя, справою яка займала всі його думки, і метою, на яку були спрямовані його зусилля, був Бог і тільки Бог. Він був захоплений і повністю проникнутий Всевишнім. Перед Богом, нескінченною любов'ю та святістю, він вважав себе за найбільш необхідне створіння, яке будь-коли жило на землі. Тому прагнув бути погордженим всіма і забутим назавжди. Це бажання було дуже щире та правдиве.

“Бог мій і все моє” – це було гасло його життя. А коли з героїчною ревністю намагався викоринити в собі гріх, а на його місце прищепити чесноту і християнську досконалість, чинив це не для того, щоб плекати любов до себе, не для радості чи задоволення від досягнутих успіхів, але тільки і виключно для того, щоб примножувати Божу славу і виконувати Божу волю, об'явлену нам словами Господа Ісуса: “Будьте досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний” (Мт 5, 48).

Ісус Христос був для нього завжди і в усьому взірцем та прикладом. Як Господь він прагнув “завжди чинити, що Отцю до вподоби” (Йо 8,29). Щоб наслідувати Ісуса він “розпочав діяти і навчати” (Дн 1,1), тобто служити ближнім: вбогим та хворим, знедоленим та самотнім. І робив це з більшим запалом, коли ясно бачив, що таким чином не лише наслідує Христа, але в ближньому і через ближнього служить самому Христу. Як його Божественний Взірець, так і він хотів передусім бути “Апостолом Предвічного Отця”, щоб всюди розпалювати вогонь апостольської ревності для Божої справи. Засноване ним “Товариство Католицького Апостольства” було покликане цей вогонь вселенської апостольської любові розпалювати, поширювати, скеровуючи всю його силу “на нескінченну Божу славу, для знищення гріха, для спасіння душ”. Служачи цим ідеалам, відмовлявся від відпочинку, сну, працював аж до пізньої ночі, незважаючи на слабе здоров'я робив справжні чудеса в самопожертвуванні і апостольській діяльності аж до 22 січня 1850 року. У 55 років став жертвою своєї невичерпної ревності. Повні захоплення, радості і вдячності, ми сьогодні є свідками, як в соту річницю смерті на прикладі святого Вінцентія Паллотті здійснюються слова Святого Письма: “Хто своє життя погубить задля мене, той його знайде” (Мат 10, 39).

Маємо надію, що ця коротка біографія Вінцентія Паллотті, принесе користь читачам. Біографія представляє життя та діяльність Святого, незвичайну його особистість, посвячення себе для добра ближніх і високі ідеали, які його освічували. Так ця праця без вагання заохотить до того, аби любити Бога, який “є предивним в своїх святих” (Пс 67,36) Також вона заохотить до вірного виконання кожним своїх обов'язків і до виконання їх в апостольському дусі на Божу славу і для користі ближніх, а через це до здобуття вічної участі в житті і славі Пресвятої Трійці з Марією, “найулюбленішою Матір'ю та Царицею”.

ЮНАЦЬКІ РОКИ

22 квітня 1795 року священник церкви Сан Лоренцо ін Дамазо в Римі новонародженому громадянину уділив таїнство хрещення. Цю подію так занотував в книзі хрещення: “Вінцентій-Алойз-Франциск Паллотті, народжений 21 квітня 1795 року, син Петра-Павла Паллотті і Марії-Магдалини з дому Россі”. Хто ж міг тоді припустити, що це прізвище належатиме до найславетніших в християнському Римі дев’ятнадцятого століття, а в недалекому майбутньому буде знане для всього католицького світу.

Але поки що можна було сподіватися, що дитина виросте добрим католиком, тому що походить з родини, яка дотримується принципів християнської віри.

БАТЬКИ

Батько Вінцентія – Петро-Павло Паллотті, походив з малого села Сан Джорджіо в Умбрії. Він ще молодим підприємцем виїхав до Вічного Міста, щоб тут оселитися і будувати своє майбутнє. Завдяки своїй старанності та заощадливості з часом досягнув значних успіхів. Мав продуктовий магазин на Віа дель Пеллегріно та три філії в інших частинах міста.

Ця завзятість стала причиною поваги сусідів, хоча ще більше пошани Петро-Павло здобув завдяки порядному життю. Щоденно було видно як Паллотті вранці поспішав до церкви. Кожний свій день він розпочинав з участі в Святій Літургії. Саме з неї черпав силу, щоб протягом дня добре виконувати свої родинні та професійні обов’язки.

Кожен охоче спілкувався з Паллотті, який був щирою, відповідальною та добродушною людиною. Вбогі та потребуючі завжди могли пересвідчитися у відкритості його серця і допомозі. Багатство не було метою його існування. Всіма стараннями переслідував іншу мету: Петро Паллотті прагнув протягом життя зробити багато добра і якнайбільше гарного залишити після себе.

Петро Паллотті було 40 років, коли народився Вінцентій. Після цього Бог подарував йому ще 40 років. Обдарував його і тією благодаттю, що ще за життя міг споглядати ті докази великої любові, якою римляни оточували його сина Вінцентія; що бачив ознаки святості, якими той відзначався ще з ранніх років. Далекий від гордості і приписування собі якихось заслуг, Петро із здивуванням запитував сам себе: “Чим заслужив я на таку велику благодать: бути батьком святого сина?”

Шляхетною і релігійною вдачею відзначалася і матір Вінцентія. Вихована в складних умовах, від дитячих літ мусила своїми руками здобувати собі на утримання, працюючи серед чужих і не завжди привітних людей. В 1790 році вона вийшла заміж за Паллотті. Це був особливий шлюб. Бог благословив його, обдарувавши батьків десятьма дітьми.

Марія-Магдалина як жінка і мати дотримувалася найкращих римських традицій. Її щирий і привітний характер виражався в її вчинках. Вона вміла як молитися, так і старанно працювати або зі смиренням робити добрі вчинки. Але не оминула її “хресна дорога”. Смерть забрала в неї шістьох дітей.

Останні роки життя були найбільшим випробуванням. Марія-Магдалина захворіла на страшно, малознану хворобу, яка спричинила внутрішнє гноїння, а зовні проявлялася в багатьох наривах, котрі покрили все її тіло. Але в цьому змученому хворобою тілі, душа залишилася спокійною, мужньою і незламною, до кінця відданою Божій волі. Вінцентій згадує, що перебуваючи в жалюгідному стані, вона з великою силою духа прожила останні дні свого життя: "Перед смертю не мала жодної маленької здорової частинки тіла; але її душа була повністю занурена в Бозі. Більш того, це їй приносило велику радість, бо вона досвідчувала такого сильного діяння Бога в своєму житті. Одного дня звернулася до мене з піднесеним настроєм: "О, як же я тішуся, що Господь мене навідав".

В терпіннях, які щоразу збільшувалися, вважала, що все походить від Божої любові і милосердя. Одного разу сказала слова, котрі наповнили мене почуттям великої радості: "Раніш завжди я говорила, що Матері Божій легко було досягнути радості і мир, тому що Бог обдарував її великими благодатями, Вона мала біля себе Спасителя, котрий її любив. Але тепер бачу, що і мене любить Господь".

З сильним переконанням часто повторювала: "Ісус говорить: Я є Добрий Пастир. Мої вівці знають голос мій і ніщо не може їх відірвати від мене. Також і мене нічого не може відірвати від Спасителя..."

19 липня 1827 року Господь звільнив Марію-Магдалину від терпіння. Вінцентій кількома словами влучно охарактеризував її особистість в написі на її могилі: "В Божій любові чекають тут на голос ангельської сурми смертельні останки римлянки Магдалини Россі-Паллотті. Мужня жінка, повна Божої боязні, неприязелька гріха, постійно готова до добрих діл; жила згідно з Божими заповідями, була опорою свого чоловіка, люблячою мамою багатьох дітей, заступницею вбогих, а в нещастях та горі справжньою опікункою і приятелькою".

Вінцентій усвідомлював, як завдячує своїм батькам. "Бог дав мені святих батьків" – стверджував зі смиренням.

В РОДИННОМУ КОЛІ

Вінцентій мав щастя народитися в атмосфері сім'ї, яка сприяла формуванню майбутнього святого. Він був третьою дитиною, яку Бог довірив достойним батькам. Найстарший його брат відійшов з цього світу тоді, коли народився Вінцентій. Після нього ще семеро дітей, з яких четверо Бог забрав до себе незабаром після їх народження. Серед них були всі сестри. Отже, Вінцентій ріс в товаристві чотирьох братів: старшого на три роки Сальватора та трьох молодших: Алойза, Йоана Хрестителя і Франциска, який народився, коли Вінцентію було вже дванадцять років.

Дитячі роки Вінцентія пройшли в родинному домі на Віа дель Пеллегріно 130, у будинку, який був трохи знищений, тому що вже в 1840 році вимагав генерального ремонту. Але мама Паллотті вміла і в старому будинку підтримувати порядок.

Найважливішим завданням свого життя Марія-Магдалина вважала виховання дітей. Матеріальні умови дозволяли їй мати прислугу, вона однак хотіла сама займатися господарством. Передусім вирішила особисто опікуватися своїми дітьми.

З дитинства старалася засіяти перші зернятка віри і любові в серцях своїх дітей. У Вінцентія, котрий був її улюбленцем, падали вони на дуже сприятливий ґрунт; тому що проявляв він велику зацікавленість до всього, пов'язаного з релігією.

Матір Паллотті дбала не тільки про те, щоб в своїх дітях пробуджувати і розвивати добрі схильності. Старалася також по можливості оберігати їх від згубного впливу оточення. Отже, чувала над тим, щоб діти не проводили забагато часу в магазині. Оберігала їх і від впливу “вулиці”. Така обережність в той час була слухною. Від 10 лютого 1798 року в Римі перебувало французьке військо, яке відзначалося нахабним поведженням.

Часто жінка брала дітей з собою до церкви або відвідувати хворих, тим самим навчаючи найважливішого і найбільш істотного, того, що має бути рисою кожного християнина: любові до Бога і ближнього.

Отже Вінцентій Паллотті зростав на доброму ґрунті. Але для того, щоб розвиватися, рослина і сама має бути здоровою, а також тягнутися вгору. Передусім вона потребує сонця і життєдайної роси. Вінцентій мав і перше, і друге завдяки батькам і християнському вихованню, яке отримав. Зусилля Вінцентія завжди були звернені на досягнення однієї мети – постійне прямування до досконалості. На цій же дорозі йому завжди товаришувало Боже благословення.

ЗА ШКІЛЬНОЮ ПАРТОЮ

Так Вінцентій доріс до шкільного віку. В той час у Римі освіта була ще не обов’язковою. Значна частина громадян не вміла ні читати, ні писати. Однак була можливість навчатися: було чимало приватних шкіл і шкіл при монастирях.

Батьки Паллотті вважали своїм обов’язком дати дітям можливість здобути базову освіту. Початкову школу деякий час Вінцентій відвідував в окружній школі на Віа Капелларі; там почав вивчати латинську мову. Всі предмети засвоював успішно, лише латинська мова завдавала йому клопотів. Одного разу так про нього сказав вчитель: “Вінцентій – це малий святий, шкода що йому так важко дається навчання”. Батьки, знаючи побожність свого сина, не втрачали надії, що з Божою допомогою він подолає всі труднощі в навчанні. Отже, після закінчення окружної школи, відіслали його в школу отців Піярів з монастиря Сан Панталео. Ця школа мала добру славу. Піяри приділяли увагу не лише предметам, передбаченим програмою, але і релігійному вихованню своїх учнів. В особливий спосіб прищеплювали глибоку побожність до Матері Божої; цей метод гарно впливав на формування молодих людей.

В цій школі Вінцентій вивчав граматику, а один з вчителів окружної школи допомагав йому. Однак попри цю допомогу Вінцентій важко засвоював знання з граматики, в зв’язку з чим матір розпочала з Вінцентієм новенну до Святого Духа. Завдяки поєднанню цих двох засобів (природньому і надприродньому) Вінцентій переміг всі труднощі і після того з легкістю продовжував навчання.

У дванадцятирічному віці перейшов зі школи Піярів до Римського колегіуму, в якому мав продовжувати вивчати гуманітарні науки. Цей колегіум був одним з найславетніших в Римі, який заснував св. Ігнатій, а його духовні сини, отці Ізуїти, допровадили до розквіту. З нього виходили не лише освічені, а й святі люди: св. Алойз і св. Йоан Берхманс.

За часів Паллотті колегіум мав дуже високий рівень освіти. Незважаючи на те, що внаслідок скасування ордену Єзуїтів навчальний заклад втратив декілька добрих викладачів, дієцезіальні священики, яким було доручено керівництво, були добре приготовлені до цього завдання.

Протягом всього часу навчання в цьому закладі Паллотті належав до найкращих учнів класу. Він здобув кілька нагород. Особливо у вивчанні класичних мов Вінцентій виявляв

неабиякі здібності. Відзначався мистецтвом складання віршів латинською мовою. Але ніколи не було в нього найменшого прояву пихи чи зарозумілості, задоволення собою. Срібні відзнаки, які отримував за гарне навчання, таємно від всіх розміщував перед іконою Матері Божої. Деколи продавав їх, а отримані гроші роздавав бідним. Вдома найчастіше дізнавалися про його відзнаки і нагороди тільки з розповідей інших. Своїми досягненнями у навчанні завдячував не стільки надзвичайним здібностям, скільки взірцевій уважності в школі і старанням вдома. Допомогав також менш здібним учням.

Коли виконував домашнє завдання, мама докладно перепитувала про них Вінцентія. Лише потім йому можна було допомагати в домашньому господарстві чи у магазині. Вінцентій завжди охоче робив це. Навіть коли став студентом богословського факультету, охоче допомагав на кухні і у підтриманні порядку в будинку. Батько про нього згадував так: “Ніколи не завдав мені ніяких прикрощів.”

Серед братів хлопець займав виняткове становище. Всі оточували його великою пошаною і довірою. Його щире і мирне ставлення до оточення та бездоганий приклад мали великий вплив на братів. В усіх непорозуміннях та суперечках був миротворцем. Якщо когось скривдили, відкрито і впевнено заступався за ображеного, і до його слів прислухалися.

ПЕРШІ ЗНАКИ ОСОБЛИВОГО ПОКЛИКАННЯ

Вже з перших років шкільного навчання можна було помітити в житті Вінцентія певні риси, котрі вказували на виняткове покликання дитини і особливі благодаті. Насамперед варто наголосити на особливому дарі молитви. Ще дитиною відчував потребу у щирій розмові з Богом. Не раз можна було його застати в своїй кімнаті на колінах, зануреного в молитовну тишу. Вільний час, котрий його колеги використовували на забави і розваги, Вінцентій проводив у церкві. Дуже радів, коли міг прислуговувати біля вівтаря під час Святої Літургії, в якій брав участь щодня.

Правдива любов до Бога спонукає до щораз глибшої і повнішої любові до ближнього. В житті Вінцентія можна помітити вплив правдивої, зрозумілої побожності. Його доброта перебільшувала загальноприйнятну міру. Його бажання допомагати іншим і готовність до жертв деколи набирали форм, які навіть турбували побожних батьків. Так, наприклад, одного разу святий подарував своє ліжко вбогій родині, а сам спав на підлозі, поки батьки не купили йому нове. Іншим разом дуже здивована була його тітка, що мешкала в Фраскаті, коли Вінцентій прийшов до неї без штанів і черевик, бо подарував їх якомусь бідному хлопцю, якого зустрів дорогою.

Ще більш виразним і зворушливим знаком особливого Божого керівництва було палке прагнення відречень і покути, які практикував ще дитиною. Міцного здоров'я ніколи не мав, але незважаючи на це був завжди суровим і вимогливим до себе. Практикував велику кількість відречень. Навіть споживаючи їжу, умертвляв себе як тільки міг. Обмежувався найменшими порціями. До смачних страв досипав гірких порошоків. Часто добровільно визначав для себе дні посту. Але і прислухався до зауважень батьків, які переконували його більше їсти. Спогади з тих часів висвітлюють його позицію у цьому питанні: “Вважав я за досконалу річ споживати визначені мені батьками страви і порції незважаючи на те, смакували вони мені чи ні”. З турботи про здоров'я сина батько звернувся до його сповідника. Пояснив йому ситуацію і просив, щоб сповідник схилив хлопця зі слабким здоров'ям не застосовувати сувору покуту. Побожний настоятель Фаззіні був дуже розсудливим і досвідченим сповідником. Порадив батьку дати хлопцю цілковиту свободу в релігійних справах, тому що в них проявляється дія Божої благодаті.

Тільки тоді, коли юнацький запал Вінцентія виходив за межі розсудливості, отець Фаззіні скеровував його на потрібний шлях.

Протягом всього життя Вінцентій відчував щире вдячність до отця Фаззіні за духовне керівництво. Також при нагоді визнавав, що завжди мав добрих сповідників і духовних керівників, і що багато в чому їм завдячує. Підкреслював, що таких наставників треба випрошувати в душі покорі і піддатися їхньому керівництву в душі послуху. Цими словами охарактеризував свої дуже глибокі переживання, продумане ставлення до сповідника.

Таким чином, сам переживав те, що пізніше як пораду і заохочення пропонував людям, які прямують до святості: “Так, як не можна дійти до досконалості без доброго духовного керівництва, нагадуємо всім, щоб в наближенні до Бога дозволили направляти себе святому, досвідченому і розсудливому духовному керівнику і щоб були йому слухняні так, як слухняна дитина своїй матері. Хто так чинитиме, дуже скоро відчує велику втіху і досягне висот у духовному житті.”

НА ШЛЯХУ ДО СВЯЩЕНСТВА

Від ранню nbsp;ldqspan style="font-size:22px;">nbsp;uo;Так, як не можна дійти до досконалості без доброго духовного керівництва, нагадуємо всім, щоб в наближенні до Бога дозволили направляти себе святому, досвідченому і розсудливому духовному керівнику і щоб були йому слухняні так, як слухняна дитина своїй матері. Хто так чинитиме, дуже скоро відчує велику втіху і досягне висот у духовному житті.юї юності Вінцентій палко прагнув стати священиком і не приховував свого наміру від батьків. Вдома з радістю прийняли рішення сина. Вже під час навчання в гімназії в 1811 році коли йому було 16 років отримав тонсуру і нижчі свячення. Але в тогочасному Римі цей факт не був чимось надзвичайним.

Перший рік філософської освіти закінчив в Римському колегіуму 1814 року, пізніше – в університеті Сап'єнза, який в цьому році був знову відкритий після відступу французького війська. Університет був розташований ближче ніж колегіум до будинку Паллотті, саме цей факт міг вплинути на зміну навчального закладу.

В ті часи постійне перебування в духовній семінарії під час вивчення теологічних наук не було обов'язковим. Тому Паллотті міг жити у своїх батьків і звідти ходити на лекції до університету. До навчання в Сап'єнза Вінцентій ставився відповідально. Не тільки уважно слухав на лекціях, але і сумлінно навчався вдома. Навіть дорогу з дому до університету включив в загальний розклад занять і визначив собі детальну програму, щоб не втрачати жодної хвилини. Отже, прямуючи на лекції, робив іспит совісті з практикування чеснот і з горливості у внутрішній праці над собою. Натомість коли повертався додому з навчання повторював лекції, дякував Богу за можливість здобувати знання та просив про поміч і благословення для себе і для колег. Якою великою старанністю Вінцентій відзначався в навчанні, свідчить той факт, що у 20 років він здобув ступінь магістра на гуманітарному факультеті. Навчання ж в університеті увінчалось здобуттям ступеню доктора з філософії і теології.

Під час університетського навчання Паллотті не лише здобув ґрунтовні знання, але і відзначався великими досягненнями у духовному житті. Особливо роки вивчання теології сприяли подальшому розвитку його внутрішнього життя. Прослідкувати цей зріст можна за допомогою духовного щоденника, записи в якому почали з'являтися саме в цей час. Щоденник мав служити передусім особистій внутрішній меті. Паллотті представляв його також і своєму духовному керівнику, щоб той, знаючи постанови міг їх підтвердити і відповідно керувати його

душею. За щасливим збігом обставин щоденник зберігся до наших часів і може ще сьогодні допомагати всім нам порадами і вказівками в нашому власному духовному житті.

ДО ВЕРШИН

Характерною рисою духовності Паллотті цих років є прагнення до вічності. Він спостерігав Бога і досвідчував Його передусім як нескінченну Любов. Саме тому звертався до Нього як до безкінечно досконалого і найліпшого Отця, Який гідний необмеженої любові, пошани і прославлення. Слова “Бог нескінченний, неосяжний, незбагнений” часто повторюються в його листах і промовах. Вінцентій був до глибини схвильований і приголомшений безмірною Любов’ю Бога. Його думки, прагнення і вчинки є відбитком цього внутрішнього переживання.

Найбільше прагнення його серця – постійно славити Бога. Тож і його гаслом могли бути тільки слова “Ad infinitam Dei gloriam (Для нескінченної Божої Слави).” В довгій молитві з 1816 року, котру назвав “Загальна декларація”, висловив своє прагнення нескінченно прославляти Бога способом справді вартим подиву. Серед іншого там читаємо: “Нехай все добре, яке зробили створіння для найбільшої Божої слави нашого Небесного Отця, виконується тепер і завжди. Нехай я зможу виконувати тепер і в майбутньому всі добрі вчинки, котрі вже зробив, для ще більшої слави нашого найулюбленішого і безкінечно досконалого Отця, і це все щоб я робив (якби це було можливо) з нескінченною досконалістю. Отже, прагну, щоб всі ці добрі діла виконували не лише ті створіння, котрі чинять їх для Божої слави, але також і всі інші створіння вже існуючі і майбутні. І прагну ще, щоб всі ці створіння в нескінченності помножені... від вічності до вічності... кожную хвилину складали Господу безмірну пошану і прославлення”.

Великий запал до постійного прославлення Бога спонукав Паллотті невтомно прямувати до святості. Перед нескінченно досконалим Богом ніколи не міг сказати, що досягнув вже достатнього рівня праведності. Тому завжди прямував до найвищих вершин у молитві, праці для Бога і відреченнях. Тільки в цьому контексті можемо зрозуміти, чому Вінцентій виконував стільки побожних практик і не пропускав жодної нагоди помолитися. Збереглися записи, котрі свідчать про те, якою незвичайною і подиву гідною мірою плекав дух молитви. Щодня крім традиційних обов’язкових молитов здійснював ще й інші побожні практики: сім покутних псалмів, хресну дорогу, молитви за померлих та молитви до Матері Божої.

Почувши дзвони, Вінцентій завжди молився так: “О, мій Боже! Хто ж знає, скільки великих душ величає і прославляє Тебе перед Твоїм Божественним Обличчям через своє смирення, любов та інші чесноти. Тому еднаюся з ними в прославленні Тебе, а також еднаюся з усіма істотами і всім небесним двором; в єдності з їх досконалістю і заслугами, досконалістю Ісуса і Марії, занурений в Ісусову Кров, я визнаю Твою безмірну величність, а мою найбільшу безмежну бідність, грішність і потворність. Благаю Тебе, щоб Твоя величність та моя нікчемність і грішність виявилися всім істотам. Та ж нехай Твоя воля буде завжди”.

Паллотті не хотів пропускати жодної можливості, жодної години, щоб не зробити чогось для Бога. З великим відчуттям відповідальності розумів цінність часу. “Час – це дорогоцінний дар, короткий і безповоротний. З поміччю Божої благодаті хочу його так добре використати з метою виправлення минулого, як би це вчинила померла людина, коли б могла воскреснути зі смерті до нового життя”. “Вінцентію, змагайся до святості. Завтра можеш померти” – часто повторював.

Легко зрозуміти, що з таким глибоким розумінням життя і з такою ревністю Паллотті не шукав і не прагнув для себе ані забави, ані відпочинку. Молитися і працювати, скільки тільки можна – це мета, яку ставила перед ним апостольська ревність.

Прагнення постійно величати Бога ще в студентські роки спонукало Вінцентія до апостольської діяльності скрізь, де лише траплялась така нагода. Отже, святий брав активну участь в молодіжних товариствах і братствах, відвідував хворих, піклувався про вбогих, проводив лекції, при цьому ніколи не занедбуючи своїх щоденних обов'язків.

Пережиття нескінченності Бога народжувало в його душі сильний і нестриманий потяг до цілковитого використання всіх своїх сил і свідомого використання часу. Любов до безкінечного Бога виривала Вінцентія з тісного кола буденності і нестримною силою підштовхувала до героїзму, до безмежного присвячення себе Небесному Царству. Тільки з погляду вічності можемо зрозуміти таємницю і найглибшу сутність особистості Паллотті. В цій праці для Неба також знаходимо пояснення його справи під назвою “Католицьке Апостольство”, в якому прагнув з'єднати всі можливості католицизму, його зусилля і працю для нескінченної Божої Слави.

БОЛІСНІ ПЕРЕЖИВАННЯ

З одного боку пізнання і пережиття вічності розпалювало ревність Паллотті, а з іншого – він відчував велику провину, яка пригнічувала його. Чим більше пізнавав досконалість Бога, тим меншим і нікчемнішим бачив себе. Чим глибше і повніше розумів потребу і необхідність безупинного прославлення гідного Бога, тим більше марними і не вартими уваги здавалися йому всі його вчинки. З цього досвіду виростала глибока покора і смирення, про це сам часом згадує. Бо в світлі Божої нескінченності все, що земне, гине в безодні мізерності. Перед Божим обличчям і Його святістю Паллотті здавалося, що він вкритий проказою гріхів. Тому себе постійно називав “ницістю і провиною”. Протягом всього життя супроводжувало його почуття власної нікчемності і гріховності, які переживав як постійне, глибоке і домінуюче терпіння. Про це Вінцентій зворушливо написав в своїй “Загальній декларації”: “Кличу на допомогу найвищого, нескінченного, безмежного і незрозумілого Бога; благаю про милосердя живого Агнця Божого; прошу про допомогу і опіку моєї і нашої спільної Небесної Матері Марії, ангелів та святих. Визнаю свою жалюгідність, що є дуже великою. Бачу свою безумовну нездатність, щоб я, бідне, нужденне, сліпе, несвідоме, зрадливе, непостійне і найжахливіше створіння, міг віддати Богу нескінченну славу. Тому, занурюючись в свою величезну нікчемність, волаю з глибини серця: О Господи, Господи, перед усіма визнаю Твою безмірну досконалість, досконалість Ісуса і Марії, Ангелів та Святих та всіх інших створінь. Але і одночасно визнаю свою велику, безмежну злиденність, сліпоту, несвідомість і потворність”.

Така свідомість отця Вінцентія і почуття провини пробуджувало в ньому палке прагнення очищатися через вогонь покути і відречень, котрі охоплюють жахом тих, хто про це дізнається. Через ці покутні вчинки Паллотті хотів, хоч в деякій мірі відшкодувати помилки, вчинені перед нескінченною Божою святістю. Кожна, навіть найменша провина, сприяла тому, що святий Вінцентій щораз більше пізнавав Божу досконалість. Власне тому також Його покута сягала часом небачених меж. Вже в молодому віці він відчував велике прагнення покутувати за інших. Таким чином хотів хоча б малою мірою відшкодувати Богу помилки інших, котрі зменшували Божу славу, цим віддаючи честь Богу від імені ближніх.

Дух відречення Вінцентій особливо розвинув під час навчання в університеті. Він далі обмежувався в їжі, споживаючи лише те, що необхідне, з радістю вибирав ті страви, які не любив. В п'ятниці і суботи добровільно постив, як в дні стислого посту. По вівторках і п'ятницях бичувався, а в середу і суботу півгодини носив покутний ланцюг.

В 21 рік Вінцентій склав обітницю чистоти і зобов'язався цілковито зберігати вбогість та бути безумовно слухняним своєму духовному керівнику, а також уникати всіляких привілеїв.

Незважаючи на ці надзвичайні відречення, постійно вважав себе за жалюгідне і грішне створіння, негідне навіть того, щоб жити на землі.

ПОМІЧНИКИ В ДУХОВНИХ ПОТРЕБАХ

Паллотті не зміг би витримати напруження, спричиненого палким переживанням нескінченної досконалості і святості Бога, й одночасно власної потворності, коли б не вибрав за своїх духовних провідників Христа і Марію. Це саме Вони, Спаситель і Матір Божа, привели його з тісних людських кордонів до Божої безмежності. В Христі Вінцентій знайшов єдиний міст, який дозволить йому перейти з довірою і миром через прірву, що відділяє його від Бога. В Христі знайшов він визволення від недосконалості і потворності своїх вчинків. І якщо перед цим він переймався глибоким смутком, тому що для пошани нескінченного Бога може виконувати лише обмежені і дрібні вчинки, то тепер великою утіхою була свідомість того, що є хтось, хто в людській подобі віддає Богу постійну славу.

Паллотті бачив, що в поєднанні з заслугами Христа, недосконалість його вчинків була знищена і вирівняна. Жертва Христа була цілковитим винагородженням за його занедбання. Якщо без Христа, Вінцентій вважав себе нікчемністю, то тепер розумів, що незважаючи на це, в Христі огортає його Божа Любов. Якщо до цього власні вчинки здавалися йому нікчемними, тому що походили від нього самого, то тепер з'єднані з заслугами Христа, стали жертвовними дарами, які прийме Господь, і які не зневажатиме. Через нескінченні Свої заслуги Ісус Христос освячує, удосконалює і збагачує всі наші думки, слова і вчинки навіть тоді, коли самі з себе вони є безсенсовними, щоб тільки були виконані в стані благодаті і з любові до Бога. Відірвані від Христових заслуг, ці вчинки були б незначними, марними і позбавленими будь-якої цінності, були б нічим перед Богом, були б жахливою недосконалістю в порівнянні з нескінченною Божою досконалістю.

Так склалося завдяки благодаті і Божому Провидінню, що власне пережиття Божої досконалості і власної “безмежної нужденності” нерозривно об'єднало Паллотті з Христом і ще більше поглибило його віру і довіру до Всевишнього.

Внутрішнє поєднання з Христом ще більше розвинуло любов до Матері Божої. Паллотті з дитинства оточував Марію великою пошаною. Багато молився до своєї “більш ніж улюбленої Матері”. Віддавався їй у всіх справах. Виходячи з кімнати, говорив: “Благослови мене, Мамо”. Особливо вірив, що за Її заступництвом стане великим святим. Те, що він пізніше писав до своїх духовних співбратів, вже з студентських років було твердим переконанням. “Великий шанувальник Марії не тільки дбає про своє спасіння, але за заступництвом Марії стає святим, а ця святість в ньому зростає щодня”. Це ж Вона, Марія, породила на світ Спасителя, Вона як Матір Його виховувала. Власне тому Паллотті мав незламну віру, що і для нього Марія буде Матір'ю і найкращою Наставницею, яка його виховуватиме на взірць свого Сина.

Одночасно Вінцентій бачив в Ній найдосконаліший образ Її Сина. Від Неї вчився, як належить любити Спасителя і як Йому служити.

Так, Христос став для Вінцентія провідником до нескінченного Бога, а Марія – провідником до Христа.

СТУПЕНІ ДО СВЯТОСТІ

Паллотті не мав жодного сумніву щодо свого покликання до священства. Але протягом певного часу вагався у виборі своєї дороги: не знав, чи буде він дієцезіальним священиком, чи постукає

до дверей монастиря з проханням прийняти його. Однак серце відчувало прагнення монашого життя. Найбільше відповідала йому регула Отців Капуцинів. Приваблював його їх простий і вбогий спосіб життя. Але сповідник відмовляв Вінцентія від чернечого життя через те, що Паллотті мав слабе здоров'я. Здавалося, що сувора регула монашого життя була понад його сили. Отець Фаззіні знав про це і тому радив йому, стати дієцезіальним священиком. Паллотті і в цій ситуації прислухався до думки свого духовного наставника.

Коли Паллотті здобував богословську освіту, отримав вищі свячення. Записи з духовного щоденика свідчать про те, які серйозні думки супроводжували його в ці піднесені хвилини: “Прямування до святості повинно оживляти навчання і працю семінаристів. Прошу Бога про благодаті, щоб з мого способу життя випливала велика святість”.

21 вересня 1816 року Паллотті отримав свячення субдияконату. Тоді прийняв завдання і обов'язок молитися брев'ярій. Цей обов'язок вважав за честь, якої був негідний. “О мій Боже, уділи мені, найнужденнішому і найбільшому грішнику серед усіх людей, усвідомлення, що я негідний молитися брев'ярій за Твій люд. Адже цей народ є набагато кращим за мене і є душі, які вже дійшли до найвищого ступеня досконалості, хоча багатьма з них і погорджує світ. О Боже мій! Дай мені пізнати, що для моєї великої нужденності, котра постійно збільшується внаслідок моєї схильності до гріхів, не можу задовольнити Твої прагнення, щоб через молитви Твого найнікчемнішого слуги Твій Люд осягнув велику користь у цьому і в майбутньому житті... Venite adoremus (Ходімо, поклонімся Господу). Я – великий грішник, повинен соромитися того, що відважуюсь молитися до Тебе, мого нескінченного, безмірного і незрозумілого Бога, молитися за Твоїх улюблених братів, за люблячі душі, прості, смиренні і чисті”.

Через рік Паллотті отримав дияконські свячення. На реколекціях, які перед ними переживав, відновив рішення прагнути до святості за будь-яку ціну: “Вже від цієї хвилини буду прямувати до святості, не відкладаючи цього до того часу, коли прийму священицькі свячення, або на пізніший час. На добродійства Господа Бога, наймилостивішого Отця хочу відповідати з запалом, покорою і вдячністю. Буду уникати всіх перешкод, які можуть стати на шляху до мого освячення. А найбільшою з усіх перешкод я вважаю свою гордість”.

16 травня 1818 року Вінцентія обдаровано великою благодаттю. Саме цього дня він отримав такі бажані священицькі свячення. Тоді йому було 23 роки, а це означає, що через свій молодий вік міг стати пресвітером лише з дозволу Папи Римського. Свою першу Святу Літургію відправив для родичів та близьких у Фраскати в урочистість Пресвятої Трійці.

Був священиком, слугою, але і приятелем Христа. Безмежні радість і вдячність наповнювали душу Вінцентія Паллотті. Лист, написаний в ці щасливі дні до близького друга, отця Каспера дель Буфало, дозволяє краще відчутти його переживання і внутрішній стан.

“Найулюбленіший наш Бог захотів актом своєї нескінченної і гідної вічного здивування любові підвести мене з пороку і нікчемності та піднести до найвищої священицької гідності. Ця гідність (як мені здається) може бути не лише предметом захоплення, але і святого страху. З вдячністю за отримані благодаті, прошу помолитися “Magnifikat” та інших заохотити до цього. О, якою ж великою гідністю є священство, яка це велика честь... Бо що ж означає бути священиком? О мій Боже, я нічого не розумію. Що це означає складати святу і безкровну Жертву і уділяти Святі Таїнства? Боже, що це означає щоденно складати Тобі Жертву подяки і в цьому намірі молитися брев'ярій? Прошу Тебе, Отче, давай будемо разом заохочувати священиків, щоб звертали увагу на ці три речі: на добре відправлення Святої Літургії, уділення Святих Таїнств і читання брев'ярія”.

ПЕРШІ НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ

БУРХЛИВИЙ ЧАС

Дуже неспокійними були часи, коли молодий священник Вінцентій Паллотті мав працювати, боротися і страждати для Божого Царства. Під впливом французької революції і владарювання Наполеона опинилася й Італія. Було вирішено з Апеннінського півострова зробити монолітну народну державу. В 1809р. Наполеон ліквідував папську державу, а її територію приєднав до Франції. Проте Віденський конгрес 1815р. відновив світську владу Папи на території колишньої Папської області. Тогочасний Папа Пій VII (1800 – 1823) намагався впровадити в своїй державі нові закони. Не шкодував зусиль, щоб традиційну політику узгодити з прогресивними ідеями і нововведеннями Наполеона. Святійший Отець більше турбувався про релігійну реформу ніж про політичну. Релігійна реформа була необхідною, оскільки давали про себе знати наслідки хаосу, який спостерігався в церковному житті останніх років. В народі відчувалося “охолодження” у ставленні до релігії і Церкви. Розповсюджувалася релігійна байдужість. Боротьбу проти Церкви і Папи розпочали передусім численні таємні спілки карбонаріїв. Саме завдяки їх діяльності виникли повстання в церковній державі під час виборів Папи Григорія XVI (1831р.). Австрійські війська допомогли припинити ці заворушення. Відтоді однак під попелом цих подій тлів вогонь революції, а в 1848 році вибухнуло полум'я, котре огорнуло весь півострів і на певний час знищило церковну державу.

Саме під час змагань між “старим” і “новим” в державному житті Італії здійснює священницьке служіння Паллотті, яке майже все проходило у Вічному Місті. Рим не зумів протистояти новим правилам. І тут поширювалася релігійна байдужість з усіма своїми наслідками. Паллотті чудово розумів тогочасні проблеми і небезпеки. Однак не піддавався знеохоченню. Навпаки, умови в яких жив, були для нього додатковим стимулом у праці. Розпочав від себе. Розумів, що існуюче зло і згіршення збільшує його обов'язок прагнути до святості і горливо працювати для Божого Царства. Вінцентій був як солдат на полі битви, котрого звідусіль атакує ворог. Незважаючи на те, що неприятель вже зміг прорвати фронт, він не піддавався. Не перестав захищатися і не полишав зброю. Так і Паллотті з оптимізмом і невтомною ревністю збирає і об'єднує сили Церкви для того, щоб укріпити найбільш ослаблені її сили.

ПРОФЕСОР-КОРЕПЕТИТОР

Паллотті здобув теологічну освіту за власні кошти. Не маючи обов'язку платити, не міг також, згідно з тогочасними звичаями, проводити душпастирську працю в парафії. Але і знайти відповідний приход було не простою справою. В Римі не бракувало священників. Крім того Паллотті мав слабе здоров'я і саме тому був неспроможний служити в парафії. Через наполегливе навчання і сувору аскезу здоров'я Вінцентія погіршилося. В такій ситуації він залишився в домі батьків для того, щоб зміцніти. Цей час тривав недовго, бо на початку березня 1819 року ректор Сапєнзі запропонував Вінцентію посаду професора-корепетитора в університеті. На цю посаду було небагато кандидатур, бо вона не належала до престижних і добре оплачуваних. Паллотті мав всі можливості для того, щоб згодитись на цю посаду. Ще студентом богослов'я проявляв здібності в цьому напрямку, часто повторюючи і пояснюючи лекції для своїх однокурсників. У Вінцентія виявлялися особливі вміння. Він міг чітко, просто і конкретно пояснити

те, що з уст викладача здавалося важким і заплутаним. Ректор Сапензі хотів використати цей талант на користь університету і студентів.

Паллотті виконував обов'язки корепетитора впродовж 10 років. Відмовився від цієї посади лише в 1829 році, щоб всі свої зусилля присвятити душпастирській праці. Як професор-корепетитор він мав обов'язок щоденно, крім четверга, відвідувати схоластичні дискусії, якими сам і керував. Згідно з оцінкою експертів Паллотті проводив ці дискусії з ґрунтовними знаннями предмету, великою старанністю і неабияким вмінням. Ректор університету цінував працю Вінцентія. Не дозволяв захищати докторської дисертації тим, хто не відвідував вправ під керівництвом священика Паллотті.

Обов'язки в університеті могли цілком заповнити весь час Вінцентія, але він намагався уникнути цього. Прагнув цілковито віддатися служінню Богу. “Робімо все, що є добре, все, що ми можемо вчинити, все, а коли б це було можливим, чинімо безмежно багато” – писав він до приятеля Каспера дель Буфало. Паллотті шукав іншої праці і знайшов її вдосталь.

У ВІЛЬНИЙ ЧАС

У ті часи зусилля багатьох людей в Римі були скеровані на створення релігійних спільнот і братств, щоб оживити церковне життя та зміцнити християнські традиції.

Ще студентом Паллотті брав участь в зібраннях різних братств та спілок. Залюбки посвячував свої сили релігійним товариствам молоді, якими опікувався. Молоді люди горнулася до отця Вінцентія, помічаючи його велику доброту і приязне ставлення, довіряли йому. Може, в своїй горливості священик часом і багато вимагав від юнаків та дівчат, особливо коли йшлося про кількість духовних вправ, які рекомендував своїм вихованцям. З великим задоволенням хотів зробити всіх святими. Хоча не мав перебільшеної набожності. Своїх вихованців водив не тільки до каплиць і церкви, а й на розваги. І сам залюбки брав участь у всіх забавах і подорожах.

Паллотті позитивно впливав на молодь. Більшість його вихованців згодом вступила до духовних семінарій. Ближчі знайомства з членами молодих товариств пізніше виявилися дуже плідними в широкій і різноманітній апостольській діяльності Вінцентія. Так, наприклад, ще одразу після своїх свячень познайомився з чотирнадцятирічним Рафалом Меля, який пізніше став першим і дуже спритним співробітником, коли Паллотті закладав фундамент майбутнього Об'єднання Католицького Апостольства.

Крім молодіжних зустрічей на вул. Санта Марія дель Пянто, щосуботи відбувалися зустрічі для семінаристів, на яких обговорювались найактуальніші питання катехетики. На цих зборах Паллотті познайомився з молодим графом Джованні Мастаї-Феретті, який згодом був обраний Папою і керував Церквою під іменем Пія IX. Тоді граф здобував теологічну освіту і приходив на зустрічі семінаристів вул. Санта Марія дель Пянто. Перед вступом до духовного стану молодий аристократ мав намір вибрати інший життєвий шлях: прагнув вступити до папської гвардії. Але перед самим прийняттям в гвардію у нього стався епілептичний напад, який перекреслив всі плани на майбутнє. Засмучений і пригноблений молодий граф зустрівся з Паллотті, котрий потішаючи його сказав: “Будь спокійний, бо прийде хвилинка, коли не ти будеш служити, але інші будуть служити біля тебе”. Після того, як кардинала Мастаї-Феретті вибрали Папою Римським, пригадалися слова Вінцентія і стало зрозумілим, що вони були пророчими.

Молодий дон Паллотті опікувався не лише молоддю. Він брав активну участь у праці в хоспісі Санта Галла. Шляхетна родина Одескальті ще в XVII столітті збудувала цей притулок

для бездомних людей похилого віку. В притулку було 200 ліжок. Бездомні знаходили тут не тільки турботливу допомогу в земних потребах, але мали і духовну опіку. Багато святих священників присвячували себе душпастирській праці серед вбогих в цьому притулку. Серед інших в цьому притулку Паллотті познайомився з старшим за себе на 9 років каноніком Каспером дель Буфало, засновником Конгрегації Пресвятої Крові, з яким був зв'язаний стосунками глибокої приязні протягом всього свого життя.

ВЕЛИЧЕЗНИЙ ОБСЯГ РОБОТИ

Визначна особистість священника Паллотті і його горливість в душпастирській праці не могли довго залишатися непоміченими, хоча він сам намагався якнайменше звертати на себе увагу. Однак його прізвище ставало все відомішим. Побожні душі шукали в нього поради і керівництва в духовних справах. Також і церковна влада звернула на нього увагу. Перед Вінцентієм відкривалася дорога до багатства, слави, почесностей... Але Паллотті не пішов нею, а обрав інший шлях. Залишаючись вірним своєму вибору завжди брався за найтяжчі, найвідповідальніші, найнепомітніші і найменш оплачувані заняття.

ДУХОВНИЙ НАСТАВНИК РЕКОЛЕКЦІЙ

В 1819 році набожний канонік Мучч'юлі попросив отця Вінцентія допомогти в реколекційному домі, який знаходився біля моста Понте Ротто, на іншому боці Тибру. Реколекційний дім найчастіше відвідували люди з нижчих суспільних верств для того, щоб отримати ґрунтовне приготування до духовної боротьби і прийняття життя. Спочатку Паллотті здійснював адміністративне керівництво, організацію реколекцій і опікувався молодіжною спілкою, котра там зустрічалася. Дуже скоро йому було довірено служити Таїнством Покаяння і проводити реколекції. Вже через кілька років священник Вінцентій належав до найбільш знаних і шанованих реколекціоністів Риму. Його повчання було вражаючим, відчувалося що цей священник сам особисто все продумав, досвідчив і пережив те чого навчав. Зі свого боку Паллотті оточував людей справжньою батьківською опікою, служачи їм з відданістю. Вже по традиції перший день реколекцій отець відвідував всіх учасників в їх кімнатах для того, щоб познайомитися з кожним особисто і знати їх життя, проблеми, потреби.

Монсіньор Піатті, який заснував реколекційний дім для людей з вищих суспільних верств, також хотів співпрацювати з Паллотті. Вінцентій погодився на пропозицію. Згодом праця в цьому домі виявилася дуже плідною для священника. Саме там реколекціоніст познайомився з впливовими особистостями і знатними родинами Риму, котрі допомогли в розвитку апостольських і харитативних починань. Однак, коли святий Вінцентій розпочинав працювати в реколекційному домі, навіть не думав, що ці знайомства можуть стати в пригоді в майбутньому, бути поміччю в досягненні такої благочестивої мети.

Таємниця успішної діяльності Паллотті як реколекціоніста полягає не в ораторських здібностях, а передусім у його/р особистості, справжній і глибокій набожності. Паллотті розумів, що провідна роль в реколекціях належить Божій благодаті, без якої навіть найбільш жертвна праця для спасіння душ буде безплідною. Саме тому, у проведенні реколекцій багато уваги приділяв особистій молитві і покуті. Багато ночей проводив на адорації перед Пресвятими Дарами. Якщо часом йому вдавалося уникнути спільної трапези і сідати за стіл, коли інші вставали з-за столу, тоді він обмежувався крихтами хліба, котрі залишилися.

Отже, реколекційні повчання Паллотті були дуже плідними завдяки горливій молитві і суровому посту. Сам Спаситель світу казав апостолам про ці два засоби як про головну зброю в боротьбі за спасіння душі. А священник Паллотті завжди був вірним послідовником Христа.

ДУХОВНИЙ НАСТАВНИК

В 1827 році, коли Паллотті мав 33 роки, йому було довірено посаду сповідника і духовного наставника римської духовній семінарії, тобто формування майбутніх священників Риму. З глибоким смиренням, переконаний в своїй негідності і нездібності, Вінцентій чинив спротив цьому призначенню, але даремно. Настоятелі знали, що ніхто краще не впорається з такою відповідальною і важкою працею. І саме життя підтвердило правильність їх переконання. Всі студенти семінарії цінували духовного керівника, виявляючи йому велику довіру. Багато з них вважали отця святим. Найпереконливішим фактом впливу Паллотті на клериків є спогади каноніка Августа Вундери з Фрауенбурга. Восени 1831 року ще юнаком він прибув до Риму і був прийнятий в римську семінарію. В своєму щоденнику він так описує першу зустріч з Паллотті: “31 березня, в суботу після обіду граф Ожаровский познайомив мене з Паллотті. Для мене наша перша зустріч була дивним досвідом, оскільки перед сповіддю він питав мене про різні справи. А потім розпочалася сповідь, котру отець Вінцентій слухав з побожністю, якої я ще не зустрічав в своєму житті. Безсумнівно, це свята людина”.

Слова Паллотті справляли велике враження, бо всі відчували, що вони походять зі щирого батьківського серця. Деякі стверджували, що для того, щоб отримати внутрішній спокій, вистачить почути лише декілька слів священника Вінцентія. Погляд цього священника, з'єданого з Богом, відкривав серця, пробуджуючи почуття пошани і довіри. Під керівництвом Вінцентія духовне життя в семінарії розцвіло і набрало нової сили.

Зі свого боку святий Вінцентій Паллотті прикладав всі зусилля для того, щоб відповідати всім вимогам, які ставила перед ним нова посада. Спочатку він приходив в семінарію майже щодня, для того, щоб служити клерикам. Коли ж обсяг його діяльності збільшився так, що щоденна присутність в семінарії стала просто неможливою, тоді Вінцентій для відвідування визначив середу і суботу, пунктуально прибуваючи в семінарію незважаючи на погодні умови. Розповідають, що взимку святий приходив, трясучись від холоду, а влітку – ледве живий від спеки. Без відпочинку відразу приступав до справ. Навіть в найспекотніші дні задуха не могла змусити сповідника відмовитись від двохгодинної подорожі, що відбувалася два рази на тиждень. Духовний наставник семінарії йшов через пусте поле до Вілли Паріолі, бо саме там студенти семінарії проводили канікули. Ввечері, закінчивши працю в сповідальні і розмовниці, незважаючи на втому, апостол Риму йшов додому.

Обов'язки духівника римської семінарії священник Паллотті виконував протягом 13 років, а отже ще кілька років після того, як став ректором церкви Святого Духа. На жаль, обставини, через які Паллотті залишив семінарію, були прикрими і несправедливими. Тогочасний ректор семінарії, прихильник прогресивних ідей епохи Просвітництва з очевидним незадоволенням спостерігав зростаючий вплив отця Вінцентія на семінаристів. На його думку Паллотті надмірно привчав майбутніх священників “до усамітнення, молитви і відречень”. Постійні обвинувачення призвели до того, що Паллотті відмовився від цієї посади. Але офіційною причиною відходу стала скарга студентів, які нібито жалілися на те, що сповідник засинає в сповідальні. Ці скарги були неправдивими і безпідставними. Справді, коли поспостерігали за Паллотті в конфесіоналі, часом складалося враження, що під час сповіді він засинав, хоча і така поведінка була б зрозумілою з огляду на виснажливу працю, бо часто Вінцентій весь день проводив в сповідальні. Однак факти вказують, що це звинувачення не відповідало дійсності. Часом, коли деякі студенти хотіли піймати сповідника, коли того ніби огортав сон, вони

зненацька ставили йому хитрі питання. І змушені були визнати, що священник уважно слухав їх слова і відповідав на запитання.

Франческо Вірілі, котрий був багато років знайомий з Паллоті, пояснює, що ця нібито сонливість – це насправді зосередженість на Богові. Під час сповіді отець Вінцентій дивився в тих, хто сповідався, і на розп'ятого Христа. Він так був захоплений Спасителем, що складалося враження ніби його вже нічого не поєднує з цим світом.

Церковні установи все частіше почали запрошувати святого священника для виконання обов'язків сповідника. Так, наприклад, 30 вересня 1835 року Паллотті призначили сповідником в Колегіум Конгрегації Розповсюдження Віри. Тогочасний віце ректор Колегіуму описує його благословенну діяльність наступними словами: “Дух молитви і відречення отця Паллотті, його розсудливість і святість життя, полум'яна горливість і піклування про духовний ріст студентів, запал у розповсюдженні віри – все це сприяло тому, що студенти полюбили свого сповідника і ставилися до нього з великою пошаною. Його вважали святим”.

Крім цих двох найважливіших в Римі осередків навчання священників Паллотті був ще сповідником в грецькій, англійській та ірландській семінарії тощо.

ВИХОВАТЕЛЬ СВЯТИХ ДУШ

Велика доброта у поєднанні з розсудливістю, яку Паллотті проявляв в сповідальні, притягували до нього багато побожних душ як з духовного стану, так і мирян, які прагнули довіритися духовному керівництву отця Вінцентія.

Одна з пенітенток, Франческа де Маїстре, пояснює, чому саме цьому священнику довірила керівництво своїм духовним життям: “Помітила в ньому я те, чого не побачила, наприклад, в отця Бернарда Клаусі та в отця Браго Валентіні: вираз небесної доброти, цей харизмат обдаровувати інших миром, здібність, завдяки якій підбирав для кожного декілька слів, які проникали у найглибші куточки душі”.

Керівництво душами, котрі прагнули досягнути вершину досконалості, забирало в отця Вінцентія багато часу, особливо тоді, коли він давав поради та вказівки у письмовій формі. Аж до наших часів збереглося багато його листів, присвячених духовному керівництву. З них видно, як терпляче і відповідально працював Паллотті над тим, щоб повірені йому душі привчили до глибокої і здорової побожності, згідно з їхніми схильностями, характерами, умовами життя і згідно з обраним життєвим шляхом. Про це свідчить лист написаний до приятеля, отця Аллеманда, молодого вченого з надзвичайно аскетичною духовністю: “Прямує до святості, але так, як цього хоче Бог. Бог не хоче, щоб ти був трагістом, чи картузом, чи пустельником, святим в мовчанні або в суворому монастирі. Бог хоче тебе бачити святим у світі, в спільнотовому житті, а часом також у хвилини відпочинку. Бо святість полягає в тому, щоб чинити Божу волю. А отже, святим станеш і розмовляючи з усіма людьми, спілкуючись з кожним на різні теми, але завжди маєш закінчувати розмову темою апостольства. Маєш стати святим через лекції, через участь в зустрічах наукової академії і в оточенні митарів та грішників. Одним словом, станеш святим, ставши всім для всіх, щоб всіх здобути для Господа Бога. А також через використання дарів, які тобі дає Боже Провидіння, щоб зберегти твоє фізичне здоров'я”.

Представником іншого типу є граф Антоніо Плебані, котрий також довірився духовному провідництву Паллотті. Граф час від часу впадав в духовні депресії і надмірний песимізм, і до того ж, його життя складалося не дуже вдало.

В такому стані не раз потрібно було мати терпеливість святої людини, щоб постійно його підбадьорювати. Якими утішними є слова, котрі Паллотті керує до нього в перші дні 1834 року: “Ось знову розпочинаємо новий рік. Минуло вже багато часу з різними клопотами. Однак ніколи не промине нев’янучий вінець щастя для тих, яким Бог його пообіцяв, і які з любові до Бога перенесли різні негаразди... Говорю так, хоч і бажаю Вам повноти надприродного і земного щастя, відваги і довіри Богу. Прошу довіритися опіці Непорочної Матері Божої, Матері Ангелів і Святих. Повторюю: час клопотів і негараздів промине, а нагорода не промине. В клопотах помножуються вічні блага”.

Багато душ, які довірилися отцю Вінцентію, дійшли до високого рівня досконалості. Вже розпочався беатифікаційний процес декого з них. Серед інших опікувався сестрою Марією - Людвікою Маурізі з монастиря Сестер -Мантелаток. Їй було 60 років, коли Паллотті став її духовним наставником. Був її сповідником аж до смерті. На думку Паллотті вона була душею “скромною, тихою, яка вимагає не багато часу і зусиль”. Щоб не приписувати собі жодних заслуг в освяченні цієї душі, вибраної Богом і обдарованої незвичайними благодатями, підкреслював після її смерті, що Господь дав йому її “зі своєї ласки за духовну дочку, коли її прекрасна душа вже осягнула досконалість”. В опінії святості померла і Єлизавета Санна, вирізнялася духом глибокої молитви і великої покути. Біля 20 років, аж до смерті отця Вінцентія, Єлизавета зверталася за духовним керівництвом до цього святого священника.

РЕКТОР ЦЕРКВИ СВ. ДУХА

За кілька років Паллотті став загальновідомою особистістю в Римі. Коли йшов вулицею, люди шепотілися: “Це святий”. Зростаючу зацікавленість своєю особою та пошану до нього помітив і сам отець Паллотті. Замість радості і задоволення з приводу заслуженого визнання, з’явилося в ньому почуття смутку, неспокою і жалю. У власних очах не був же ніким іншим як жалюгідним грішником. Тому прагнув не пошани, а зневаги. 9 січня 1835 року в своєму духовному щоденнику написав: “Мій Боже! Дай всім створінням пізнати мою злість. Вчини, щоб всі створіння Тебе прославляли, а мене карали, соромили, бунтували проти мене, били мене, принижували і упокорювали, тому що я бунтував проти Тебе, ображав і засмучував Тебе”. Дуже скоро Бог вислухав ці прохання. Як ректор церкви Святого Духа Вінцентій досвідчив багатьох принижень.

ВІДНОВЛЕННЯ ХРАМУ

Храм Святого Духа, який називали також церквою неаполітанців, був розташований недалеко від будинку Паллотті. Тогоднішній стан церкви був незадовільним. Вона була такою занедбаною, що її називали “брудна нора”. Відповідальними за таку ситуацію передусім були священники, яким було довірено храм. На жаль, це була не єдина скарга на священників. Була також занедбана душпастирська праця, молебні і т. д. Тогочасний настоятель церкви Монсіньйор ла Груа був добрим священником. Він дуже переживав за ситуацію, яка склалася в церкві Святого Духа. Настоятель не мав можливості постійно перебувати в своїй церкві, тому і не міг внести великих змін. Ректор шукав заступника і помічника, побожного і ревного священника, який зміг би навести лад у парафії. Йому порадили отця Вінцентія, як найбільш здібного до виконання цих обов’язків.

Завдяки наполегливим проханням і спеціальній протекції неаполітанського посольства Паллотті прийняв запропоновану йому посаду. Уже в 1829 році, пропонувалося йому місце каноніка біля церкви Ротонда, а в 1833 році посаду настоятеля церкви св. Марка. Згадана парафія належала до найкращих і найбагатших в Римі. Однак Паллотті не погодився на ці пропозиції. Натомість згодився бути ректором церкви Святого Духа. Не знаємо причин, які б

вплинули на це рішення. Вирішальним мотивом могла стати думка, що в церкві Святого Духа з'явиться більше свободи для організації "Католицького Апостольства", яке незабаром планував створити. Крім того, цей вибір відповідав його схильності вибирати собі важку і безкорисливу працю, а не почесну і прибуткову посаду. Так прийняв на себе за згодою духовного керівника обов'язки ректора парафії Святого Духа. До смерті батька, який помер внаслідок інсульту в 1837 році, Вінцентій мешкав ще в батьківському домі, а потім переїхав до будинку біля храму Святого Духа.

Розпочавши ректорську працю в церкві Святого Духа, отець Вінцентій взявся не лише за реконструкцію будівлі, але і за відновлення релігійного життя. Передусім вирішив ґрунтовно очистити церкву. Віттарі були відновлені і додатково оздоблені. Фігура Матері Божої "одягнулась" у нову сукню. Також були придбані нові літургійні шати і білизна. Незабаром церква так змінилася, що її було навіть важко впізнати. Божий храм став прекрасним, свіжим, повним чарівності і краси.

З очищенням і оздобленням будівлі одночасно відбувалося і відновлення релігійного життя. В церкві знову щонеділі лунало Боже Слово. Паллотті здебільшого сам проголошував прості і зрозумілі повчання, відправляв новенни та тридення, урочисто проводив травневі молебні.

Прекрасні молебні притягували щораз більше людей. Через деякий час церква Святого Духа стала справжнім осередком релігійного життя міста. Не тільки прості люди, але й освічені миряни і духовні приходили до цього храму.

Особливо плідною для відродження духовності було служіння Паллотті в сповідальні. Кожної пори дня, а також вночі, охоче служив Таїнством Покаяння. Прихожани відчували в ньому Божу людину і горнулися до отця Вінцентія.

ВИПРОБУВАННЯ СВЯТОСТІ

Швидкі і несподівані зміни в церкві Святого Духа принесли Вінцентію славу. Всюди говорили про нього з пошаною. Лише співбрати отця Вінцентія, п'ятеро священиків не були задоволені такими змінами. Вже саме його призначення викликало в них досить негативні почуття. Те, що ректором неаполітанської церкви став римлянин ображало їхню національну гордість. Ще більше їх дратувала ревність і впевненість, з якою новий ректор виконував довірені йому обов'язки і боровся з проблемами. Старанна та побожна душпастирська праця Вінцентія була постійним приводом для нарікань неаполітанців. Також надзвичайні та святі досягнення праці отця Вінцентія ставали джерелом заздрощів. За таких умов стає зрозумілим, чому співробітники ректора замість допомоги всіма можливими способами, явно і таємно, перешкоджали йому працювати. Вони прагнули цілковито знеохотити отця Вінцентія. Віце - ректор, знаючи, що Паллотті дбає про порядок та чистоту в церкві та захристії, часто робив так, що отець-ректор був змушений одягати брудні і непідготовлені літургійні шати. Не один раз не подавали йому вина або гостії під час Святої Літургії або у свічки не доливали єлей. Вінцентій чекав поки занедбання буде виправлене. Траплялося і так, що перед богослужінням помічали, що немає якогось необхідного предмету, тому неможливо було вчасно розпочати молитву. Одного разу, наприклад, зник ключ від Дарохранильниці і ніхто не знав, куди він зник. Через такі ситуації, про які, звичайно, парафіяни не знали і почали думати, що ректор Паллотті безвідповідально ставиться до таких важливих справ.

Однак Вінцентія і цим неможливо було стримати від реформи в парафії Святого Духа. Злість супротивників зростала. Щоб не дозволити отцю-ректору сповідати, відразу після Святої Меси закривалися двері. Вимагали від нього відмінити богослужіння, тому що через це нібито

пеуються літургійні предмети. Паллотті ж відкинув цей фальшивий аргумент, зобов'язавшись оплачувати всі витрати, пов'язані з молебнями, з пожертв, які сам збирав для цієї мети. Священики проти волі ректора зробили так, що ввечері не відкривали церкви з огляду на те, що бояться їй зашкодити. З тієї пори отець Вінцентій не міг відправляти молебні в своєму храмі. Однак, щоб не занедбати молитов, відправляв їх в церкві дель Суффраджіо.

Неаполітанці прагнули вижити Паллотті з храму Святого Духа. Тому шукали нових способів, щоб перешкодити його душпастирській діяльності. З церкви викинули навіть конфесіонал, в якому сповідав святий. Вимагали також, щоб Паллотті платив за житло, хоча посада ректора звільняла його від цього. Отця Вінцентія не вдалося вивести з рівноваги, він заявив, що буде платити за помешкання. Але такий перебіг подій, зовсім їх не влаштував. Неаполітанці вимагали, щоб ректор протягом трьох днів залишив будинок. Оскільки Паллотті ще три дні залишався в домі і не збирався його покидати, його попередили, що ректор вже ввечері має віддати ключі від помешкання.

Тоді без відома отця Вінцентія хтось повідомив про ситуацію в церкві Святого Духа одному кардиналу, а той розповів про це Святішому Отцю. Цього ж дня, коли ректор мав залишити дім, його співпрацівники і одночасно противники, отримали від найвищої церковної влади наказ, не перешкоджати діяльності ректора.

Отже, Паллотті далі жив біля своєї церкви, хоча досвідчував різних перешкод, до того часу, коли в 1846 році отримав новий будинок біля церкви Сан Сальваторе ін Онда. Саме з цим будинком був пов'язаний і новий напрямок праці святого.

ПЕРЕМОГА ТА ЇЇ ТАЄМНИЦЯ

Терпляче і з надзвичайною гідністю Паллотті зустрічав постійні переслідування впродовж кількох років. Його вороги поводитись нікчемно і брутально, однак він до них ставився шляхетно і великодушно. Досвідчуючи великої несправедливості, міг панувати над собою. Все приймав мовчки. Нікому не розповідав про свої терпіння. Якби оточуючі не помітили, як його зневажають, то світ ніколи не дізнався б про це. До своїх противників ставився без образ і злості, а з пошаною і добротою. Непримиренний ворог отця Вінцентія, тогочасний віце - ректор Джованні ді Мурро, після його смерті, зізнався: "Він не давав жодного приводу для того, щоб з ним так поводитися. Мушу визнати, що ректор був завжди добрий і терплячий. Завжди, коли розмовляв зі мною, робив це з відкритою головою, знявши капелюха, хоча я його і просив цього не робити. Виявляв до мене велику пошану і навіть, як я помітив, намагався поцілувати мою руку". В своїх ворогах Паллотті бачив і шанував священицьку гідність, незважаючи на їхні людські недосконалості і помилки. Свому вірному слугі, брату Паломбі, який слушно дав зауваження одному з переслідувачів Вінцентія, святий сказав: "Що тобі прийшло до голови? Не годиться тобі повчати священика".

Важко зрозуміти, як Паллотті десять років міг мовчки і спокійно зносити таке ставлення до себе, і чому ніколи не виступив проти своїх обмовників? Або чому просто не відмовився від своєї посади, щоб працювати в іншій парафії? Паллотті думав і відчував не як пересічна людина, а як святий. Бачив, що сенс життя полягає не в тому, щоб воно було приємним і прекрасним, щоб якнайменше було в ньому страждань і проблем, а чим побільше успіхів. Його прагненням було чинити Божу волю, сам же хотів якнайбільше завмирати, щоб бути подібним до Спасителя і Його терпіння. В таких умовах мав для цього добру нагоду. Протягом цих років випробувань зростала його любов до розп'ятого Христа, зростало прагнення щораз більше вподібнюватися до Нього. Священик Вінцентій Паллотті був щасливий, що принаймні чимось може бути подібним до забутого і невинно терплячого Спасителя. Своїх супротивників вважав Божим

знаряддям, яке наближало Вінцентія до Бога. Тому не тримав на них зла і нічого їм не пригадував. Життя і спілкування з цими людьми вважав особливим Божим діянням.

Коли один приятель, дізнавшись про прикрі ситуації у житті священика, хотів потішити його, Паллотті на це відповів: “Я не гідний терпіти для Христа. Ці неприємності стали солодкими для мене”. А після цих слів поцілував свій хрест.

Жодні труднощі не порушили його рівноваги, не зменшили його старанності в праці. Все це можна зрозуміти лише тоді, коли візьмемо до уваги безумовно надприродну поставу Паллотті. В цій поставі і є таємниця його успіху. Так святий завжди перебував в Божому Царстві. Бо чим більше праця поєднується з хрестом, тим більш вона продуктивна. Прикладом цього є все життя священика Паллотті. Саме в роки турбот і випробувань в церкві Святого Духа його апостольська діяльність приносила щораз більші плоди.

АПОСТОЛ РИМУ

Постійно зростала кількість вірних, які поспішали до храму Святого Духа з різними своїми клопотами, щоб отримати пораду і допомогу від отця Паллотті. Хворі, котрі не могли самі прийти, кликали отця до себе. Нові релігійні згромадження і інститути виявляли бажання, щоб цей святий священик був їхнім духовним наставником. Церковна влада доручала йому нові завдання. Паллотті погоджувався служити всюди, де тільки це було можливим. Не було такого заняття, яке здавалося б йому менш важливим або занадто важким. Найважливіше, на його думку, щоб всі завдання прямували до Божої слави і спасіння душ. Так протягом десяти років свого служіння в парафії Святого Духа отець Вінцентій став Апостолом Риму.

ВІДОМИЙ СПОВІДНИК

Вже на початку своєї священицької діяльності отець Паллотті здобув славу доброго і розсудливого сповідника. З того часу, коли він мав свій власний конфесіонал в храмі Святого Духа, кількість пенітентів швидко зростала. До його сповідальниці приходили духовні особи і миряни, бідні і багаті, простий народ і особи зі шляхетних родин, великі грішники і душі, які прямують до досконалості.

Розповідь Павла де Гесліна, француза, а пізніше приятеля Вінцентія пояснює нам, як пенітенти ставилися до отця Паллотті. Священик Геслін приїхав до Риму з Франції. Одного разу він запитав якогось францисканця, де можна знайти доброго сповідника, а той йому відповів: “Якщо ви хочете посповідатися перед найбільш побожним священиком в Римі, то можу такого назвати – це Паллотті”.

Павло де Геслін попросив у цього священика рекомендаційний лист. Той однак запевнив, що немає потреби в такому листі, оскільки в Римі без жодних проблем можна зустрітися з Вінцентієм Паллотті. Отже, француз відправився до ректора церкви Святого Духа.

“Довго я не шукав, – розповідає, – бо думаю, що в Римі немає того, хто б не знав, де мешкає Паллотті. Будинок Паллотті був таким відомим, як і резиденція Папи Римського, хоч був дуже скромним... Прийшовши туди, я побачив перед двоповерховим дуже простим будинком кардинальську карету. Вона належала кардиналу Ламбускіні, секретаря Папи Григорія XVI. Увійшовши до будинку, я подзвонив у двері. Їх мені відчинив якийсь брат. Як пізніше я довідався, це був брат Анджело Паломбі, кухар, перукар і **швейцар** в одній особі.

– Чи можна зустрітися з доном Вінцентієм Паллотті? – запитав я.

– Будь ласка!

Пройшовши через вузький коридор, ми зайшли до досить великої кімнати. Навколо стін були розставлені лави. Між двома вікнами на центральному місці стояла скляна шафа з фігурою Матері Божої у натуральну величину. На лавах сиділи біля двадцяти людей. Деякі з них були одягнені в лахміття. Перед фігуркою Матері Божої на колінах молився кардинал Ламбускіні. Він приїхав посповідатися і чекав своєї черги.

Сівши в кутку, так само як кардинал, я почав пропускати інших. Я спостерігав за цим видовищем, бо ще ніколи такого не бачив.

Нарешті прийшла і моя черга. Я увійшов в кімнату, в якій Вінцентій Паллотті приймав пенітентів.

Перед сповіддю я представився і передав отцю рекомендацію. Поки Паллотті уважно читав лист, я розглядав сповідника.

Вінцентій Паллотті був низьким, трохи похиленим, енергійно рухався, але не надто швидко. Здавалося, що кожен його рух говорив про те, що людське життя швидкоплинне. Вінцентій мав високе чоло, риси обличчя були делікатними, а темні очі виразними. Вони виказували велике добре серце”.

Але не тільки доброта серця отця Паллотті спонукала пенітентів довіряти йому. Притягували їх й інші надзвичайні риси його душі. Про нього розповідали надзвичайні речі.

Одного разу прийшов до сповіді хлопець і зізнався в тому, що робив іншим різні пакощі. Отець Паллотті спокійно вислухав його і з любов'ю запитав: “Моє дитя, коли ти врешті перестанеш робити неприємності Ісусу?” Цього вистачило, щоб хлопець від розкаяння голосно розплакався і змінив своє життя.

Часто можна було почути про те, що Вінцентій володів надзвичайно рідкісним даром – він міг читати думки пенітентів. Якось прийшов до нього великий грішник, який ще не був готовим до ґрунтовної, щирої сповіді. Мав навіть бажання відкласти покаєння на майбутнє. Сповідник запропонував йому посповідатися зараз, обіцяючи задавати запитання, на які пенітент може відповісти тільки “Так” або “Ні”. Грішник погодився і отець Вінцентій відразу почав ставити запитання. Яким же великим було здивування чоловіка, коли сповідник за допомогою своїх запитань представив грішнику все його життя від початку до кінця. Всі гріхи були так чітко і влучно сформульовані, що навіть сам грішник не зумів би так їх назвати. Ця сповідь до глибини серця приголомшила пенітента.

Одна дівчина (за словами Мар'яни Літо) мала гріховні стосунки. Чула, що Паллотті є добрим сповідником, вирішила в нього посповідатися з надією, що швидко і легко отримає прощення гріхів. Ставши на коліна в сповідальні, побіжно визнала кілька гріхів, думаючи, що сповідник не зрозуміє стан її душі. І дуже здивувалася, коли почула такі слова:

- Навіщо ти сюди прийшла?
- Щоб посповідатися, – відповіла.
- Отже, йди додому, розірви стосунки з коханцем і постанови більше не грішити.

Люди часто розповідали про схожі ситуації, і немає нічого дивного в тому, що біля конфесіоналу Паллотті завжди була черга.

ДУХОВНИЙ КЕРІВНИК СВЯЩЕНИКІВ

Особливою опікою Паллотті оточував священників. Він розумів, що душі духовних керівників людських сумлінь теж потребують опіки та допомоги в праці над власним внутрішнім життям: “Не забуваймо, що священник, який не турбується про Божу славу і спасіння душ, перебуває у великій небезпеці втратити власне спасіння. Краще взагалі не бути священником, якщо не прагнеш святості і не маєш відповідних знань”. Так писав до молодого священника Луїджі Паоліні. Отець Вінцентій мав велике бажання бути духовним керівником священників.

На посаді ректора храму Святого Духа заснував групу священників, які збиралися кожного четверга, щоб у спільноті поглиблювати своє духовне життя. Сам Паллотті готував конференції про принципи розвитку священницького покликання. Передусім наголошував на тому, що треба гідно відправляти Святу Літургію і Таїнство Покаяння. На це постійно звертав увагу, а особливо тоді, коли якийсь священник обирав Вінцентія за духовного наставника. Зі свого досвіду знав, як мало часу на молитву залишається у священника, який присвячує себе апостольській діяльності, і р style="text-align: justify"тому запевняв, що дуже важливо постійно і регулярно виконувати духовні вправи. З цього приводу писав до свого вірного товариша в Лондоні, священника Меллі: “Тобі хотів би я, постійно нагадувати побожно молитися брев’ярій, гарно готуватися до відправлення Святої Літургії, а після Служби Божої сумлінно дякувати Господу. Щоденно не менше ніж півгодини присвячуй на роздуми і духовні читання, особливо з Біблії (з Нового Завіту, не занедбуючи і книг Старого Завіту)”.

На зустрічах групи священників у храмі Святого Духа обговорювали уривки з Євангелії, які припадали на найближчу неділю. Ці роздуми згодом допомагали священникам у приготуванні до недільної проповіді і, звичайно, в розвитку їх особистого духовного життя. Учасники брали якусь постанову, яка впливала з Євангелії, і виконували її до наступної зустрічі. Бог щедро благословляв такі зустрічі.

Паллотті намагався також іншими способами оживляти і поглиблювати внутрішнє життя священників. Він підготував книжку «*Місяць травень для духовенства*», в якій вже на початку описав, як священники можуть в травні вшанувати Матір Божу. Під час свого ректорства в храмі Святого Духа писав працю про процес освячення духовенства, але не встиг її закінчити.

Святий Вінцентій також належав і до числа організаторів реколекцій для духовенства в Римі. У 1843 році відважився на важливий крок, запросивши на спільні восьмиденні реколекції як дієцезіальних священників, так і монахів. На запрошення відгукнулося багато священнослужителів. На жаль, це корисне починання обмежилось лише цією першою спробою.

Коли пізніше Паллотті заснував конгрегацію священників, то одним з головних її завдань визначив “формування ревного духовенства в службі для Божої слави і спасіння душ”. В той час це завдання було особливо актуальним і необхідним, бо навіть в Римі духовенство часом було не на найвищому рівні. На думку отця Вінцентія виховання взірцевого, глибокого наповненого Божим Духом священства стане першою сходинкою до задоволення потреб часу. Він був переконаний в тому, що відповідна формація духовенства могла б у деякій мірі замінити вселенський собор, який був тоді таким необхідним.

Завдяки старанням і апостольській ревності в освяченні семінаристів та священників Паллотті зробив великий внесок у підвищення освітнього і духовного рівня римського духовенства другої половини XIX століття.

БАТЬКО ВБОГИХ

Святий Вінцентій Паллотті проявляв свою любов до всіх людей, незважаючи на їх суспільне становище. Крім спасіння душ він турбувався і про забезпечення матеріальних потреб осіб, які зверталися до нього по допомогу. Особливо намагався допомогти двом групам людей, про які світ має схильність забувати: хворим і вбогим.

В одному листі Паллотті висловив своє палке прагнення займатися вбогими: “Зміцненню віри найбільше сприяють вчинки милосердя. Через них даруємо нужденним Бога, який за своєю природою є Любов’ю. До того ж кожний ближній, який знаходиться в скрутному становищі, більше ніж будь-хто має право на наше співчуття; отже, варто оточувати його особливою опікою, тим більше, що найбідніші часто її зовсім позбавлені.

Сам Паллотті добровільно жив в дуже скромних умовах. Однак завжди знаходив можливості і засоби для того, аби допомогти вбогим. Часто роздавав особисті речі. Коли повертався додому в старому плащі і дірявому взутті, було зрозуміло, що допоміг комусь біднішому за себе.

Як ректор храму Святого Духа роздавав вбогим суп та інші страви, часто відмовляючись і від своїх порцій на їх користь. Отець Вірілі, з яким мав близькі стосунки, розповідає, що часто пізніми вечорами разом з Паллотті вони ходили до бідних, які соромилися жебракувати, щоб занести їм їжу та речі, необхідні для життя. Жодному вбогому не відмовляв отець Вінцентій у допомозі, хіба що переконавшись у лінивстві чи злих намірах жебрака. Ледарям замість милостині давав можливість заробити.

Про розсудливість Паллотті свідчить і те, що він ніколи не давав милостині, якщо про неї хтось попросив в сповідальні. Отець побоювався, що така людина не розуміє значення цього таїнства і сповідається лише заради матеріальної користі. Таких жебраків не слухав і відправляв їх ні з чим.

Паллотті не шкодував зусиль на допомогу бідним, які приходили до нього з проханнями. Не соромився особисто служити бідним. Часто йшов до заможних знайомих і просив про взуття, одяг і продукти для вбогих. Писав сотні листів з проханнями, постійно шукаючи нових добродіїв. Такі звернення отця Вінцентія були дуже переконливими.

Класичним прикладом таких послань є лист до лікаря П’єтро-Паоло Аззочіні, якому Паллотті доручав опіку над певною бідною родиною: ”Маю гарну можливість зробити добрий вчинок з любові до ближнього, якому можете послужити і ви. Вірю, що ваша горливість не дозволить занедбати цієї нагоди. Захворіла вдова Ванні, котра мешкає по вул. Канцельєрія 77. Також хворіють й інші члени цієї родини. Вони є дуже бідними і не можуть покликати до себе лікаря. Якщо ви, лікарю, їй допоможете, то станете для неї таким добродієм, як той, хто звільняє душі з чистилища. І завершите ви свою справу тим, що подбаєте про ліки для цієї сім’ї”.

Велику ревність свого слуги Господь винагороджував іноді чудесним чином. Одного разу Паллотті просив княгиню Фіано про гроші для вбогої родини. Княгиня однак відмовила. Оскільки отець Вінцентій наполягав, вона зізналася, чому вимушена не дати пожертвування: ”Дон Вінцентій, сьогодні я перебуваю в такому положенні, що справді не можу дати жодного

пожертвування. Нехай отець пообіцяє, що прийде до мене іншим разом, і тоді я дам необхідну суму. Сьогодні я не маю стільки грошей.

- Добре, прийду, – відповів Паллотті.
- Чи можу знати, коли ви прийдете?
- В день святого Гомобона.
- На яке число припадає його спомин?
- На 13 листопада, тобто сьогодні.
- На жаль, не маю грошей, – сказала княжна.

– Родина про яку я розповідаю, живе в надзвичайній бідності, – наполягав Паллотті, – тому неможна зволікати з допомогою. Прошу довіритися Богу і зі смиренням пошукати гроші. Смирення робить дива”.

Княгиня почала шукати, але в касі була лише одна дрібна монета. Вона навіть соромилася дати її. Ця монета нічого не допоможе такій вбогій родині. Однак з послуху повернулася до отця Вінцентія, аби віддати цю монету. Яким же було її здивування, коли помітила, що ця єдина монета в руках отця Вінцентія перетворилася в пригорщу золотих монет. Паллотті ж просив княгиню, щоб вона нікому не розповідала про цю подію.

БІЛЯ ХВОРИХ

Завдяки своїй матері Паллотті ще хлопцем навчився доглядати хворих, дарувати їм полегшення. Піклування про хворих забирало багато часу і в його священицькому житті. “Вже сама думка, що Христос приймає кожний вчинок для хворих, так ніби він був зроблений для самого Христа, повинна спонукати наші серця, дбати про хворих і всіма засобами, намагатися їм допомогти і полегшити їх терпіння”. Так писав Паллотті в своїй праці про “Католицьке Апостольство”. І хоча у інших сферах своєї душпастирської праці він був обтяжений обов’язками, однак, як тільки його кликали до хворого, він негайно відгукувався і висловлював готовність служити їм. Навіть коли отця Вінцентія просили прийти вночі до хворого, він позбавляючи себе декількох годин відпочинку, вставав і відразу йшов до дому, де його чекали. Співбрату отець Вінцентій дав доручення, щоб той вночі особливо звертав увагу на дзвінки і відразу повідомляв про них Паллотті. Оскільки святого часто не було вдома, він наказав розмістити в захристії церкви Святого Духа поштову скриньку. Кожний, хто приходив з проханням про відвідини хворого і не заставав отця Вінцентія, міг свою адресу залишити в цій скринці. Паллотті повертаючись з душпастирських занять, заглядав до неї і, знайшовши там адреси, одразу знову відправлявся в дорогу.

Ваккарі, один з його співбратів, розповідає, що часто бачив Паллотті, коли той, в передпокої або на сходах швидко їв, щоб підкріпитися перед подальшою працею. Його їжею часто був лише шматок хліба і склянка вина. Якщо хтось побачив його в такій ситуації, святий виправдовувався словами: “Не дивуйтесь. Саме цієї їжі я потребую”. Часто такі “страви” були і його обідом. Бо якщо йшлося про порятунок душі, то їжа і сон не мали для нього жодного значення. Співбрати часто говорили, що як тільки хтось кликав Вінцентія до хворого, той залишав обід, навіть не торкаючись його.

Отже, не дивно, що хворі в скрутну хвилину з особливою впертістю просили про прихід саме отця Вінцентія. Вже сама його присутність приносила в їхні душі мир і довіру. Він проявляв до них батьківську турботу, заохочував довіряти Богу і віддатися Його святій волі. Молився з ними і допомагав приготуватися до сповіді. Особливо охоче уділяв благословіння своєю іконою Мадонни. Прощаючись, говорив хворим і їх родичам, щоб негайно його кликати, якщо стан здоров'я погіршиться. Часто перебуваючи біля вмираючих в останні години їхнього земного життя, проводив їх до вічності. Кілька разів траплялося і так, що священнику Паллотті вдавалося примирити з Богом великих грішників в останню годину їх життя. Святий відзначався особливим даром навертати затверділі серця. Тому кликали його туди, де всі зусилля близьких привести вмираючих до покаяння залишалися безрезультатними.

Крім того візити святого неодноразово закінчувалися зціленням хворого. Вже в 1830 році в Римі розповідали про одужання хворої після її зустрічі з Паллотті. Люція Фабіана, котра мешкала в Санта Анна де Брешиані, розповідала, що після сорока днів хвороби, вона хотіла прийняти таїнство Єлеопомазання, бо відчувала близькість смерті. На щастя, її відвідав отець Вінцентій і ще якийсь чоловік. Отець з усіма присутніми почав молитися. Він запитав хвору, чи покійно вона прийме смерть. Хвора впевнено відповіла "так", але додала, що шкода їй залишати сиротами малих дітей. Моліться до "Матері Божої, Вона вас потішить", – заохочував Паллотті. Ще раз помолвився і уділив жінці благословення своєю іконою. Як тільки отець вийшов з будинку, хвора відчула прилив сил і сказала своєму чоловіку, що здорова. Ввечері цього ж дня прийшов до неї лікар, який не знав про візит отця Паллотті. Із здивуванням підтвердив цілковите одужання своєї пацієнтки і знайшов цьому лише одне пояснення: "Мабуть, тут був дон Вінцентій".

Очевидці розповідали про багато випадків надприродних одужань за сприянням священника. Особливої уваги заслуговує свідцтво Єлизавети Санни, яке вона давала на беатифікаційному процесі Паллотті. "Я відвідувала хвору родичку, яка мешкала біля храму Санта Марія Маджоре. Виходячи з будинку, я так невдало впала, що зламала ліве плече в кількох місцях. Мене принесли до лікарні, де на плече наклали холодні компреси. Почалося запалення, і плече почорніло. Через десять днів лікарі вирішили, що варто ампутувати руку, бо якщо цього не зробити, то мені загрожує смерть. Почувши це, я дуже злякалася. Після лікарів прийшов до мене отець Паллотті. Почувши про мою біду, він аж скрикнув. Я сказала отцю, що не задумуюсь над тим, видужаю я чи ні, але прагну отримати благодать від Бога і Матері Божої не втратити руку. Тоді Паллотті став на коліна перед маленьким вівтарем і почав ревно молитися. Вставши з колін, промовив: "Відваги! Прошу цілковито довіритися Матері Божій". Потім благословив мене іконою Матері Божої, як завжди це робив, і вийшов. Якими ж здивованими були лікарі, які прийшли до мене наступного дня робити операцію. Запалення зникло, а рука та плече відновили свій природній колір. Звичайно, операція була вже недоречною. Лікарі підтвердили, що я отримала особливу благодать".

Невтомне і виснажливе служіння хворим, поєднане з постійною працею в сповідальні остаточно вичерпали сили отця Вінцентія. Вірілі розповідає, що одного разу вночі Паллотті покликали до хворого, який мешкав на іншому кінці міста. Святий був дуже втомленим. Протягом дня виголосив кілька проповідей і постійно сповідав. Однак, незважаючи ні на що, пішов до хворого. Зовсім знесилившись, Вінцентій ліг на сходах храму, повз який саме проходив і промовив: "Шукаємо сили у Ісуса". Потім встав і пішов далі. Отець прибув вчасно і встиг приготувати хворого до смерті.

СЛУЖІННЯ В'ЯЗНЯМ

Звістка про те, що святий Вінцентій наділений особливим даром навертати затверділих грішників навіть в останню хвилину їхнього життя, швидко поширювалася Римом і дуже скоро у отця з'явився новий напрямок діяльності: в'язниця. Архібратство Сан Джованні Деколлато, яке займалося засудженими до смертні злочинцями, просило, щоб отець Вінцентій став капеланом братства. Паллотті відмовився, бо вже мав багато обов'язків. Однак висловив готовність служити як священик в надзвичайних ситуаціях, коли засуджені будуть особливо вперто відкидати навернення. З 1835 по 1846 рік було дев'ять таких випадків. Сім разів отцю вдавалося поєднати засуджених з Богом в останні хвилини їх життя. Часом це відбувалося в надзвичайний спосіб.

Одного разу запросили Паллотті до жорстокого вбивці. Отець увійшов до його камери, вибачившись, що турбує його і запевняючи, що не нав'язуватиме йому своїх переконань. Вінцентій просив, щоб злочинець дозволив йому лише помолитися в камері. Потім став на коліна і ревно прочитав молитву "Радуйся Маріє". Коли підвівся з колін, то зрозумів, що впертість злочинця подолано.

Іншим разом сказав до злочинця і всіх присутніх: "Молімося, молімося, щоб Господь Бог зараз же уділив благодать цій нещасній людині". Цієї ж хвилини нещасливий в'язень залився сльозами жалю та скрухи.

Паллотті був дуже щасливим, коли здобував душі для неба. Один з його пенітентів, офіцер, зізнається, що колись провідав отця Паллотті того дня, коли Слуга Божий поєднав з Богом затверділого грішника. Паллотті щиро обійняв офіцера і переповнений радістю розповів йому про незвичайне чудо Божого Милосердя.

У сорок років святий Вінцентій Паллотті за наказом церковної влади прийняв духовну опіку над великою в'язницею. Тоді римські тюрми були переповненими. В ті неспокійні часи, люди громадилися в місті і домагалися свого. Папа Григорій XVI в церковній державі запровадив суворий режим, вважаючи, що таким чином зможе приборкати заколоти.

Паллотті не шукав нових обов'язків, але, якщо з наказу настоятелів прийняв їх, то старався всіма можливими способами допомагати в'язням. Постійно заступався за них; як тільки переконався в тому, що до них дуже суворо ставляться, то робив спроби домогтися скасування несправедливих вироків. Збереглося багато листів, які Паллотті отримував від в'язнів і багато пропозицій, з якими сам Вінцентій звертався до влади, щоб поліпшити життя засуджених.

Ця незвичайна доброзичливість і турбота про тимчасове, земне становище злочинців відкривала Вінцентію дорогу до їх серць. Він регулярно проголошував для в'язнів проповіді, катехези, сповідав, навіть організовував реколекції. До того ж отець особисто захищав права засуджених і сприяв багатьом наверненням.

Джерелом його успіхів була не лише його побожність, але і щире співчуття та батьківська турбота, яку святий проявляв навіть до найбільшого грішника.

ЗАСНОВНИК "КАТОЛИЦЬКОГО АПОСТОЛЬСТВА"

На посаді ректора в церкві Святого Духа Вінцентій Паллотті розгорнув активну апостольську діяльність, як в парафії, так і за її межами, на теренах вічного міста. Найбільшою і найважливішою справою, якій тоді посвятив найбільше часу і зусиль, було створення і розвиток "Католицького Апостольства". Завдяки цій справі, Апостол Риму став апостолом усього світу.

ДУМКИ І ПЕРЕЖИВАННЯ

Завжди, коли Паллотті з діяльною любов'ю брався за різноманітні завдання та справи, він все більше переконувався в тому, якими обмеженими є можливості окремої людини; який малий вплив має одна особа на тисячі труднощів людського життя. Паллотті працював з непересічною енергією. Щоденно пересвідчувався в тому, що потребує допомоги щонайменше сотні однодумців, щоб тільки в своєму рідному місті оживити християнську віру серед усіх верств населення. Ще більше помічників вимагала підтримка і розвиток католицької Церкви в усьому світі. Ця справа здавалася йому однією з першочергових, особливо в ті часи.

Чим більше обдумував ці проблеми, тим більше розумів, що духовенство самотійно не впорається з завданнями Церкви. Чи міг би він лише своїми зусиллями без допомоги світських апостолів привести весь світ до Христової Церкви? Прагнув всі зусилля спрямувати на християнізацію місійних країн, які відкрили свої кордони для Євангелії. Паллотті розумів, якими важливими є виїзди католицьких місіонерів на язичницькі території разом з європейськими колонізаторами. На його думку, неможливо нові країни привести до віри без допомоги всіх католиків. Паллотті бачив лише один вихід з цієї проблеми: організовану діяльність віруючих. Не тільки священники, але і миряни, а отже, всі католики повинні бути свідомими своєї відповідальності за поширення Христового Царства. Всі вони повинні по можливості співпрацювати, захищаючи та розповсюджуючи Боже Царство.

Паллотті навіть задумувався про створення об'єднання, яке б мало за завдання спонукати всіх католиків до горливої співпраці в розповсюдженні Христового Царства, а одночасно виховувати їх і залучати до апостольської діяльності.

Паллотті вирішив, що сам мусить взятися за організацію цього апостольського об'єднання, якщо ніхто не погодиться виконати це важливе завдання. Святий Вінцентій протягом свого життя нічого не прагнув для себе, не шукав слави і відзнак. А тому його душу огортав страх, оскільки розумів, що створення саме цього товариства прагне від нього Бог. Він почував себе нездібним і негідним взятися за це. І тільки тоді, коли впевнився, що це Божа воля, почав реалізувати свої ідеї.

Вже в 1834 році Паллотті в батьківському домі почав організовувати зібрання для друзів, які поділяли його задуми і прагнення. Вони разом обговорювали релігійну ситуацію як в Римі, так і в усьому світі. Шукали нові дороги і можливості для апостольської діяльності. До числа однодумців належали дієцезіальні священники, священники-монахи та побожні миряни. Зі спогадів о. Вірлі, священника з конгрегації Пресвятої Крові, до найвідоміших учасників цих зібрань належали: П'єрвісані, якого пізніше обрали на єпископа Ноцери, кармеліти о. Ігнатій, о. Павло і о. Палма, капуцин о. Серафін, професор Ян Аллеманд, віце - ректор римської духовної семінарії Томаш Борті, Рафаїл Мелія, віце - ректор колегії Конгрегації Розповсюдження Віри о. Петро Романі та ін.

Серед світських членів до найгорливіших належали купець Яків Сальваті і професор Алкусці, знатний вірмен.

Саме завдяки цим зібранням і з'явилося "Католицьке Апостольство". Власне про ці зустрічі думав Паллотті, коли в своєму духовному заповіті згадує, що заснування "Католицького Апостольства" розпочалося "в 1834 році в гроні кількох осіб". На початку цього року, 9 січня, отець Вінцентій після Святої Літургії отримав откровення, яке стало для нього поштовхом до здійснення мети. Чекав лише на знак Провидіння, щоб приступити до офіційного заснування нового об'єднання. І такий знак він отримав дуже скоро.

ОФІЦІЙНЕ ЗАСНУВАННЯ

Якось Паллотті слухав звіт одного місіонера, який розповідав про відсутність релігійної свідомості і занедбання католиками віри в арабських країнах. Відразу після цього отець Вінцентій зі своїми приятелями почав замислюватися, яким чином варто діяти в цій ситуації. Було вирішено перекласти арабською мовою книжку св. Альфонса Лігуорі “Вічні Правди”, видати 10 000 екземплярів і вислати до Арабії. Однак плата за друк книжки виявилися надто великою. Тоді було вирішено збирати пожертвування на цей захід.

Купець Яків Сальваті отримав доручення організувати збір коштів. Спочатку він намагався відмовитись від цього завдання. Однак Паллотті не поступався. Нарешті, коли Сальваті знову шукав нові відмовки, Паллотті сказав йому, вказуючи на хрест: “В ім’я розп’ятого Христа, йди і все отримаєш”.

Такий рішучий наказ свого сповідника Сальваті прийняв і дуже здивувався, коли дуже скоро зібрав суму більшу ніж потрібна була для видання книжки. Далі виникло запитання, що зробити з рештою грошей, щоб використати їх згідно з намірами добродіїв, які їх жертвували. Сам отець Вінцентій згадує, що тоді було вирішено “не бажаючи, в зв’язку з щасливим перебігом подій, наражати побожної справи на людський осуд і злослів’я, ми подумали про створення товариства, яке в поточних потребах Церкви помножувало б надприродні і природні засоби, необхідні для оживлення віри і розпалення любові серед католиків та для розповсюдження католицької віри по всьому світу”.

Офіційна заява до тогочасного кардинала, вікарія Риму, обґрунтовувала покликання нового об’єднання, пояснювала мету його діяльності та пропонувала для нього назву “Католицьке Апостольство”. В кінці заяви було висловлено прохання затвердити цю організацію. 4 квітня 1835 року нове товариство було затверджено кардиналом вікарієм Одескалькі, після чого отець Вінцентій звернувся з таким же проханням до віце - регента Риму, архієпископа Антоніо Піатті, який також затвердив об’єднання.

Третя заява була скерована до Апостольської Столиці. Прихильний до святого Паллотті кардинал Одескалькі особисто переказав Папі Римському прохання отця Вінцентія. Григорій XVI з радістю зустрів звістку про створення такого об’єднання особливо тоді, коли віра і Церква були в деяких країнах під загрозою занепаду. Вже 11 липня 1835 року о. Вінцентій та його однодумці отримали звістку, що “Його Святість уділяє благословення як Товариству Католицького Апостольства, так і всім його побожним апостольським справам, якими Товариство має служити Церкві”.

А вже незабаром, 14 липня, відбулося зібрання членів “Католицького Апостольства”. Крім Паллотті учасниками цього зібрання і одночасно першими членами були три священники і три світські особи; серед них був і Яків Сальваті. На зібранні було вирішено негайно розпочати організацію “Католицького Апостольства”, надрукувати звернення, які закликатимуть католиків вступати в об’єднання, посвідчення про прийняття до Товариства, і брошурки з апостольськими молитвами для того, щоб виховувати і підтримувати апостольський дух серед його членів.

Відразу було вирішено поділити учасників апостольського об’єднання на дві групи. Одна з них займалася справами “оживлення віри і любові серед католиків”, друга ж “розповсюдженням віри в не католицьких країнах, головним чином на місійних територіях”.

ПЕРШІ СПРАВИ

Спочатку ідеї нового товариства повинні якнайшвидше закоренитися в свідомості віруючих і збільшити кількість його членів, щоб гідно виконувати поставлені перед ним завдання. Вінцентій Паллотті і його однодумці з ревністю почали працювати над поширенням “Католицького Апостольства”. Ця діяльність включала в себе проповіді, листівки і афіші, які розміщували на дверях церков, монастирів і навчальних закладів. До того ж відбувалися лекції, приватні розмови та листування.

Думки та ідеї, які використовувалися для того, щоб заохотити нових членів, Паллотті зібрав в аскетичний підручник, який навчав співробітників об’єднання, як ті мають працювати для розповсюдження “Католицького Апостольства”. В ній Паллотті розвиває і обґрунтовує необхідність такої праці, і одночасно дає аскетичні вказівки для учасників товариства.

Релігійні потреби у всьому світі мають спонукати кожного доброго католика до співпраці, щоб якнайшвидше настала одна вівчарня і один Пастир. Кожна людина може по-різному брати участь у досягненні цієї мети, залежно від посади, становища в суспільстві, професії, а також здібностей і отриманих благодатей. Всі люди зобов’язані дбати про спасіння ближніх. Передусім тому, що ми створені на образ Божий і повинні бути віддзеркаленням Його любові й тому, що ми отримали від Господа Ісуса заповідь любити свого ближнього. Любов же до ближнього перш за все виражається в тому, що ми піклуватимемось про вічне життя для ближнього. Справжня любов повинна звертатися у першу чергу до тих, хто найбільше потребує допомоги, а отже до єретиків і язичників. Всі католики повинні працювати для їх покаяння. Однак така співпраця є неможливою без відновлення віри і любові серед католиків. Тож згідно з заповіддю любові до ближнього маємо відчувати обов’язок оновлення віри і любові у католицькому середовищі.

Для того, щоб виконати це завдання в сучасних умовах доцільно утворити об’єднання, в основі діяльності якого буде заповідь любові до ближнього і лише під впливом Христової Любові присвятити себе поширенню Божого Царства по всьому світу, запрошуючи до співпраці у цьому починанні.

Завданням цього об’єднання стало “примноження надприродних і природних засобів, необхідних для відновлення віри і розпалення братньої любові серед католиків та розповсюдження віри і любові серед єретиків і невіруючих, щоб у всьому світі якнайшвидше настала одна вівчарня з одним Пастирем”.

Таким об’єднанням є “Католицьке об’єднання, в основі діяльності якого буде заповідь любові до ближнього і лише під впливом Христової Любові присвятити себе поширенню Божого Царства по всьому світу, запрошуючи до співпраці у цьому починанні. е Апостольство”, засноване в Римі. Воно не буде новим орденом, а об’єднанням всіх католиків, які без особливих обов’язків, лише в душі любові і побожності будуть співпрацювати, використовуючи доступні їм засоби для розвитку побожності і поширення католицької віри.

Католики всіх верств, професій і посад, миряни і духовні особи, аристократія чи люди нешляхетного походження, вчені чи неосвічені люди, дорослі чи діти – всі можуть і повинні стати членами Товариства. Всі можуть молитися. Всі можуть давати добрий приклад іншим. Всі як вдома, так і поза ним, на роботі, в школі і на відпочинку можуть знайти можливість дбати про спасіння ближнього. Всі можуть і повинні використати природні і надприродні дари, якими нас наділяє Господь, для того, щоб розповсюджувати віру і зміцнювати любов.

Саме такі ідеї св. Вінцентій і його однодумці постійно поширювали. Їхня діяльність принесла великі плоди. Зрештою те, що Паллотті був головним ініціатором заснування Товариства, забезпечувало йому успіх і підтримку широких верств суспільства. До цього об'єднання вступали люди з усіх середовищ. Варто згадати списки членів перших років існування Товариства, в яких можемо знайти поруч імена князів, кардиналів, робітників та слуг.

На початку 1836 року “Католицьке Апостольство” організувало урочисте святкування Об'явлення Господнього. Протягом всієї октави в церкві Святого Духа щоденно відправлялися урочисті молебні у різних обрядах. Навіть духовенство східних обрядів отримало дозвіл на відправлення Євхаристії в своїй традиції. Крім того щоденно проголошувалося кілька проповідей різними мовами.

Епіфанійна урочистість підкреслювала, що всі народи, незважаючи на різні мови і традиції покликані до єдиної Церкви і що всі по-своєму повинні прославляти Бога. Також ця урочистість мала на меті пробудити серед вірних радість визнання католицької віри, яка обіймає цілий світ, оживити любов до Церкви і зацікавити місійними питаннями. Урочистість отримала в Римі великий розголос, церква Святого Духа виявилася замалою для їх проведення. Тому теж в наступні роки молебні відправлялися в церкві Сан Карло аль Корсо. Згодом святкування Епіфанії було перенесене до великого і прекрасного храму Сант Андреа делла Валле. Щороку там духовні сини Паллотті організовували святкування Об'явлення Господнього. Урочиста октава посприяла ознайомленню широких кіл з “Католицьким Апостольством” і збільшенню кількості нових членів.

Саме в 1836 році до товариства “Католицького Апостольства” записалися знатні і відомі особистості в римському середовищі та численні монастирські спільноти. Св. Вінцентію Паллотті в цьому році велику радість принесла участь різних монаших орденів в усіх духовних заходах Товариства. Сорок одна конгрегація, а це майже всі монаші конгрегації з резиденціями в Римі, підтримали молоде “Католицьке Апостольство”.

РОЗКВІТ

Через зростання кількості членів керівництво “Католицького Апостольства” поділилося на підрозділи. Завдяки надзвичайній популярності ідей товариства стало можливим відразу приступити до апостольських і харитативних справ. З іншого боку громадська активність об'єднання призвела до непорозумінь з суспільними колами, які побоювалися, що “Католицьке Апостольство” може загрожувати їх завданням і інтересам.

СТРУКТУРА ТОВАРИСТВА

Паллотті поділив членів на три великі підрозділи відповідно до завдань їх діяльності.

До першого підрозділу належали так звані “орегаті”, апостольські працівники. До них зараховували всіх, хто безпосередньо займався апостольською діяльністю та дбав про спасіння ближніх – як священики так і миряни, як в Італії так і на місіях.

Другий підрозділ об'єднував духовних співробітників. Вони зобов'язувалися підтримувати “Католицьке Апостольство” передусім молитвою і відреченнями. До них належали, наприклад, хворі і члени різних монаших орденів. Отець Вінцентій саме членів цього підрозділу вважав найціннішими і найважливішими учасниками “Католицького Апостольства”.

До третього підрозділу належали добродії та меценати. Ці члени товариства матеріальною допомогою, наприклад, грошовими жертвами сприяли оживленню і розповсюдженню віри. Вони не були зобов'язані до цього, але добровільно, згідно з своїми можливостями складали певні жертви раз на тиждень, на місяць або на рік.

В 1837 році в першому підрозділі утворилася нова група. До неї увійшли учасники, які вирішили організувати спільне життя, повністю присвятивши себе справам Товариства. Спочатку в “Католицькому Апостольстві” була тільки не велика група таких осіб. Це була конгрегація священників, яких Паллотті згуртував біля себе, при церкві Святого Духа. 2 жовтня 1837 року Паллотті отримав дозвіл від церковної влади на спільнотове життя з кількома священниками в ректорському домі. Всіх їх поєднувала спільна ідея, прагнення і мета, вони об'єдналися саме для того, щоб працювати в “Католицькому Апостольстві”, передусім щоб підтримати розповсюдження віри в місійних країнах. Пізніше з'явилося жіноче згуртування, яке взяло на себе опіку над сиротами в будинку Сант Агата. Це згуртування в Римі представляло окрему гілку першого підрозділу Товариства.

В підрозділі добродіїв також було організовано нову групу з учасників, котрі зобов'язалися платити один сольд в тиждень для місій на язичницьких територіях. Цим Паллотті намагався поєднати ліонське “Діло Розповсюдження Віри” з “Католицьким Апостольством”. Але внаслідок непорозуміння з Ліонським Союзом в 1838 році був змушений відмовитися від цієї думки.

Навіть неможливо описати, якою мірою “Католицьке Апостольство” посприяло відновленню віри в країні і її розповсюдженню на місіях. Вищезгадані справи є лише однією з сторін діяльності “Апостольства”. Бо хто ж зможе оцінити благодаті, які випросили духовні співробітники молитвами в намірах відновлення світу в Христі? Хто знає про всі зусилля і жертви, які чинили учасники цього руху, для того, щоб розвиватися самим як апостоли і освячувати інших? Навіть матеріальні досягнення, які вдалося б підрахувати, можна уявити лише в загальному. Бо ніхто не може полічити малі та великі пожертви, які збило “Католицьке Апостольство” і вислало для підтримки і розвитку католицької віри на місіях. Ніхто не занотував скільки звітів, заходів і реколекцій було організовано або ж підтримано “Католицьким Апостольством”, скільки листів, брошур, листівок з молитвами було роздано для того, аби оживити віру в країні. Ніде не зафіксовано, скільки харитативних справ провело “Католицьке Апостольство”. Збережені записи лише в деякій мірі відображають діяльність товариства в різних галузях. Хоча і ця інформація, яку маємо, свідчить про горливість і надзвичайні досягнення об'єднання.

РОЗПОЧАТІ СПРАВИ

Одразу після свого створення Товариство почало широку харитативну діяльність. “Католицьке Апостольство” організувало акцію допомоги хворим і бідним. Багатші учасники третього класу, які, наприклад, займалися торгівлею, були пекарями, м'ясниками чи аптекарями, давали у розпорядження Товариства пожертвування, талони, які керівництво “Католицького Апостольства” розподіляло між тими, хто потребував допомоги.

Коли в 1837 році в Римі нестримна холера забрала багато життів, Паллотті заснував будинок для сиріт, для дівчат, які внаслідок епідемії втратили батьків. В період розквіту у закладі перебувало близько 100 вихованок. “Католицьке Апостольство” фінансово утримувало як дівчат, так і працівників будинку. Годувати і виховувати велику групу протягом багатьох років було досить нелегким завданням. Займаючись цією справою, “Католицьке Апостольство” дало прекрасне свідоцтво.

Великим досягненням Паллотті і його однодумців був розвиток вечірніх шкіл. Це були школи підвищення кваліфікації для практикантів та служників. Молоді люди отримували тут релігійно-суспільне виховання. Одночасно завдяки цим заняттям вони у вільний час були захищені від негативного впливу “вулиці”. Найбільшого розквіту ці школи зазнали в 1838 році. Тоді їх відвідувало близько 500 хлопців, для тогочасного Риму це була досить велика кількість. Паллотті та “Католицьке Апостольство” зробили значний внесок у розвиток освіти.

В 1837 році “Католицьке Апостольство” організувало допомогу для католиків у Персії. Католиків було там чимало, всі вони мешкали серед іновірців приблизно в 100 різних місцевостях. Ці католики, не маючи власних храмів, постійно страждали від зневаги та висміювання. До того ж іновірці проводили велику пропаганду, щоб переконати католиків відректися від своєї віри.

Отець Вінцентій, довідавшись про таку серйозну і небезпечну ситуацію швидко організував збір пожертвувань на будівництво храмів у Персії. А також підготував звернення до римлян, а особливо до проповідників. Емблема, розміщена на початку цього листа, свідчить про те, що акцію проводило “Католицьке Апостольство”. Збір коштів мав великий успіх.

МІСІОНЕРСЬКИЙ КОЛЕГІУМ

В 1837 році священик Вінцентій Паллотті розпочав реалізацію ще одного плану, який був направлений на підтримку місійної справи. Він хотів заснувати Місіонерський колегіум для клериків та священиків з Італії, щоб готувати їх до місіонерської діяльності. Цей колегіум був покликаний доповнити діяльність Колегіуму Конгрегації Розповсюдження Віри, в якому до цієї пори проводилася підготовка до праці на місіях тільки для іноземців (отже, не для італійців). Паллотті сподівався, що завдяки новому навчальному закладу можна буде направляти до язичницьких країн набагато більшу кількість італійських місіонерів.

Перші кроки до заснування колегіуму, Паллотті зробив вже тоді коли був ректором церкви Святого Духа. Саме там могли збиратися бажаючі навчатися, поки не знайдуть для цієї мети якесь інше приміщення. 4 квітня 1837 року Паллотті написав листа до настоятеля Мічеттоні з Коссіняно, який виявив бажання працювати на місіях. Отець Вінцентій радив йому розпочати відповідне приготування для того, щоб виїхати з парафії, а 6 червня вислав останнє запрошення: “Прибудьте, будь ласка, з Божим благословінням, в повноті смиренного, простого і жертвовного апостольського духа, щоб працювати тільки на Божу Славу і для спасіння душ. Прошу забути про власну вигоду і бути задоволеним з того, з чого були задоволені Апостоли; прошу бути готовим до таких труднощів, які завжди супроводжують тих, хто розповсюджує католицьку віру”.

Мічеттоні, прибувши до Риму, познайомився ще з одним кандидатом – Йосипом Маріоні, який пізніше в Медіолані заснував семінарію для закордонних місіонерів. 13 серпня до них приєднався дон Рафал Меліа, віце-ректор Колегіуму Конгрегації Розповсюдження Віри. Всі вони разом з Паллотті прагнули організувати спільне життя.

Тепер Паллотті звернувся до кардинала-вікарія з проханням про благословення для Місіонерського колегіуму. “Католицьке Апостольство – читаємо у вищезгаданому листі до кардинала, – об’єднало в ректорському домі при церкві Святого Духа кілька горливих і побожних священиків, які вестимуть спільнотове життя. Дехто з них здійснює душпастирську діяльність, інші вивчають іноземні мови, щоб приготуватися до місіонерських завдань розповсюдження віри. Всі ми прямуємо до того, щоб поступово приготувати відповідну кількість священиків, які пізніше в місійних країнах будуть організовувати семінарії, де буде

виховуватися місцеве духовенство в душі та навчанні католицької Церкви. Таким чином формація духовенства в місійних країнах не потребуватиме багато коштів і досягне кращих результатів. До того ж “Католицьке Апостольство” вживає заходів для створення і утримання початкових і середніх католицьких шкіл. Відсутність таких шкіл відчувається в багатьох місцевостях Сполучених Штатів Америки та на Сході. Брак католицьких шкіл призводить до того, що батьки-католики змушені віддавати своїх дітей до протестантських шкіл, а понад двадцять різних сект за допомогою численних засобів проводить серед них свою згубну діяльність. Священики, підготовлені в Місіонерському колегіумі, хотіли б допомогти також і у вирішенні цих проблем”.

Паллотті отримав бажаний дозвіл і благословіння для заснування Місіонерського колегіуму. Він написав довге і палке звернення, членів “Католицького Апостольства” до “італійського народу і до мешканців Риму”, представляючи мету створення нового навчального закладу. В листі також містилося розсудливі слова, звернені до амбіцій римлян, які є мешканцями столиці християнства і мають обов’язок відрізнитися жертвовною готовністю розповсюджувати віру. З цього отець Вінцентій робив висновок, що заснування колегіуму є необхідним, тому що кількість людей, які ще живуть в темряві язичництва є величезною. У багатьох країнах можна помітити готовність прийняти християнську віру, але, на жаль, не вистачає місіонерів, які б несли Христове Світло для язичників. Місіонерський колегіум прагне не тільки шукати апостолів, але передусім готувати їх до виконання місіонерського покликання. На завершення отець Вінцентій звертається до батьків, щоб не перешкождали своїм синам, чи то клерикам, чи священикам вступати до Місіонерського колегіуму.

Незабаром Паллотті знайшов і приміщення. Це був старий монастир. Тимчасово в цьому будинку могли зустрічатися студенти Колегіуму. В заяві до кардинала Конгрегації Розповсюдження Віри Паллотті написав, що має 21 000 скудів для того, аби офіційного заснувати Місіонерську семінарію. Щоб наперед розвіяти всілякі сумніви Конгрегації Розповсюдження Віри, Паллотті в заяві виразно підкреслює, що новий колегіум буде підпорядковуватись найвищому керівництву Конгрегації. Студенти Місіонерської семінарії приймуть відповідні зобов’язання щодо Конгрегації Розповсюдження Віри, щодо служіння для місіонерської справи. Але “Католицьке Апостольство” не хоче обтяжувати Конгрегацію, тому буде дбати про працівників колегіуму, про засоби для утримання студентів, та навіть буде виплачувати кошти за тих кандидатів, які не можуть за себе платити.

Однак Конгрегація Розповсюдження Віри не погодилася на пропозиції Паллотті. Причини відмови до цього часу залишаються невідомими.

БОРОТЬБА ТА ПЕРЕМОГА

ПЕРШІ СУПЕРЕЧНОСТІ

В половині 1836 року “Католицьке Апостольство” зустрілося з першими перешкодами. Паллотті старався отримати церковну апробату на документ записів для членів. Цензор вважав, що має відмовити цій справі, тому що назва “Товариство Католицького Апостольства” спонукає до деяких застережень. На його думку, такою назвою могло користуватися лише ієрархічне апостольство в Церкві. Паллотті пояснив, що назва не означає того, що Товариство буде входити в повноваження, яке має мати ієрархія церкви. Товариство має лише допомагати в реалізації її завдань.

За допомогою кардинала Ламбускіні, Паллотті представив своє пояснення щодо даної теми Папі Римському. Для Святішого Отця пояснення Вінцентія було зрозумілим. Тоді священик

Паллотті, передбачаючи можливі непорозуміння в майбутньому, хотів пояснити назву Товариства іншим гілкам церковної влади. Власне тому, в 1836 році Вінцентій представив офіційне пояснення поважним особам. Вищезгадане пояснення написав Вентура член “Католицького Апостольства”, котрого вважали за найкращого проповідника в Римі.

Протягом кількох найближчих місяців про цю справу, з великою пошаною висловилося: 9 кардиналів, 34 вищих настоятелів монастирів, 9 професорів теології, 39 настоятелів з Риму. В цих позитивних відповідях знайшлося ледве кілька критичних, хоча і незначних зауважень.

Незалежно від пошани зі сторони високопоставлених осіб “Католицьке Апостольство” мало ще досвідчити серйозних атак. Особливо небезпечним була атака Ліонського Діла Розповсюдження Віри.

В 1819 році в Ліоні з ініціативи відомої французької діячки Пауліни **Jarricot** повстало «Діло Розповсюдження Віри». Ця спілка мала на меті збирати пожертвування для місії. Її члени зобов'язувалися регулярно сплачувати окреслену суму. “Діло” швидко розвивалася, і дякуючи амбіції тогочасного керівництва, було знаним по всій Європі. В часі повстання “Католицького Апостольства”, Спілка ще не потрапила до Риму. Є зрозумілим те, що проба заснування Ліонської Спілки в Римі зустріла багато труднощів, бо “Католицьке Апостольство” серед інших цілей та завдань, також мали такі завдання, котрі поставило собі і Ліонське “Діло Розповсюдження Віри”.

В 1837 році Головна Рада Ліонської Спілки звернулася до Папи Григорія XVI з проханням про дозвіл заснувати Діло Розповсюдження Віри також і на терені Вічного Міста. Папа згодився на заснування Спілки, не передбачуючи, що може воно допровадити до конфлікту з “Католицьким Апостольством”. Префект Конгрегації Розповсюдження Віри, кардинал Franzoni, отримав доручення зайнятися цією справою. Після того як кардинал порадився з Паллотті та іншими друзями зрозумів, що заснування Ліонської Спілки в Римі є зайвим, бо це завдання вже виконувало “Католицьке Апостольство”. Однак щоб виконати бажання Папи і Головної Ради в Ліоні, було утворено в лоні третього класу “Католицького Апостольства” групу, котра подібно, як члени Ліонської Спілки мали складати певну окреслену суму на місії, та переказувати її для Конгрегації Розповсюдження Віри. Отож Головній Раді в Ліоні було повідомлено, що в лоні “Католицького Апостольства” повсталася спілка вірних, котрі будуть складати пожертвування на місії. Розпочнеться також акція, прямує до розповсюдження Спілки поза Римом. Як настоятель всього “Католицького Апостольства” Паллотті керує також і цією спілкою. Префект Конгрегації Розповсюдження Віри не думав про те, щоб формально заснувати Ліонську Спілку в Римі. Натомість він хотів підтримати місійну діяльність через розповсюдження “Католицького Апостольства”. В цій відповіді могла ще відіграти роль думка про те, що не годиться, щоб Рим, центр католицького світу, був залежним від Ліону в місійних справах.

Головна Рада в Ліоні по-іншому зрозуміла відповідь з Риму. Вона вважала римську групу як відгалуження Ліонської Спілки і тому прислала їй свої директиви. “Католицьке Апостольство” не звертало на них уваги, і працювало далі. Коли однак Головна Рада в Ліоні помітила, що не все діється згідно з її волею, відразу звернулася до Папи. В усній розмові Святішому Отцю було представлено, що не дивлячись на його згоду, “Діло Розповсюдження Віри” до цього часу не є впроваджене в Римі і що власне “Католицьке Апостольство” являється великою перешкодою в реалізації дозволу Папи щодо заснування цієї ж Спілки. Пробували навіть довести Папі, що “Католицьке Апостольство” є небезпечним для всієї Церкви, бо бере на себе завдання, котре належить всій Церкві. Врешті сама вже назва “Католицьке Апостольство” має пробуджувати серйозні застереження: є вона не слушно привласнена, вона належить виключно Церкві.

Заходи і старання Ліонського “Діла Розповсюдження Віри” не минули без наслідків. Під його тиском Папа згодився на рішучий крок.

ЗАГРОЗА ЗНИЩЕННЯ

30 липня 1838 року зібралася рада добродіїв “Католицького Апостольства”. Під час зустрічі обговорювалося як розширити та організувати Спільку Розповсюдження Віри в парафіях на іншому березі Тибру. Несподівано під час наради без попередження до кімнати увійшов секретар Конгрегації Розповсюдження Віри, Кадоліні, і передав отцю Вінцентію лист. Паллотті не очікуючи нічого доброго, відразу почав його читати. Це був приватний лист Кадоліні, який, на жаль, не зберігся до наших часів. Секретар Конгрегації цього ж дня звернувся з листом такого ж змісту до кардинала-вікарія Риму. В ньому було сказано:

“Хоча Його Святість вельми схвалює ревність побожного засновника нового Товариства, яке має назву “Католицьке Апостольство”, але не може схвалити назви, бо вона належить виключно єпископату на чолі з Папою Римським і самій установі, яка виявляється непотрібною і безцільною з огляду на те, що в Римі же засновано достойним кардиналом Бротноле інша побожна установа Розповсюдження Віри.

У зв’язку з цим маю честь запропонувати Вашій Емінінції це найвище рішення, щоб Ваша Емінінція взяли в свої руки вирішення цієї справи. Вірні, які належать до так званого Апостольства, тепер вже неіснуючого згідно з волею найвищої влади, повинні приєднатися до Спільки Розповсюдження Віри. Ця Спілька вже поширена в Римі відповідно до усіх норм. Найвищий Пастир рекомендує Спільку і обдаровує її своєю прихильністю, збагачуючи її привілеями і великою кількістю відпустів; єпископи організують її діяльність в своїх дієцезіях; на великі заслуги Спільки перед Церквою вказує велика кількість фінансової допомоги наданої місцям; врешті цією Спількою керує один з найвідоміших кардиналів Святої Церкви, даючи гарантію вже своєю особою і відкриваючи широке поле діяльності для всіх, хто прагне працювати для великого Діла Розповсюдження Віри.

В “Католицькому Апостольстві” навпаки ж всі попередньо оголошені відпусти залишаються під сумнівом у зв’язку з відсутністю церковної апробації.

Якби дві вищезгадані спільки, обираючи спільне добро, об’єдналися і розвивалися як одне ціле, тоді їхня праця стане більш плідною і потужною, досягнувши поставленої мети такою мірою, яку забезпечить їх єдність.

Користаючись нагодою, нижче підписаний, просить Вашу Святість, підтримати волю Святішого Отця і рекомендувати її вірним Риму, католицькій столиці світу. Нехай і вони беруть добрий приклад з багатьох міст, які з покорю прийняли це побожне і таке спасенне діло...”

Це був смертний вирок для “Католицького Апостольства”. Одним ударом була зруйнована така прекрасна і багатообіцяюча справа; Паллотті, незважаючи на свій темперамент, зберіг цілковитий спокій. Тільки в мовчанні підніс очі до неба, потім глибоко схилив голову. Навіть Кадоліні, який неприязно ставився до отця Вінцентія, був дуже здивований і з пошаною дивився на мужність Паллотті. Тоні, свідок тієї сцени, пізніше зізнався: “Я завжди вважав священика Вінцентія святим, але тепер я переконався в цьому”.

ВІДНОВЛЕННЯ СПРАВИ

Вінцентій Паллотті не втрачав надії. Він був впевнений, що Папу проінформували лише частково, поверхнево. За кілька днів його засновник надіслав Святішому Отцю розгорнуту доповідь. В ній святий ще раз представив суть, мету і напрямки діяльності об'єднання та детально розповів про його досягнення. Одночасно показав, що між Ліонською справою Розповсюдження Віри і “Католицьким Апостольством” існує велика різниця. “Апостольство” прагне підтримувати місіонерську діяльність Церкви не тільки фінансовими засобами, але також мобілізуючи всі сили Католицької Церкви. Отже, різниця є навіть у провідних цілях, бо “Католицьке Апостольство” прагне допомагати Церкві не лише за кордоном, але також поглиблювати віру на Батьківщині.

Папа уважно вивчив доповідь і з подивом зауважив: “Ми нічого не знали про все це”. Звинувачення, спрямовані на “Апостольство”, не підтвердились. Справу Паллотті було врятовано. Папа мав лише одне прохання, щоб Товариство взяло собі іншу назву, аби в майбутньому уникнути всіляких непорозумінь. Тож Паллотті запропонував нову назву: “Товариство з метою оборони і поглиблення релігійності і католицької віри під опікою Непорочної Діви, Цариці Апостолів, і безпосередньо залежне від Святішого Отця”. Папа доручив Конгрегації Розповсюдження Віри, щоб та провела нараду щодо зміни назви, а та вирішила залишити назву: “Побоже Товариство Католицького Апостольства”.

Менш успішно о. Вінцентію вдалося з'ясувати непорозуміння з Головною Радою в Ліоні. Її керівництво не вдалося переконати і воно продовжувало вимагати розформування “Товариства Католицького Апостольства”.

Паллотті впевнено захищав свою справу та її ім'я перед закидами Ліонської Спільки, при цьому висловлюючи прихильне ставлення до діяльності її членів. Для залагодження конфлікту погодився на те, щоб всі учасники “Католицького Апостольства”, які зобов'язалися виплачувати раз на тиждень один сольд на місіонерські потреби в язичницьких країнах, приєдналися до Ліонського Діла Розповсюдження Віри. Однак склад третього класу добродіїв не змінився, бо належали до нього й ті члени, котрі іншими способами підтримували місії.

Коли отець Паллотті в 1840 році писав духовний заповіт, то згадав і про непорозуміння з Ліонською Спількою: “Щоб Товариство очистилося в тигелі турбот, Господь наш Ісус Христос допустив, щоб спочатку його мета була окреслена лише кількома словами. Внаслідок цього, не зрозумівши суті справи, завдань і цілей Товариства, керуючись фальшивими уявленнями, певні особи хотіли знищити Товариство.

Це було необхідно для того, щоб Боже Діло мало в собі образ Господа нашого Ісуса Христа Розп'ятого. І саме тоді, коли Товариство мало з різних причин повністю зникнути, у ньому проявилися ознаки нового життя, а це притаманне лише Божим Справам”. В цій боротьбі за існування своєї справи Паллотті довів свою духовну велич. Навіть найбільші клопоти не змогли відволікти його від Справи, в якій бачив Божу волю. Натомість в боротьбі з завзятими противниками товариства керувався християнською покорою, справжньою гідністю і мужністю. На кривди, які заподіювали йому і об'єднанню, відповідав героїчними вчинками любові до неприятелів.

Непорозуміння з Ліонською Спількою мали ще один наслідок: вони спонукали отця Вінцентія сформулювати чітке уявлення про мету і завдання “Католицького Апостольства” і зафіксувати їх на папері.

ТВОРЧА ПЕРЕРВА

Ще з моменту заснування “Католицького Апостольства” Паллотті мав намір продумати, обміркувати свої плани в тиші і занотувати їх. Але через велику кількість справ не міг реалізувати своє прагнення. Однак завдяки Божому Провидінню сталося так, що Засновник нарешті знайшов час і можливість відірватися від постійної, невтомної апостольської діяльності.

БЛАГОСЛОВЕННА ХВОРОБА

В своєму духовному заповіті Паллотті описує, як це сталося: “Минав 1839 рік, а зміст, завдання і мета Товариства ще не були сформульовані. Маю зізнатися, що до цього призвів мій неупорядкований ритм життя. Однак Господь наш, Ісус Христос обдарував мене милосердям і так покерував справою, що в урочистість Святих апостолів Петра і Павла (29 червня), після того, як я довго сповідав аж до обіду, вийшов я з дому для того, щоб зробити вчинок милосердя. Дорогою в мене кілька разів була кровотеча. Це саме трапилося і наступного дня, на Спомин святого Павла, Апостола Народів. Була це неділя. Першого дня про кровотечу я нікому не розповідав, але другого дня зрозумів, що причину цього треба з'ясувати. Тому я був змушений кілька днів знаходитися під наглядом лікарів у Римі, а потім 10 липня 1839 року відправився на пустиню при монастирі Отців Камедулів біля Фраскати з надією, що Бог надихне мене для написання книжечки про Товариство Католицького Апостольства. Я сподівався не на власні мізерні заслуги, а на пошану до чесноти послуху сповіднику. Так завдяки довірливій вдачі, яку зі свого милосердя дав мені Господь, я виявляю послух самому Богу, який промовляє через сповідника”.

Не лише духовний наставник, але також і лікар наполягав на тому, щоб Паллотті взяв відпустку; навіть Святіший Отець, довідавшись про стан здоров'я священика Вінцентія, висловив це прохання.

10 липня Паллотті вже був в Камальдолі. Перші дні свого відпочинку присвятив виключно зміцненню свого тіла та душі. “Після прибуття на пустиню, Господь Бог через своє милосердя надихнув мене, щоб кілька перших днів я використав для серйозної праці над реформою моєї бідної душі. І я занурився в море Божих милостей; також я написав кілька сторінок для моєї вбогої душі”.

“Бог мене обдарував цілком новим поглядом на свою найглибшу сутність, на таємницю Пресвятої Трійці і Божі прикмети. З нового пізнання Бога в мене з'явилося прагнення, щоб визволитися від власної недосконалості і преобразитися в Бозі і Христі”. Ця думка про зміну життя і уподібнення до Христа з цього часу займає найважливіше місце в думках і молитвах Паллотті. Він прекрасно висловив свою тугу в молитві, яку написав саме у ті дні:

“Щоб Твоє Божественне милосердя зруйнувало в мені тепер і назавжди всю бридкість, жалюгідність, злиденність, негідність і всі вади мого минулого життя, теперішнього і майбутнього. Зі свого боку я не заслужив на це, але сподіваюся цього виключно через заслуги ангелів і святих та їх Цариці, Найсвятішої Діви Марії і всієї Христової Церкви, а також через нескінченні заслуги Ісуса Христа. Щоб Ісус Христос неподільно віддався мені разом з усіма його заслугами, чеснотами, діяльністю і з найсвятішим своїм життям. В моїй бідності і злиденності прагну все це випросити для себе. Щоб Твоє милосердя, о мій Боже, переминоючи мене в Ісуса Христа, огорнуло мене цілком, а тепер і завжди, і протягом всієї вічності буду переминений в Твоє милосердя”.

З листів Паллотті до духовного керівника можна зробити висновок, що під час перебування на відпочинку він переживав екстази. Рясні благодаті розпалили його душу ще більшим жаром любові і ще більше переконували святого у ницості власного буття і діяльності.

На противагу до тих надзвичайних ласк були й тяжкі внутрішні переживання і страждання. Про них пише сам Паллотті: “Через кілька днів Господь Бог в своєму нескінченному милосерді почав відвідувати мене болісними турботами, милостиво дозволяючи мені відчувати їх тягар так сильно, що в своїй жалюгідності я почав їх вважати за найбільші серед усіх турбот, які я переживав протягом мого дотеперішнього життя. Коли збільшувалися терпіння, Господь наш Ісус Христос розливав в моєму бідному і найбільш невдячному серці почуття довіри, що саме час кризи є найбільш сприятливим для отримання Божого просвітлення”. А цього просвітлення дійсно дуже потребував. Протягом цих тижнів мав записати все, що стосувалося змісту, завдань і структури заснованого товариства. Отже, присвятивши перші дні виключно зміцненню сил і відновленню внутрішнього життя, згодом повний енергії приступив до праці. Передусім вирішив написати працю про “Католицьке Апостольство” і статут для будинку сиріт, який був заснований і залишався під керівництвом “Католицького Апостольства”. Однак все це відбувалося не так швидко, як цього сподівався отець. Його працю переривали або візити, або кореспонденція, і нарешті душпастирська допомога. Бо як тільки люди з околиць дізналися, що отець Паллотті перебуває в монастирі, то почали приходити звідусіль, щоб поспівідатися у святого. Паллотті натомість не міг їм відмовити. Тому багато годин був змушений присвячувати на інші, додаткові і непередбачувані заняття. Після трьох тижнів, проведених в Камалдолі, святий стверджував: “Я мало виконав з того, що вирішив зробити... Багато часу мусив посвятити тому, щоб владнати всі справи з кореспонденцією, якої було багато”.

22 серпня святий закінчив роботу над статутом для римського будинку сиріт. На початку вересня після рекомендацій духовного керівника отець Вінцентій нарешті утримався від душ пастирської праці і присвятив час для відпочинку та написання книги про “Католицьке Апостольство”. Паллотті сумлінно взявся до праці, хоча був змушений робити перерви. Саме протягом цих вересневих днів смертельно захворів брат Паллотті, який перебував недалеко від Фраскати. Отже, Вінцентія часто кликали до хворого. Але під кінець жовтня засновнику вдалося закінчити нарис про Товариство Католицького Апостольства та регулу для його духовних об'єднань.

НАРИС ПРО ТОВАРИСТВО КАТОЛИЦЬКОГО АПОСТОЛЬСТВА

Оригінальний рукопис, в якому Паллотті представив свої думки про Товариство Католицького Апостольства налічує 350 сторінок, написаних дрібним почерком, під назвою “Товариство Католицького Апостольства”. Гідним подиву є те, що Паллотті за такий короткий час зміг написати такий ґрунтовний нарис. Не вдалося б йому це зробити, якби не “світло з висоти”; тому і сам стверджує: “Господь наш Ісус Христос подав мені думку про суть і завдання Товариства з загальною метою поглиблення, захисту і розповсюдження віри та католицької любові”.

Справа “Католицького Апостольства” розвивається далі. Після заснування Товариства Паллотті підкреслював, що його метою є передусім розповсюдження віри в місіонерських країнах, однак тепер головним завданням стала апостольська формація і відновлення всіх католиків духом ревності і християнської любові. Особливій увазі до апостольства серед католиків сприяли різні чинники. Вже на початку існування “Католицького Апостольства” звернули увагу на те, що праця на місіях не матиме успіху, “якщо насамперед не оживити віри

серед католиків і не розпалити в них любов”. Недавні непорозуміння із Ліонською Спільною також спонукали до того, щоб більше підкреслити завдання, які “Католицьке Апостольство” виконуватиме в Італії.

Паллотті не забув і про місіонерську діяльність. “Католицьке Апостольство” мало допомагати релігії і Христовій Церкві досягнути новий тріумф не лише в католицьких країнах, а й по всьому світу. З цією ж метою треба було мобілізувати всі сили. Цей універсалізм виражається в розгалуженій адміністративній структурі “Католицького Апостольства”. Вищезгаданий план Паллотті зафіксував у своєму нарисі. В ньому він описує, як “Католицьке Апостольство” має бути реалізоване.

Відповідно до цього плану Товариство Католицького Апостольства має розповсюдитися по всьому світу. Це католицьке товариство має складатися з 12 підрозділів, з огляду на приклад Апостолів, які між собою розділили світ, щоб здобути його для Христа. Кожна частина світу складається згідно з церковним поділом з провінцій, дієцезій та менших центрів чи парафій. В межах кожного з цих центрів, тобто парафій, члени “Католицького Апостольства” об’єднуються за визначеними сферами своєї діяльності. Паллотті нарахував 12 різновидів такої праці, за яку відповідатимуть члени “Католицького Апостольства”:

1. аскетична, наукова та душпастирська формація духовенства;
2. організація реколекцій та інших форм внутрішньої праці;
3. закордонні місії серед некатоликів;
4. опіка над релігійними товариствами та установами;
5. релігійне, громадянське та наукове виховання молоді;
6. організація церковних об’єднань в апостольському дусі;
7. опіка над духовно занедбаними і над тими, на кого традиційне душпастирство не розповсюджується;
8. турбота про в’язнів і засуджених;
9. опіка над хворими;
- 10) релігійне і загальне навчання та виховання військових;
- 11) пропаганда релігійних практик і публічних молебнів;
- 12) опіка над вбогими;

Для підготовки вищезгаданого переліку взято за основу ситуацію у Римі. Однак незалежно від цього чітко видно, що Паллотті мав різносторонній погляд на справу, врахував все і цікавився всім, що могло служити для поглиблення і розповсюдження віри. Незважаючи на такий поділ сфер діяльності, структура “Католицького Апостольства”, що включала три головні гілки залишилася незмінною.

Таким чином Паллотті хотів об’єднати зусилля всіх католиків. Немає міста, села, душпастирської праці, яких би не взяв під увагу; немає католика, якого не закликав би, щоб той з усіх сил працював для досягнення цієї великої мети, якою є “одна вівчарні і один пастир”.

Отець Вінцентій розумів, що реалізація такого грандіозного плану вимагає зусиль і тривалого часу, і навіть, може, ніколи не вдасться повністю втілити його в життя. Тому пояснює: “Вся ця структура є досить складною. Тому можуть з’являтися думки, що його виконання є неможливим. Але не треба втрачати відваги і бадьорості, які так потрібні для плідної співпраці в справі евангелізації. Бо насамперед треба звернути увагу на те, що Товариство від першої

хвилини свого існування не домагається негайного здійснення свого плану; воно має задовольнитися тим, що може досягнути завдяки праці, яку виконує з великою завзятістю. По-друге, Товариство має наслідувати Спасителя; отже, так, як Він прийняв діла Відкуплення всієї людськості, незважаючи на те, що передбачав, що в Нього буде небагато послідовників, так і Товариство обов'язково повинно використати всі сили, аби здійснити свої наміри в усіх сферах праці, хоча і передбачувало, що всіх не зможе реалізувати”.

ДУХОВНІСТЬ ТОВАРИСТВА

Крім зовнішньої структури “Католицького Апостольства” Паллотті представив духовну основу, яка має оживити все “Апостольство”. Він визнає, що лише любов Христа єднатиме його членів. Тільки вона може пробудити людей до охочої, великодушної апостольської праці. Саме тому основоположник дбає про те, аби члени “Католицького Апостольства” були проникнуті духом справжньої любові. Всі мають перейнятися прикладом Христа, Його любов'ю і спонукати один одного наслідувати Божественного Учителя в апостольському житті. В регулі, яку Паллотті написав для членів “Католицького Апостольства”, що живуть спільнотним життям, подає лише детальні вказівки щодо найвірнішого наслідування життя Христа. У вступі до першої спільної регулі Паллотті пише: “Якщо всі християни мають обов'язок наслідувати Христа, то тим більше це стосується тих, хто в будь-який спосіб хоче працювати в Христовому послаництві... Саме тому життя всіх членів Товариства у відлюдних місцях, колегіях, семінаріях і монастирях повинно ґрунтуватися на як найдоскональшому та істинному наслідуванні життя Господа нашого Ісуса Христа. З цього приводу регулі Товариства беруть за основу приклад життя Господа нашого Ісуса Христа і є тісно з Ним пов'язані”.

В основній частині регулі Паллотті почергово описує найважливіші події з життя Христа і показує, як учасники товариства можуть наслідувати їх в своєму житті.

Паллотті прагнув, щоб члени “Католицького Апостольства” крім Христової любові також розвивали культ Марії. В своїй праці про “Католицьке Апостольство” він обґрунтовує це так: “Товариство бореться під ефективною опікою Непорочної Богородиці, Цариці Апостолів, з двох найшляхетніших причин: по-перше, щоб через заслуги і допомогу Непорочної Матері Божої отримати всі потрібні благодаті та дари, за допомогою яких Товариство, в теперішніх і майбутніх членах може ефективно, повноцінно розвивати спасенну діяльність в святій Церкві та швидко розповсюджуватися, відповідно до духовних потреб усього світу. По-друге, щоб всі без винятку: духовенство, богопосвячені особи та миряни мали в Найсвятішій Марії Діві найдосконаліший після Христа взірець правдивої католицької ревності і досконалої любові. Вона, необдарована священицькою гідністю, так присвятила себе ділам для Божої Слави і спасіння душ, що своїми заслугами перевищила Апостолів; тому свята Церква слушно почитає її як Царицю Апостолів. Пресвята Діва Марія цілком гідна цього титулу, бо безсумнівно більше ніж Апостоли зробила для розповсюдження святої віри”.

Далі Паллотті називає характерною рисою свого діла повну залежність Товариства від Апостольської Столиці і від церковної влади. Він добре розумів, що “поглиблення, розповсюдження і захист віри”, які є завданнями “Католицького Апостольства” належать до повноважень церковного керівництва, і що апостольство віруючих входить до ієрархічного апостольства Церкви, а внаслідок цього має йому підпорядковуватися. За словами отця Вінцентія “Товариство Католицького Апостольства” має бажання передати у розпорядження Церкви допоміжні загони, які у своїй діяльності керуватимуться не власною користю й

амбіціями, а виключно правдивою ревністю і апостольською любов'ю". Цю постійну залежність основоположник вважав доказом Божого покликання Товариства. "Щоб Товариству не бракувало чітких доказів, що воно є Божим ділом, то воно має завжди і в усьому залишатися в цілковитій залежності від церковної влади".

Таким чином Паллотті повністю виконав найважливіше завдання, для якого Боже Провидіння привело його на декілька тижнів до пустелі: було розроблено чіткий проект справи. Чи було досягнуто також і другої мети перебування на пустині – зміцнення фізичних сил? В цьому можна засумніватися, якщо брати до уваги обсяг праці, яку виконав отець Вінцентій під час відпустки. Тому після написання своїх творів хотів залишитися ще на кілька тижнів в Камалдолі. Але в Римі вже з нетерпінням чекали на повернення отця, і в своїй апостольській ревності він не дозволив собі довше відпочивати.

НОВІ СПРАВИ

На початку листопада 1839 року Паллотті повернувся до Риму. Із запалом кинувся у вир праці, якої було чимало: обов'язки ректора в церкві Святого Духа, сповіді в різних колегіумах, церквах і монастирях, опіка над хворими і в'язнями. Крім всього цього Паллотті погодився ще й на нові завдання.

НОВІ ЗУСИЛЛЯ ДЛЯ ЗАСНУВАННЯ МІСІЙНОЇ СЕМІНАРІЇ

Після свого повернення з Камалдолі Паллотті взявся до праці над заснуванням місіонерської семінарії. В лютому 1840 року врешті отримав згоду Святішого Отця. Оскільки будинок біля церкви Святого Духа виявився замалим для місіонерського навчального закладу, розпочалися пошуки нового приміщення. На деякий час святий знайшов місце в грецькому колегіум, з яким заключив відповідну угоду.

На жаль, семінарія не розвинулася так швидко, як цього хотів Паллотті. Щоправда протягом 1840 року зголосилося 7 кандидатів, які після короткої, інші після довшої підготовки виїхали на місії, однак далі кандидатів було менше. Найбільшою проблемою стала відсутність освічених і постійних працівників, які були б фундаментом місійної установи. Виникли ще і інші проблеми, в зв'язку з якими в 1842 році місіонерський колегіум було розформоване.

Такий перебіг подій не зупинив Паллотті від подальшої праці для місій, хоча йому особисто і не судилося заснувати місіонерську семінарію. Однак через свої спроби і ідеї сприяв тому, що інші втілили в життя подібні плани, і тішилися успіхами. Отже, не без впливу отця Паллотті, з'явилася семінарія для місій за кордоном, в Медіолані. Співзасновник семінарії, о. Йосиф Маріоні з П'ємонту, вступив в 1837 році до семінарії заснованої Паллотті при церкві Святого Духа. Кілька років навчаючись в ній був під керівництвом о. Вінцентія, а пізніше сам зізнався, що багато заохочень і натхнень для справи свого життя отримав саме від Паллотті.

Також великою є заслуга Паллотті в заснуванні місіонерської семінарії в Мілл-Хілл в Англії. Ця семінарія була створена в 1866 році під протекторатом кардинала Вісемана, який протягом одинадцяти років в Римі був ректором англійського колегіуму. Тоді він мав гарні стосунки з Паллотті. Ще в день єпископських свячень отець Вінцентій наполягав на тому, аби Вісеман заснував місійну семінарію на своїй батьківщині. Він пообіцяв, що захворіє, якщо Вісеман не виконає своєї обіцянки щодо заснування семінарії. Та кілька років потому захворів сам кардинал і пригадав слова отця Вінцентія. Охоче висловив свою згоду, коли Боже Провидіння послало йому Герберта Ваугхана, людину, яка мала реалізувати план заснування

місійної семінарії. Сам Вісеман написав в одному з листів, що підтримав наміри Ваугхана з огляду на вплив Паллотті, людину “яка має більшу святість і глибшого духа ані ж у нас обох”.

Отже, те зерно, яке посіяв Паллотті, запропонувавши ідею місійної семінарії, дало щедрі плоди, хоча й у інших місцевостях і під керівництвом інших людей.

СЕРЕД СОЛДАТ

В цьому ж 1842 році, коли святий був змушений відмовитися від заснування місійного колегіуму, церковна влада довірила отцю Вінцентію новий обов'язок: душпастирство серед солдат.

Турботлива релігійна опіка серед папського війська ставала щораз більш необхідною. З одного боку Папа внаслідок загрозливої політичної ситуації в церковній державі збільшив кількість війська, а з іншого серед солдатів щораз більше занепадав християнський дух. Це було зрозумілим, тому що в папській армії служило багато іноземців і людей, які не були віддані своїй справі.

До цього часу душпастирство у війську обмежувалося тим, що під час Великого Посту в рамках звичайного душпастирства для солдат проводилися спільні реколекції, які мали на меті приготувати їх до Великодньої сповіді. Паллотті зрозумів, що якщо він хоче відновити і закріпити релігійний дух у війську, то варто шукати інших шляхів. Тому дбав, щоб якнайбільше солдат могли пережити індивідуальні дні зосередження в реколекційних домах Риму. Сам він проводив реколекції для офіцерів і військових урядовців.

Паллотті старався підтримати релігійний дух у казармах. Гідним подиву є те, що йому вдалося запровадити там спільні ранішні та вечірні молитви, раз на тиждень проводити катехетичні заняття для війська, а в травні щоденно відправляти молебні.

Крім душпастирської горливості Паллотті проявляв до солдат батьківську доброту. Велика кількість листів ще сьогодні свідчить про його старання та про довіру, якою обдаровували його солдати. Одного разу він став посередником у справі з відпусткою для рядового, іншого разу клопочеться про зменшення кари для солдата, який за дрібні порушення був засуджений до арешту. А також став на захист вояка, до якого несправедливо ставився керівник.

Недивно, що солдати любили отця Вінцентія і шанували його, як батька, і при зустрічі зі своїм душпастирем добровільно віддавали йому військові почесті.

ДУШПАСТИРСТВО В ЛІКАРНІ

13 червня 1844 року поручник з ордену Йоанітів, Фра Карло Кандіта звернувся до Паллотті з проханням, щоб той взяв під свою духовну опіку хворих солдат військового госпіталю Чентро Преті. На початку Вінцентій відмовився, бо і так мав багато обов'язків, але з огляду на настирливі прохання врешті погодився. Госпіталь Чентро Преті був розташований недалеко від дому Паллотті, тому це також сприяло його згоді.

Незабаром було вирішено перенести лікарню в інший район. Паллотті намагався завадити перенесенню, бо на дорогу з його дому до нового госпіталю тільки в один бік треба було витратити близько двадцяти хвилин. В зв'язку з великою кількістю обов'язків священник вважав, що неможливо виконувати це зобов'язання, яке вимагає так багато часу і зусиль. Однак прохання отця Вінцентія не було взято до уваги, і Паллотті був змушений відмовитися від цієї

посади, але на вимогу Папи затримався. Паллотті вбачав у цьому Божу волю, якій сумлінно і з готовністю підкорявся. Незважаючи на це святий відчував, що нова посада перевищує його можливості. “Потрібне чудо, – писав тоді до отця Мелії в Лондон, – щоб виконати всі довірені мені завдання”.

З надією, що Бог і Непорочна Діва Марія йому допоможуть, розпочав працю. Отримав у допомогу двох військових капеланів. Тепер Паллотті міг організувати роботу відповідно до своїх задумів. Дивовижним видається те, як він спромігся оживити релігійний дух у госпіталі.

Пацієнти щоденно спільно молилися ранкові молитви і три рази на день Ангел Господній. Кожного дня в госпіталі відбувалася Свята Літургія, і хворі могли приступити до Святого Причастя. Ввечері разом молилися розарій, раз на тиждень слухали катехезу. Щороку для хворих організовували протягом п'яти днів реколекції, аби ті приготувалися до Великодньої сповіді.

Діяльність Паллотті принесла прекрасні плоди: під його опікою військовий госпіталь став взірцевим, відзначався порядком, чистотою, а передусім добрим духом. Хворі полюбили отця Вінцентія, а він як добрий батько турбувався про кожного. Від ліжка тяжкохворих не відходив протягом кількох годин, а часом навіть проводив біля них всю ніч. Його турботливе ставлення і доброта могли зворушити і схилити до зміни свого життя навіть найбільших грішників.

Павло де Геслін залишив нам прекрасний опис праці святого в цій установі. Одного разу Паллотті відправився до лікарні. “Біля входу до палати ми зустріли капелана, який звернув увагу отця Вінцентія на ліжко № 15.

– Доручаю Вам цього хворого. Він не проживе дня, а про сповідь не хоче навіть слухати. Він у свідомості, але лається, як біснுவатий.

– Маємо молитися, багато молитися – відповів отець. – Бог може все, і палко прагне спасти цю душу. Йдемо до каплиці.

І ми відправилися до каплиці. Після короткої молитви Паллотті пішов до палати, в якій лежав хворий. За ним прийшов і я. Я думав, що відбудеться якесь чудо. Уявляв різні можливі способи, але нічого не трапилося. Паллотті розмовляв з деякими хворими, що лежали біля богохульника, і вдавав ніби нічого про нього не знає. Тільки час від часу поглядав на нього.

Хворий здалека побачив священника. Раптом почав скреготати зубами і скривив обличчя так, що аж неприємно було на нього дивитися. Однак помітивши, що отець Вінцентій не йде до нього, повернувся на інший бік. Саме цього й чекав Паллотті і непомітно підійшов до хворого. Шаленець відкриває очі, а на його обличчі відбивається дика, страшна лють. Скрегоче зубами, піна покриває його вуста, губи відкриваються раз за разом, щоб лаятися. Але Паллотті миттю з кишені вийняв бісквіт і запхнув шаленцеві в широко відкриті вуста.

– З'їж, сину мій, – лагідно сказав, – це піде тобі на користь.

Лайку було зупинено. Але на обличчі грішника проявлялася ще більша ненависть. Він намагався швидше ковтнути тістечко, щоб далі лаятися. Швидко йому це зробити не вдалося, а Паллотті говорив до нього делікатно, але переконливо:

– Вже дуже скоро, мій сину, станеш перед Божим Судом. Чи тобі допоможе лайка на Бога? Тільки погубиш свою душу. Бог і Його святі є високо. Їх ти не сягнеш своєю лайкою, а собі зашкодиш.

Тим часом хворий ковтнув бісквіт, і відкрив свої уста, щоб сказати, вже давно приготовлену образливу репліку. Нове тістечко, вкладене отцем в уста, знову перешкодили йому. Знову треба ковтнути, і слухати Паллотті, який говорив, повчав, переконував, намагався зворушити грішника. Ця думка про зміну життя і уподібнення до Христа з цього часу займає найважливіше місце в думках і молитвах Паллотті. Він прекрасно висловив свою тугу в молитві, яку написав саме у ті дні: «ка і привести його до покаяння».

Історія з бісквітом повторилася кілька разів. Запас солодких тістечок в кишені святого не закінчувався. У хворого аж виступив піт на чолі від постійного ковтання, а Паллотті знову діставав з кишені свої оригінальні боеприпаси, потрібні в боротьбі з ворогом. А одночасно із солодким печивом влучав в противника ще солодшим і делікатнішим словом. Просив, благав. В певний момент навіть став на коліна, просячи його майже зі слізьми, щоб той подумав про свою бідну душу. Розповідав про Боже Милосердя, про доброту Христа, про ласкавість Богородиці до розкаяних грішників. І показував йому зображення своєї “Найдорожчої Матері”.

Боротьба тривала дуже довго. Нарешті вираз обличчя хворого почав змінюватися. Було помітно, що до його душі завітав гість, який був в цьому серці дуже давно, – покаяння. Паллотті вимовляв короткі акти віри, надії, жалю та любові, які новонавернений почав повторювати. А після цього хворий зі зворушенням поцілував поданий йому хрест. По його щоках потекла перша сльоза, потім друга, третя... Вінцентій Паллотті і цього разу переміг”.

ПРАЦЯ НАД УКРІПЛЕННЯМ СПРАВИ

З часу свого перебування в Камальдолі Вінцентій Паллотті найбільше сил і уваги присвячує розбудові і зміцненню “Католицького Апостольства”. Тепер треба було приступити до втілення в життя великих планів, які святий окреслив, перебуваючи на відпочинку. Чим більше праці накопичувалося, тим більше святий переконувався, що сам він не зможе організувати таку велику справу. Отже, з думкою про заснування “Католицького Апостольства” з’явилася і думка про заснування конгрегації священників, які могли б присвятити своє життя його діяльності та розвитку.

ПЕРШІ СПІВРОБІТНИКИ

“Досвід чітко нас повчає, – пише отець Вінцентій про майбутню конгрегацію, – що об’єднання осіб, які живуть окремо, дуже легко втрачає силу і витривалість в справах добродетельства і апостольства. Тому вважаю необхідним створення конгрегації священників і братів, які будуть разом мешкати, прямуючи до святості. Ця конгрегація, поширюючись по всіх частинах католицького світу, має стати душею і силою всього Товариства, щоб постійно його надихати на нові апостольські справи.

Перші члени цієї Конгрегації, названої Паллотті в 1835 році “центральною частиною” (*corpo centrale e motore*), не вели спільнотного життя. Його почали впроваджувати лише в 1837 році у будинку біля храму Святого Духа. До членів першої спільноти належали такі священники: Вінцентій Паллотті, Йосиф Маріноні, Вінцентій Мікетоні і Рафал Мелія. В 1842 році до них приєдналися ще три молоді священники, які вирішили цілковито присвятити себе “Католицькому Апостольству”: Ігнатій Ауконі, Андрій Моліацці та Франциск Ваккарі. Франциск походив з поважної родини, мав 28 років і був членом двох академій. За бажанням родичів

готувався до дипломатичного служіння в Церкві. Але коли познайомився з Паллотті і його ідеями, відрікся всіх земних планів на майбутнє і приєднався до справи отця Вінцентія. Кардиналу Тості, який запитував про причину такого рішучого кроку, відповів: “Знайшов я скарб, який шукав: священика Паллотті. Більше нічого не прагну”.

В цьому гроні Паллотті організував спільнотове життя у ректорському домі церкви Святого Духа. Всі займалися апостольською працею, не надаючи поки що своїй спільноті якоїсь організаційної форми. В червні 1843 року до цієї маленької громадки приєднався 33-річний Анжело Паломбі. До 1845 року більше ніхто не був прийнятим до спільноти з огляду на те, що в малому ректорському домі не вистачило б більше місця. Прагнучи далі розвивати Конгрегацію, Паллотті змушений був займатись пошуком відповідного приміщення.

Секретар стану кардинал Ламбускіні допоміг отцю Вінцентію. Він розповів Папі про важке становище святого. Святіший Отець негайно висловив готовність передати будинок у розпорядження нової Конгрегації, доручаючи скласти список будівель, які б були придатними в даній ситуації. Вибір було зупинено на старому монастирі Отців Францисканців Конвентуальних по вул. Сан Сальваторе ін Онда, бо до власності монастиря належала і церква. Це було дуже корисним для Конгрегації. До цього ж монастир і церква знаходилися напроти лікарні Чентро Преті, де Паллотті разом зі співпрацівниками виконує душпастирські функції. Власне це було головною причиною того, що саме цей монастир вирішили передати отцю Вінцентію.

Монастир мав багате минуле. Протягом чотирьох століть в ньому знаходилася резиденція генеральних прокураторів ордену. З цього монастиря вийшли два Папи: Сикст IV і Сикст V. За часів правління Наполеона монастир піддали секуляризації; однак генеральний прокуратор зі своїми помічниками міг залишитися як настоятель храму.

Великою жертвою для францисканського ордену було зречення історичного дому на користь отця Паллотті. Однак Святіший Отець не змінив свого рішення і в березні 1845 року передав священику монастир і церкву.

В зв'язку з тим, що монастир і церква вимагали ґрунтового ремонту, отець Паллотті із співбратами не могли туди відразу переїхати. Протягом всього 1845 року тривали ремонтні роботи. Велика сума – 27 000 скудів знадобилася для відновлення будівлі. Багато зусиль доклав отець Паллотті для того, щоб зібрати відповідну суму. Разом з іншими шляхетними добродіями допоміг йому в цьому і сам Папа.

В САН САЛЬВАТОРЕ ІН ОНДА

В січні 1846 року ремонт в монастирі було майже завершено. Після октави Епіфанії Паллотті зі своїми співбратами міг переїхати з храму Святого Духа до будинку біля церкви Спасителя. Один з його співбратів залишив нам детальний опис нового будинку: “Наш дім був приготовленим до нашого приїзду. Моя кімнатка, обставлена меблями у капуцинському дусі дружелюбно привітала мене. Над ліжком знаходився мідяний хрест, ніби вказуючи, де місце спочинку для християнина. Стіл, два крісла, кропильниця, дві книжкові полиці і образ Божої Матері біля хреста – це все, що було в кімнаті. Мешкаю я зі співбратами, яких люблю і які мене люблять. О, якби всі священики могли зрозуміти, яким безцінним скарбом є спільнотове життя і свята вбогість, якою ж переможною стала б їх діяльність. З такими багатствами немає потреби боятися злодіїв і (вірте мені) непотрібно навіть турбуватися про те, чи є в дверях ключ”.

Паллотті відмовився від посади ректора церкви Святого Духа. Його фізичні сили знову були вичерпані. Хвороба легень приносила йому багато клопотів. В лютому він звернувся до настоятеля в Камальдолі з проханням про дозвіл на кількадекільденний відпочинок. Отець Вінцентій там хотів зміцнити душу і тіло перед виконанням нових обов'язків. Однак вже 25 лютого повернувся до своїх співбратів у Сан Сальваторе. З великою горливістю відразу взявся за працю. Вільний від душпастирських занять час і всі свої сили присвячував для духовного і організаційного розвитку своєї Конгрегації. Але ці завдання заважали йому приділяти достатньої уваги духовному керівництву, та й політичні умови в тогочасному Римі були несприятливими.

В червні 1846 року настав неспокійний час. Після смерті Григорія XVI, якого вороги церкви ненавиділи через його консервативні погляди, Петрову Столицю очолив граф Мастаї Фретті, приятель отця Вінцентія ще з тих часів, коли Паллотті працював з кліриками і опікувався бездомними в Санта Галла. Після виборів нового Папи мирян огорнуло величезне піднесення. Вважалося, що він є ліберальним і прогресивним, що розуміє особливості нового часу. Але ворожі сили спритно використали його настрої і доброзичливе ставлення, підбурюючи людей до щораз нових вимог. А Папа не міг більше поступатися. Все це призвело до відкритого розколу.

В такій неспокійній атмосфері Паллотті намагався організувати Конгрегацію, покласти міцний фундамент, готуючи її до нових важких завдань.

ЧІТКІ Й РІШУЧІ ДИРЕКТИВИ

Одразу після обрання Пія IX, Паллотті був на аудієнції у Святішого Отця у справах Конгрегації. Папа направив його до кардинала Ламбускіні, який мав проаналізувати устав і доповісти Святішому Отцеві.

Паллотті вручив кардиналу регулі і документи Товариства Католицького Апостольства. Ламбускіні ґрунтовно їх вивчив і прийняв директиви Паллотті, при цьому дав декілька цінних рекомендацій, які мали бути взяті до уваги під час підготовки остаточного варіанту. Паллотті з вдячністю прийняв ці вказівки від досвідченого кардинала.

Найбільші труднощі під час редагування статуту нової Конгрегації були пов'язані з запитанням, чи її члени будуть зобов'язані виконувати монаші обіти, чи утворюватимуть об'єднання дієцезіальних священиків без монаших обітів.

Щоб виробити собі з цього приводу чітку позицію, Паллотті в жовтні 1846 року усамітнився на чотири тижні в монастирі Братів Менших в Римі. На молитві в тиші хотів пізнати волю Божу. 10 листопада зібрав своїх співбратів. Тільки-но вони ввійшли до його келії, Паллотті промовив з великою радістю: "Дякуймо Богу за просвітлення, яке мені дарував у години самотності в справі, для якої я сюди прибув". Всі стали на коліна і спільно відмовили «Te deum». Після цього Паллотті сказав: "Бог дав мені зрозуміти, що наша Конгрегація не повинна затверджувати монаших обітів".

В Фундаментальній Регулі, яку написав протягом свого перебування в монастирі, в третьому пункті читаємо: "Члени не складають урочистих обітів. Після двох років новіціату або після довшого періоду (відповідно до рішення настоятелів) відбувається урочисте посвячення кандидата справі Товариства, яке одночасно є угодою між новим членом і Конгрегацією. В цій угоді він обіцяє бути вірним Конгрегації і жити в чистоті, послусі і вбогості".

Так основна структура Конгрегації священників Товариства Католицького Апостольства була остаточно сформована. Як було і до цього часу, залишалася вона об'єднанням священників, яке мало стати головним органом керівництва всього Товариства. Але як спільнота воно повинно мати якусь юридичну основу. Нею стала взаємна угода, згідно з якою кожен член зобов'язувався цілком присвятити себе цілям Конгрегації. Конгрегація натомість брала на себе піклування про своїх членів. Паллотті знав, що через це об'єднання священників в Церкві з'являється установа з новими якостями. Через недовірливе ставлення авторитетних кіл в Церкві до всіляких нововведень, Вінцентій змушений був наперед враховувати труднощі, пов'язані з остаточною затвердженням Конгрегації. Засновники подібних установ завжди стикалися з проблемами.

Від жовтня 1846 року до липня 1847 року Паллотті зі своїми співбратами займався опрацюванням регул 1839 року, враховуючи вказівки кардинала Ламбускіні. До обітниць вбогості, чистоти та послуху додав ще обітницю досконалого спільного життя і неприйняття церковних санів. Одночасно опрацьовували закони, в яких мали бути пояснені юридичні норми Товариства, бо Регула охоплювала лише духовність Товариства Католицького Апостольства.

На початку червня 1847 року всі інші розділи Регули були вже закінчені і були впроваджені в життя в Сан Сальваторе на випробувальний термін.

Паллотті й Ваккарі в жовтні 1846 року урочисто присвятили себе Товариству назавжди. 2 червня 1847 року склав обітницю клірик Гіреллі, а протягом наступних місяців це зробили й інші члени.

Паллотті тепер дбав про те, щоб Папа якнайшвидше затвердив Регули Конгрегації Священників. Хоча про це не варто було думати, поки вона не була остаточно написана.

Доопрацювання та редагування законів постійно затримувалося через напружену політичну ситуацію в країні. Завдяки особистим знайомствам святий зміг подбати ще про ряд привілеїв для Конгрегації. Але несподівана і рання смерть не дозволила йому довести до кінця цієї справи.

РОКИ ВИСНАЖЛИВОЇ ПРАЦІ

Хоча Паллотті з 1846 року вже не був ректором церкви Святого Духа, проте на новому місці теж був обтяжений багатьма обов'язками. Також в Сан Сальваторе до його сповідальні приходило багато людей. Крім того він мав багато обов'язків в місті. Й надалі був сповідником в різних церковних установах, не припинив також піклуватися про хворих і вбогих. Продовжував працювати серед солдатів та в'язнів, організовував реколекції та місійні подорожі.

ЩОДЕННИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ

Гіреллі, молодий товариш отця Вінцентія, так описує його звичний розпорядок дня:

“Паллотті вставав о четвертій годині ранку. Спільно з співбратами присвячував годину духовним роздумам, потім відправляв Святу Літургію і йшов сповідати до доти, поки не висповідас останнього пенітента. Після цього йшов до міста відвідувати хворих або виконувати іншу душпастирську працю на безкінечну Божу славу. Тільки після обіду повертався додому. Споживав скромний обід, під час якого вирішував різні справи або читав духовну літературу. Після чого хвилину відпочивав, молився бревя'рій або йшов сповідати, часом аж до вечора.

Потім вечеря, яка також супроводжувалась вирішенням справ. Після вечері йшов до церкви відмовляти брев'ярій перед Пресвятими Дарами або перед фігурою Скорботної Матері Божої. Згодом молився свої приватні молитви, деколи читав аскетичні книги і йшов відпочивати. Таким був щоденний розклад отця Вінцентія, хоча він часто змінювався залежно від обставин, наприклад, під час подорожей і коли мав багато пенітентів, особливо на свята, коли від ранку до вечора сповідав.

Взагалі протягом всього перебування в Сан Сальваторе найбільше часу і зусиль приділяв сповідям. Коли зранку приходив до церкви, там вже чекала його велика кількість пенітентів. Якщо брат вчасно не відкривав церкви, то Паллотті дорікав його за це і ставив у приклад купців: “Дивись, як вони пунктуально і ревно встають, щоб заробляти гроші. І для них це зовсім не важко. Так само працюють до пізньої години. Чи ж для Господа Бога ми не маємо чинити так само?”

Свідки стверджують, що Паллотті більшу частину дня і ночі присвячував служінню у сповідальні. Тоді навіть забував про їжу. Співбрати змушені були його просто витягувати звідти, щоб отець хоч щось поїв. Рідко коли лягав спати раніше за північ.

Звичайно, Паллотті відчував і розумів, як його виснажує така праця. Тільки завдяки сильній волі, невичерпній турботі про спасіння душ і особливій Божій допомозі не зламався через втому і виснаження. Брат Анджело розповідає, що в спекотні місяці святий через втому не міг їсти, прагнув лише відпочити, просячи його розбудити через 8-10 хвилин. Часом брат, беручи на себе відповідальність, свідомо продовжував час, призначений на відпочинок, однак завжди, коли приходив, щоб розбудити отця Вінцентія, заставав його вже за працею.

Не раз співбрати робили йому зауваження і просили, щоб священник більше турбувався про своє здоров'я; а він відповідав з усмішкою: “Будемо відпочивати на небі”. Поки жив, прагнув спалювати себе без решти у вогні любові до Бога і до безсмертних душ. Тому часом і застосовував суворі засоби боротьби зі втомою. На плечах і ногах носив залізні ланцюжки з гострими шипами, щоб сповідаючи не заснути. З цією ж метою часто сповідав стоячи. Часом протягом певного часу тер собі обличчя або вживав щіпку табаку, щоб трохи підбадьоритися.

Ті, хто знав щоденний розпорядок отця Вінцентія, стверджували, що тільки завдяки особливій Божій благодаті, можна було витримати такий виснажливий стиль життя.

До цієї щоденної праці варто ще додати дні і тижні надзвичайних зусиль.

ВИКЛИКИ ЗБЛИЗЬКА І ЗДАЛЕКА

Траплялося, що святого раз за разом кликали до хворих і вмираючих в особливих ситуаціях. Тоді він часто залишався біля хворого на всю ніч, і незважаючи на це наступного дня виконував всі свої обов'язки.

В кінці квітня 1847 року кардинал Полідорі, який сповідався у Паллотті, перебував на ложі смерті. Отець Вінцентій ночами чув біля нього. Саме біля вмираючого кардинала 24 квітня написав кілька слів до кардинала Ламбускіні, які свідчать про святість вмираючого кардинала і його духовного керівника: “Вважаю за необхідне просити, щоб Ваше Преосвященство віддавав мене Божому Милосердю, щоб я скористався благодаттю, якою мене обдарував Господь, покликавши мене до вмираючого побожного кардинала Полідорі. Минулу ніч всі присутні тут провели із зворушенням і сльозами. Який же це привілей: бачити побожного кардинала, який прощається зі світом. Цього не можна описати, треба тут бути,

захоплюватися, плакати, щоб скуштувати крихту райського щастя. Кардинал страждає з миром у серці і постійно молиться”.

Менш втішним був стан юнака Піо Боссі, члена громадської міліції, якого прикувала до ліжка смертельна хвороба в родинному будинку на Віа Лунгаретта 88. Юнак навіть не бажав слухати про священика. Біля себе поставив гвинтівку, а під подушку поклав заряджений пістолет. Вирішив вбити кожного священика, який відважився б увійти до його кімнати. Батько хворого розповів Паллотті про своє горе. Паллотті не зволікаючи відправився до хворого. Спочатку, дивуючи інших, попросив принести чіпець і велику хустину, які одразу одягнув. Переодягнутого отця Вінцентія матір та сестра завели до хворого, попереджаючи його, що одна шляхетна пані замінить їх на нічному чергуванні. Як тільки жінки вийшли з кімнати, Паллотті нахилився до хворого і зміненим голосом заспокійливо говорив, що стара медсестра не хоче бути для нього тягарем, але залишиться біля ліжка і буде чуйною до кожного його прохання. Промовляючи ці слова, Паллотті непомітно поклав іконку Матері Божої під подушку біля пістолету.

Коли на світанку стривожені матір і сестра увійшли до кімнати хворого, не могли повірити власним очам. Паллотті біля ліжка стояв на колінах в священицькій сутані. Хворий спокійно лежав; був вже після сповіді. В руці, якою хотів вбити кожного священика, міцно стискав хрест.

Дуже часто отця Вінцентія запрошували проводити реколекції. Під час Великого Посту і в травні 1847 року він брав участь у декількох днях зосередження у Вічному Місті. Під кінець липня і з початком грудня проголошував аскетичні конференції для отців Камедулів. В другій половині серпня бачимо його в Веллетрі, де на прохання місцевого єпископа очолив тридення. Його проповіді були такими вражаючими, що тридення продовжили ще на кілька днів. “Господь нам проклав дорогу до цієї праці,” – пише Паллотті 20 серпня до співбрата в Сан Сальваторе ін Онда. “Спочатку для тридення призначили середу, четвер та п’ятницю. Після участі в ньому великої кількості вірних і їх активності треба було сподіватися багатьох людей до сповіді і Святого Причастя. Саме тому працю продовжено до неділі. Тож повернуся я тільки в понеділок”.

Незважаючи на свою зайнятість, Паллотті згодився провести місії. І вже з початком 1848 року разом з двома співбратами організував двотижневі місії, хоча його здоров’я вже тоді викликало серйозні побоювання. Дуже скоро люди з подивом розповідали про те, що отець є надзвичайним сповідником. Майже протягом всіх днів і ночей він засиджувався в конфесіоналі. Місіонери були змушені відкласти свій від’їзд на один день, аби всі могли приступити до сповіді. Вірні вважали священика Паллотті святим. Один з учасників, бажаючи за всяку ціну здобути собі його реліквію, непомітно відрізав клаптик від сутани отця Вінцентія. Ще довго після смерті Паллотті, мешканці Сермонето з вдячністю згадували дні, коли Паллотті вказував їм на Божий шлях. Однак місіонерська діяльність та інша непосильна праця наблизили кінець земного життя отця Вінцентія.

ЗАГРОЗА ЖИТТЮ

Як і для більшості держав Європи, для Церковної Держави 1848 рік був роком революційним. Папа Пій IX намагався за допомогою далекоглядних реформ у Церкві попередити назріваючу бурю, однак марно. Влада вимагала знищити орден Єзуїтів та участі папського війська у війні проти Австрії. Пій IX порадив Єзуїтам тимчасово розформувати свої будинки у Вічному Місті. І вже весною 1848 року Єзуїти виїхали з Риму. Такий перебіг подій вплинув і на працю отця Вінцентія, бо тепер він змушений був знову прийняти посаду духовного отця колегіуму Конгрегації Розповсюдження Віри.

В 1848 році заворушення в Римі досягли такого розмаху, що Святіший Отець вирішив залишити столицю. В листопаді, переодягнувшись у одяг звичайного священика він покинув Рим і сховався в Гаєті.

Паллотті був знаменитим у своєму місті, тому теж не міг залишатися непоміченим. Саме тому вирішив з обережності тимчасово припинити спільнотове життя в Сан Сальваторе. Від 19 до 21 лютого 1849 року провів для своїх співбратів короткі реколекційні науки, після чого члени маленької громадки відправилися в різних напрямках. На місці залишився тільки отець Павел де Геслін, який був французом, іноземцем, а тому йому нічого не загрозувало, з ним залишився і брат-португалець. Паллотті сховався в ірландському колегіумі, там перебував кілька місяців, маючи закрите життя, віддавався теологічним наукам і молитві. Багато часу проводив на адорації біля дарохранильниці.

Неспокійний період тривав недовго. Перервав його генерал Оудіно, який наступав з десятитисячним військом. Його військо увійшло до Риму на початку липня. В середині цього місяця Паллотті після п'яти місяців відсутності повернувся до Сан Сальваторе. Переповнений радістю, пише до свого добродія, кардинала Ламбрускіні: "Це Божа милість, що ми не загинули. Посеред цих небезпек, співбрати в Сан Сальваторе залишилися неушкодженими. Нехай буде подяка Господу, Богу нашому".

Після свого повернення Паллотті негайно взявся до щоденних занять. Але вже недовго судилося йому займатися ними. Здоров'я і сили святого були занадто виснаженими, щоб довго дотримуватись такого жертвовного та самовідданого способу життя.

ПЕРЕДЧАСНА СМЕРТЬ

Іноді Паллотті проявляв знання майбутнього. Кільком особам пророкував близьку годину їхньої смерті, спонукаючи готуватися до неї. Наприклад, своєму батьку сказав, що той помре від апоплексії, не поспідавши. Здається, що і йому самому Господь дозволив знати, як скоро настане його година, коли треба буде прощатися з цим світом.

ПЕРЕДЧУТТЯ СМЕРТІ

В листопаді 1849 року Паллотті був на хрещенні у родині приятелів у Веллетрі. Отець Вінцентій мав гарний настрій. Коли його друг Яків Сальваті запитав святого про причину такого настрою, Паллотті сміючись відповів: "Ми обоє вже є літніми людьми, тому сподіваюся, що незабаром піду до кращої Вітчизни". Прощаючись з господарями, дав зрозуміти, що на хрестинах є останній раз, та й у земному житті бачиться з ними востаннє.

Його щирий і дуже близький друг, побожний отець Клаузі сказав до нього в серпні того ж року: "Вінцентію, Вінцентію, що Ти ще тут робиш? Порви вже з цим брудним світом. Ще один місяць і три дні". Тоді ще ніхто не знав, що мають означати ці загадкові слова. Тільки пізніше стало зрозумілим, що слова отця Клаузі передвіщали те, що Паллотті помре протягом одного місяця і трьох днів. Все так і відбулося, і так, здається, розумів свої слова отець Клаузі. Перебуваючи останній раз в Сан Сальваторе, він звернувся до отця Вінцентія з прощальними словами: "До побачення, до побачення, отче Вінцентію". "А куди ти вибираєшся, приятелю?" – запитав Паллотті. Його друг відповів пророкуючи: "Іду до дідуся і бабусі. Через місяць там зустрінемось," і при цьому показав на небо.

Останнього тижня в листопаді 1849 року Паллотті ще раз відправив ґрунтовні реколекції. Знову досвідчив і пережив свою нікчемність і грішність. Йому здавалося, що він змарнував все

своє життя, навіть, що до цього дня він зовсім не любив Бога. Отож молився: “Найулюбленіша непорочна Матір Марія, Ти після Христа найбільше кохала Безкінечну Любов, кохала більше ніж усі Ангели і Святі. Ти відповіла на Божий заклик. Ти заступаєш за мене і запевняєш мене, що вже зараз почну пізнавати Нескінчену Любов і розпочну життя в найбільшій єдності з не висловлюваними намірами мого Бога і Творця”.

Незважаючи на наближення смерті, жертовно ніс до кінця великий тягар, взятих обов’язків і справ. Взяв на себе приготування урочистої октави Епіфанії на 1850 рік. При цій нагоді перший раз написав список добродіїв, які фінансами допомагали йому в організації і проведенні октави. Виголосив проповіді на її початок і закінчення. Протягом цього часу майже всі ночі сповідав. Одного вечора зі свого конфесіоналу побачив бідного і погано одягненого чоловіка, який тремтів від холоду. Отець Винцентій Перші члени цієї Конгрегації, названої Паллотті в 1835 році Винцентій вийшов з сповідальні і накинув свій плащ на плечі того нужденного. Він не був би собою, якби цього не вчинив. На вулиці йшов дощ, було дуже холодно. Паллотті замерз і існує припущення, що саме тієї ночі він підхопив хворобу, яка через кілька днів поклала його на ложе страждання. Захворів на грип, який пізніше став причиною серйозного запалення легенів.

Коли співбрати висловили святому велику радість з приводу прекрасного перебігу октави, тоді Паллотті сказав, що наступного року вони самі дбатимуть про її проведення.

14 січня 1850 року отець Винцентій відправляв Святу Літургію в своїй улюбленій каплиці Предивної Матері Божої в церкві Трініта деї Монті. Прощаючись з настоятелькою сказав: “Матінко Макрино, сьогодні ми бачимося востаннє. Наближається моя подорож. І ніхто не може завадити мені ступити на цю дорогу”.

16 січня останній раз йшов вулицями Риму. Святу Літургію відправив у Сестер Божої Любові. Після проповіді підійшов до кожної сестри, щоб дати відповідні поради та вказівки. Пізніше відвідав своїх дорогих сестер на Борго Сант Агата. На обід попрямував до свого приятеля Якова Сальваті, який разом з двома священиками запросив святого до себе. Але ледве встиг сісти за стіл, як зітхнув, підвів очі до неба і сказав: “Бог не хоче, щоб я їв. У мене жар”. Попросив, щоб його відвели додому. Прибувши додому, змушений був одразу лягти у ліжку і вже більше не вставав.

ПІД ЧАС ХВОРОБИ

До отця Винцентія покликали лікаря, який виявив важку форму запалення легенів і хотів, щоб хворого відвідав ще один лікар, “бо, – як він зауважив, – тут йдеться про дуже знамениту особу”, щоб без побоювань взяти на себе відповідальність за лікування. Професор Дематтеїс, один з найвідоміших лікарів Риму, зробив висновок, що лікування не дає жодних гарантій, що священик видужає.

Однак було зроблено все можливе, щоб врятувати хворого. Тому застосували кровопускання, ставили п’явки, на ногах зробили пов’язки. Паллотті спокійно дозволяв робити всі процедури, які призначали лікарі. Не скаржився, не нарікав. Навпаки навіть тішився, що завдяки своєму терпінню може уподібнитися до Божественного Вчителя. “Дякую Богу, що дає мені благодать відтворення Христових ран на моєму тілі,” – сказав він одній довірній особі.

Священик Ваккарі, ректор дому при Сан Сальваторе, один з найближчих товаришів Паллотті, просив його, щоб той молився про здоров’я для себе. Паллотті відмовлявся, відповідаючи: “Про це я не буду молитися, бо знаю, що я вже непотрібний Конгрегації. Моя

смерть принесе їй тільки користь. Але якщо самі захочете про це молитися, то я не буду заперечувати”.

В церкві священники разом з вірними розпочали тридення в намірі його видужання. Однак стан хворого погіршувався. Паллотті зносив свої муки з гідною подиву терплячістю. “Боже мій, Боже, нехай буде Твоя воля,” – постійно повторював у своїх молитвах. З великою побожністю цілував хрест. Постійно збуджував жаль у своєму серці і просив Бога про благодать померти з щирим каяттям. Також часто просив про відпущення гріхів. Незважаючи на біль, не прагнув і не шукав полегшень в терпінні. Коли один з священників запропонував йому з’їсти шматок яблука і так позбутися гіркого присмаку ліків, відповів: “Почекаємо інструкцій лікаря, щоб без потреби не шукати приємності для піднебіння”.

Охоче, докладно і без вагань прислухався до наказів ректора, лікаря та медбрата. Одного дня дуже хотів прийняти Святе Причастя. Але коли лікар не дав згоди на це, отець Вінцентій відразу підкорився його волі. За всю турботу про себе виявляв лікарям і друзям зворушливу, майже дитячу вдячність.

В неділю 19 січня стан здоров’я святого дещо покращився. Зранку з великою побожністю прийняв “віатик”, який уділив йому отець Ваккарі. Потім, коли ректор уділив йому благословіння Пресвятими Дарами, з великим зосередженням і побожністю благав про благословіння для всього світу, ніби прощаючись з земним життям і своїми учнями. Потім, звернувшись до співбратів, які стояли на колінах біля його ліжка, молився: “Мій Ісусе, уділи всій Конгрегації благословіння, благословіння любові, благословіння мудрості... Втомлені уста прошепотіли тихо, але чітко ще й третє прохання, яке постійно повторював, коли був здоровим: “Благословіння міці”. А потім тихо занурився в Бога. На його обличчі був глибокій, “небесний” спокій.

ПРОЩАННЯ

Завдяки наполегливим проханням отця Вінцентія йому того ж вечора уділили Таїнство Єлеопомазання. Сам хворий помолився “Confiteor” і відповідав на заклики та молитви. Під час обряду Єлеопомазання повторював за священником слова молитви: “Через це святе помазання відпусти мені, Господи, вчинені гріхи...”

Після цього таїнства учні святого просили його про благословіння. Паллотті з зусиллям підвівшись на ліжку взяв хрест і молився: “Через нескінченне Боже Милосердя, через заслуги Марії, Цариці Апостолів, всіх Ангелів та Святих, нехай вам і всьому світу благословить Бог-Отець, Бог-Син і Бог-Дух Святий. Амінь”.

Після благословення наполегливо нагадував співбратам, щоб ті щиро любили Ісуса Христа і наслідували Спасителя в покорі, послуші і самовідреченні, бо це є необхідною умовою, щоб увійти до числа Христових вибраних. Нарешті до всіх звернувся з проханням: “Моліться про добру смерть для мене, яка можлива лише завдяки Божому Милосердю, бо наші власні зусилля є мізерними і незначними. Тоді теж зможу вічно величати Боже Милосердя”. Потім набожно поцілував хрест і сказав: “Слава Ісусу і Марії”. Після цих слів опустив голову на подушку.

Всі присутні, зворушені глибоким змістом цього прощання, щиро плакали і просили свого духовного отця про молитву, цілуючи йому руки. Він перший раз в житті охоче прийняв це. Це зворушило і самого отця Вінцентія.

Наступні два дні лежав тихо і мало розмовляв. На його прохання співбрати з конференційного приміщення принесли фігуру Цариці Апостолів і поставили так, щоб Паллотті міг постійно дивитися на неї. Від цієї пори майже не перестав розмовляти з Розп'ятим Христом і своєю найулюбленішою Небесною Матір'ю. 21 січня після обіду до отця Ваккарі сказав: "Ви знаєте, яке прекрасне свято буде завтра? Заручини Матері Божої. Завтра в небі буде велика урочистість".

Один з учнів поділився з отцем Вінцентієм своїми сумнівами про майбутнє Конгрегації. Паллотті втішив його: "Я помру, бо негідний належати до Конгрегації. Однак запевнюю тебе, що ця справа буде існувати далі, а Бог буде її благословляти. Кажу так не тому, що надіюся на це, а тому, що я в цьому впевнений".

Наступного дня у святого було ще менше сил. Ввечері отець Ваккарі намагався ще раз просити святого, щоб той молився за своє одужання. Паллотті знесило підвівся і просив із зворушливою схвильованістю: "Боже мій, Боже, дозвольте мені відійти, дозвольте відійти туди, куди кличе мене Господь".

Це були його останні слова. Ліг спокійно. Через 30 хвилин двоє його учнів наблизилося до узголів'я і помітили, що земне життя отця Вінцентія вже завершувалося. Ще через кілька хвилин зітхнув, і його душа повернулася до Господа. Це сталося ввечері 22 січня 1850 року о 21.45.

Через кілька днів після смерті Паллотті з його обличчя було знято гіпсову маску. Ця маска стала єдиним збереженим доказом, завдяки якому знаємо риси обличчя шляхетного священника. Для виготовлення пізніших портретів та погрудь за взірць брали саме цю маску.

Вже в ніч смерті тіло померлого одягнули в священницькі шати і поклали до труни, яку поставили в домашній каплиці. На світанку її було перенесено до церкви. Звістка про смерть отця Вінцентія миттєво рознеслася Римом. До церкви Сан Сальваторе ін Онда йшли натовпи людей. Треба було відчинити центральні двері церкви, які через реставрацію були зачинені, щоб полегшити людям вхід до церкви. Біля труни померлого Паллотті громадилася велика кількість вірних. Багато людей хотіли взяти собі якусь пам'ятку про побожного священника. Нарешті, щоб підтримувати порядок, біля труни довелося поставити сторожу.

День похорону, 25 січня, став днем паломництв до труни Паллотті. Ще раз прийшли духовні особи і миряни, бідні і багаті, знані і нікому не відомі, щоб попрощатися зі святим. Прийшли всі, для кого Паллотті був помічником, другом, наставником.

Після заходу сонця тіло поклали до гробу в кипарисовій труні, яку запечатали і поклали до цинкової труни, а ту знову помістили в труну з дерева. Всі три труни були запечатані церковною владою, після чого вмонтовані в крипту у церкві Сан Сальваторе. На пам'ятнику біля дат життя і смерті священника було зроблено скромний напис: "Тут спочиває тіло римського священника Вінцентія Паллотті, засновника Конгрегації і Товариства Католицького Апостольства".

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

ЖИТТЯ ОТЦЯ ВІНЦЕНТІЯ ПАЛЛОТТІ

(Погляд на життя отця Вінцентія Паллотті)

Знайомство з біографією Паллотті дає можливість відтворити його образ. Узагальнювальний погляд на життя отця Вінцентія дозволить нам пізнати особистість святого, його життя і справи; тільки так зможемо оцінити надзвичайну велич скромного священника.

ЛЮДИНА ВЕЛИКОЇ ІДЕЇ

Паллотті міг влаштувати своє життя приємно і вигідно. Спадщина дозволила б йому після священницьких свячень провести кілька спокійних років в батьківському домі в навчанні, молитві і принагідній допомозі в душпастирській праці. Згодом міг би прийняти престижну і не дуже виснажливу посаду. Міг би врешті легко стати шанованим каноніком. Не вабили його однак земні привілеї і перспективи на майбутнє. Дорогоцінний, одночасно швидкоплинний час земного буття прагнув неподільно присвятити найвищій меті, яку людина може собі уявити, – служінню Небесному Царству. Чи можна в своєму житті обрати більш величні завдання, ніж ті, які обрав сам Спаситель?

Про велич Вінцентія Паллотті також свідчить його самопожертва. Ще більш промовистим і переконливим є факт, що не задовольняючись жертвою свого життя, прагнув надихнути й інших, огорнути своєю діяльністю багатьох людей, захопити всіх католиків. В цьому прагненні і є суть справи всього його життя – “Католицького Апостольства”. Всі католики мають бути апостолами. Це головна його думка. Йї Паллотті присвятив найкращі роки свого священства, за неї боровся, йї неподільно віддавався.

Проголошення такої ідеї і праця над її реалізацією в ті часи були великим ризиком. Паллотті сам переконався в цьому. Протягом багатьох років нічого не спричиняло стільки непорозумінь, підозр і ворожого ставлення до отця Вінцентія, як ідея і пов’язана з нею назва “Католицького Апостольства”.

Ці труднощі можна зрозуміти лише в світлі історії Церкви. В давні часи майже зникла думка про апостольство і відповідальність за нього всіх католиків, а особливо мирян. А в церковних колах цю думку вважали майже ерессю. Реформатори в боротьбі проти Церкви проголошували саме ідею апостольства і священства мирян. Тож не треба дивуватися, що протягом наступних століть Католицька Церква ще більше підкреслювала виняткове становище і відповідальність церковної ієрархії, і з недовірою протистояла думкам, що визнавали значну участь мирян і їх вплив на церковне життя.

Паллотті розумів, що прийшов час, щоб знову покликати мирян до співпраці в поширенні Царства Небесного, і в ширшому обсязі, ніж це було прийнято, щоб якнайбільше об’єднати зусилля в служінні Церкві. Отець Вінцентій розумів, що духовенство, бажаючи виконати сповна свої апостольські завдання, мусить знайти підтримку в світських католиків. У потребах того часу Паллотті чув Божий заклик, за яким пішов не зважаючи на людське осудження і упередження. І саме в цьому можемо побачити його значущість та історичне послаництво в Церкві, бо вже на порозі нового часу повернув значення апостольству мирян, а цим започаткував новий період розвитку Церкви.

Звичайно, сучасники святого також без вагань думали про потребу апостольства мирян і навіть засновували з цією метою ряд організацій. Проте ніхто не намагався реалізувати вселенське апостольство так, як це робив Паллотті. “XIX століття, – пише тогочасний історик, – ознаменувалось діяльністю багатьох видатних особистостей і святих людей, які за допомогою нових засобів енергійно і ефективно намагалися реалізувати актуальні завдання. Вінцентій

Паллотті виділяється серед них завдяки тому, що знав причини тогочасних проблем і намагався всі їх розв'язати за допомогою єдиного ідейного плану”.

Серед тогочасних знаменитих та визначних особистостей, сучасників отця Вінцентія, ніхто так ґрунтовно не займався цією проблемою.

Щоправда багато людей плідно працювали над розв'язанням окремих суспільних-релігійних питань, присвячуючи цьому всі свої зусилля. Однак до отця Паллотті ніхто в той час не згадував про право і обов'язок апостольства всіх католиків, ніхто не розглядав це право та обов'язок як один з основних принципів християнства. І ніхто не чинив таких відважних спроб залучити до апостольства всіх без винятку католиків.

Тоді цієї ідеї ще ніхто цілком не розумів, тому святий Вінцентій не міг її втілити. До неї дозріли лише через століття. Пій XI одним з перших оживляв свідомість всієї Церкви думкою про вселенське апостольство в тій формі, яку свого часу запропонував Паллотті.

ЛЮДИНА ДІЇ

Паллотті не лише давав світу великі ідеї, але також сам працював над їх реалізацією. Працював так, як зможе працювати тільки той, хто глибоко переживав своє покликання.

Паллотті – це людина діяння.

Як священник отець Вінцентій працював тільки тридцять років. Важко навіть думкою охопити все те, що він зробив протягом цього короткого часу. Запалений святою горливістю, прагнув повністю присвятити себе служінню Христу. “Ніколи не бути бездіяльним”; “мало говорити, а багато робити”; “робити стільки доброго, скільки є можливим”; “добро, яке робиш, роби добре”, – це були думки, які часто повторював собі й іншим.

Прагнув, щоб кожен день, кожна година, кожна хвилина його життя були плідно використані. Непотрібні розмови, бездіяльне стояння та чекання були для нього нестерпними. Як тільки міг скорочував час відпочинку і сну. Не мав відпусток. Коли стан його здоров'я вимагав відпочинку, то нечисельні дні призначені для цього були для нього великою жертвою. Але і тоді отець Вінцентій повністю не відмовлявся від праці.

Знаходив роботу всюди. Поспішав з допомогою в кожній потребі. Був завжди готовим зробити комусь послугу. Жодна праця не була для нього ані принизливою, ані заважкою, якщо через неї він міг служити ближнім. Не відмовлявся від будь-яких обов'язків, якщо розумів, що взявшись за них, виконає Божу волю. Зі смиренням і довірою Богу приймав кожне служіння, навіть якщо вважав, що не зможе гідно здійснити його. В душі послуху і смирення прийняв посаду духовного отця в римській семінарії, ректора церкви Святого Духа, та в цьому ж душі взявся за заснування “Католицького Апостольства”.

Гідним подиву є те, яким різноманітним і широким було коло діяльності святого Паллотті. Важко охопити весь обсяг справ, які Паллотті виконував в душпастирстві як проповідник, реколекціоніст, місіонер та керівник братств і товариств. Неможливо порахувати години, присвячені сповідям і особистим духовним розмовам, годин проведених біля хворих, а також порахувати зусиль і старань витрачених на допомогу вбогим і сиротам, на підтримку місій тощо.

У свої справи Паллотті вкладав себе, давав найкраще, що мав. Все хотів виконати якнайліпше: “Прагну, – пише в своєму щоденнику, – щоб мої вчинки і вчинки усіх створінь

були виконані з такою досконалістю, з якою їх виконали б усі Святі, Пресвята Діва Марія і сам Ісус Христос. Хотів би, щоб мої справи і справи всіх людей були виконані з такою вправністю, з якою їх на нашому місці виконували б Святі, Божа Матір і Господь Ісус. А особливо в молитві і священницькому служінні, бо в цьому навіть найдрібніша річ, невидима для людського ока, в Божих Очах має велике значення. Але оскільки бачу, що я нездібний постійно так чинити, то принаймні хочу визнати свою неміч і злиденність”.

З надприродного покликання священника Паллотті впливає, що витрачаючи сили на різноманітні заняття, він знав їх справжню вартість і мав здорове відчуття ієрархії обов'язків. Зрозуміло, що перше місце в його житті займали обов'язки, пов'язані з його священством, а саме Святі Таїнства, молитва, проголошення Божого Слова, духовне керівництво тощо. Жодним іншим справам не присвячував стільки часу і зусиль, як Таїнству Покаяння. Отець Вінцентій починав і закінчував день в сповідальні; зрештою в конфесіоналі він і смертельно захворів. Сповідальня була для нього одним з головних місць апостольства. Він розумів, що саме там відбувається найважливіша, найважча і найплідніша праця над відродженням кожної людської душі і суспільства загалом.

Ось так Вінцентій Паллотті нероздільно присвячував всі свої сили апостольським завданням, які йому доручив Господь. З людської точки зору здається, що він не беріг свого здоров'я, що нерозважливо використовував свої можливості. Якби притримувався розсудливого стилю життя, міг прожити ще кілька, а може навіть кілька десятків років. Але хто ж відважиться тільки по-людськи і раціонально оцінювати душу, якою керує Святий Дух? Сенс людського життя полягає не в тому, щоб жити якнайдовше, але щоб пройти свої роки так, як цього хоче Бог.

ЛЮДИНА МОЛИТВИ

Паллотті працював дуже багато. Але незважаючи на велику завантаженість, не забував про молитву. Він ніколи не був прихильником “єресі вчинку”, яка проголошує, що ревна апостольська діяльність звільняє від духовної праці чи навіть робить її неможливою.

Життя Паллотті є найкращим доказом і одночасно великим прикладом, який навчає, що активну різнобічну діяльність можна поєднати з глибоким духовним життям. Під час найбільш напружених періодів своєї праці святий Вінцентій завжди знаходив час для молитви. Щодня сумлінно виконував духовні справи. Після занять охоче повертався до усамітнення. Всі справи дня, всі події вмів огорнути щирою молитвою.

Паллотті молився завжди і всюди, вдень і вночі. Один з біографів припускає, що навіть в монашій келії стільки не моляться, скільки в своїй кімнаті молився отець Вінцентій. Де Грегоріо, один з найкращих друзів святого, розповідає, що в своїй кімнаті Паллотті постійно стояв на колінах, і не лише тоді, коли молився, але і тоді, коли читав або писав. До такої постави спонукала його пошана до Всемогутнього Господа.

Священик Мелія, близький та довірений співпрацівник отця Вінцентія, засвідчує, що його вельмишановний наставник протягом довгих років мав синю пляму на чолі, яка без сумнівів була доказом того, що святий часто молився, лежачи хрестом, і спираючись чолом на підлогу. Брев'ярій зазвичай молився стоячи на колінах, а часом навіть з піднесеними у вигляді хреста руками. Коли молився брев'ярій охоче робив перерви, щоб збуджувати в собі акт жалю, прославлення, любові, вдячності або довіри відповідно до читань з Літургії Годин.

Святий Вінцентій часто всю ніч проводив перед Пресвятими Дарами. В реколекційному домі на Джаніколо швейцар одного ранку помітив сплячого отця Паллотті в церкві на підлозі перед Пресвятими Дарами. В Камалдолі завжди просив кімнату, вікна якої виходили б на наву церкви. Саме в цій кімнаті Паллотті міг без перешкод молитися в будь-яку пору дня чи ночі.

Святий молився не лише в своїй кімнаті чи в церкві, молився на вулиці, молився в дорозі, молився в гостях і відвідуючи хворих, молився кожним словом та вчинком.

“Завжди, коли я з ним йшов вулицями Риму, – розповідає отець Мелія, – запрошував мене разом з ним молитися розарій. А як тільки закінчував одну частину, відразу пропонував помолитися за душі в чистилищі ще одну. Потім багаторазово повторював “Credo”. Часто навіть не було можливості порозмовляти про важливі справи”.

Часто, чекаючи на аудієнцію у приймальні високопосадовців, відходив у куток кімнати і ставав до молитви на колінах, не зважаючи на присутність інших людей. Отець Вірілі, один з перших співпрацівників Паллотті розповідає: “Я часто ходив з отцем Вінцентієм на аудієнції до Папи Пія IX. Бачив, як він у вітальні, ставав на коліна і молився, поки не надходила його черга”.

На “Ангел Господній” теж завжди ставав на коліна і молився, де б у той час не знаходився, навіть на вулиці.

Кожну справу, кожне діло починав молитвою. Перед тим як щось порадити, ставав навколішки і просив Бога про допомогу. Тільки після молитви чітко і впевнено висловлював свою думку, відповідаючи, як вирішити певну проблему.

З особливою зосередженістю і ревністю молився перед Пресвятими Дарами. Здавалося, що якась таємнича сила притягує його до Спасителя в дарохранильниці. Як ректор церкви Святого Духа за власні кошти збудував коридор, котрий безпосередньо поєднував його кімнату з церквою. Таким чином навіть вдома завжди знаходився близько Спасителя. Саме у Ньому святий шукав втішення і сили в усіх життєвих клопотах. З Ним обговорював справи, які були в його серці. На окремому аркуші записував важливі справи, про які хотів порозмовляти з Господом Ісусом в дарохранильниці. Коли люди приходили до нього з якимсь проханням або важливими листами, часом говорив: “Спочатку порозмовляймо про це з Богом на молитві. Представлю ці листи Спасителю в Найсвятіших Дарах”.

Надзвичайна пошана, яку священник Паллотті виявляв до Ісуса, укритого в Пресвятому Таїнстві, була помітна і в тому, як він відправляв Святу Літургію. Монсиньор де Россі, апостольський вікарій у Китаї, під час перебування на своїй батьківщині побачив в одній церкві римського священника, який відправляв Святу Літургію з такою пошаною, зосередженням і відданістю, що у отця Россі склалося враження, що біля вівтаря він бачить святого. Переповнений здивуванням та зворушенням, де Россі запитав в захристії про прізвище незнамого священника. Ним був Вінцентій Паллотті.

Граф де Грегоріо розповідає, що час від часу запрошував отця Паллотті відправити Святу Месу в своїй домашній каплиці. Щоразу ревність святого Вінцентія зворушувала і викликала сльози у всіх присутніх.

Паллотті однак завжди уникав того, що могло б бути незвичайним, штучно перебільшеним. Сумлінно виконував всі літургійні правила. Якщо на Святий Месі були присутні люди, то не відправляв її понад півгодини; натомість приватні Святі Служби відправляв трохи довше, згідно з поривом своєї душі.

Святий Вінцентій плекав всі види молитви. Молився не тільки для того, щоб випросити необхідні благодаті у Господа. Присвячував години для прославлення. Багато також часу приділяв і молитві подяки. Постійно дякував Богу за незліченні добродійства, якими Добрий Господь обдаровує як його, так і інших людей. Також наперед дякував за вислухані прохання. Був бо міцно переконаний в тому, що Бог вислуховує всі просьби, відповідаючи на них таким чином, який в своїй мудрості і всемогутності вважає за краще і найдосконаліше. Тому в усіх справах Паллотті прибігав до молитви і заохочував знайомих, щоб ті не переставали молитися в кожній потребі: “Молімося, молімося в усіх потребах світу, – заохочував одного разу своїх співбратів, – але особливо про славу Божу і спасіння душ”.

ВЕЛИКИЙ АСКЕТ

Кожного, хто роздумує про діяльність Паллотті дивує, як багато він зробив в своєму житті, як багато молився. Ще більше заслуговує подиву те, що святий так багато зумів здійснити, маючи досить слабе здоров'я.

Ще від народження отець Вінцентій був дуже хворобливим. Саме тому духовний керівник відрадив його вступати до монастиря. Але піст і відреченняПРОЩАННЯр style="text-align:center"p style="text-align: justify" святого Вінцентія як дієцезіального священика не раз перевищували ті, які практикували монахи, керуючись суворими регулами.

Паллотті прагнув багато постити, вести життя повне аскези, таке життя, до якого прагне монастирський ідеал. І хоча святому не судилося вступити до монастиря, однак він прагнув так жити, щоб повністю умертвлювати самого себе. Як духовний наставник великого міста прагнув якнайдосконаліше практикувати євангельські істини: чистоту, вбогість і послух. Це бажання постійно втілював у життя.

Паллотті походив з досить заможної родини. Як священик неодноразово отримував від людей великі грошові пожертви. Але собі не залишав з цього навіть найдрібніших речей. Все, що мав і отримував, віддавав на апостольські і харитативні nbsp;nbsp;справи. Залюбки брався за обов'язки, які не приносили йому жодних доходів. Ніколи не забирав дванадцять скудів, які мав отримувати щомісяця як духовний отець Колегії Конгрегації Розповсюдження Віри. Передавав їх на розвиток місії. А в заповіті отця вказано, що мав лише кілька скудів.

Його особисті потреби були надзвичайно скромними. Одна маленька кімнатка стала для нього домом на все життя. В Сан Сальваторе обрав собі кімнату дуже скромну і понуру, єдиною оздобою якої були хрест і статуя Матері Божої. Його ліжком була канапа з сінником. Протягом тривалого часу спав на великій корзині з книгами, а іноді навіть на голій землі. Духовний керівник отця Вінцентія отець Серафіні розповідає, що в 1839 році наказав йому спати хоча б на сіннику. Кардинал Ламбускіні стверджує, що протягом років Паллотті не спав на ліжку тому, що не мав його. Подарував його іншим. Коли отримав нове ліжко, воно було таким твердим, що нічний відпочинок став для нього мукою, а не відновленням фізичних сил.

Також святий Вінцентій мав дуже скромні вимоги щодо свого одягу. Все, що мав найкраще, віддавав вбогим. Коли через замалий розмір черевик на ногах Паллотті з'явилися мозолі, не хотів позбутися їх, приймаючи це терпіння на згадку про Хресну Дорогу Ісуса Христа. Але, кохаючи вбогість, одночасно не зносив неохайності та бруду. Сам дбав про чистоту і порядок, і заохочував до цього інших. Коли один з його співбратів якось прийшов до кімнати отця Вінцентія в брудному одязі, святий сам взяв щітку і вичистив його вбрання, коментуючи це так: “Ми маємо бути вбогими, але не брудними”.

Протягом всього свого життя навіть, коли був лише учнем в гімназії, практикував піст. Їв дуже мало. Ті, хто знав про це, завжди дивувалися, як він може жити і працювати, споживаючи так мало їжі. Майже протягом півроку дотримувався суворого посту, а крім Великого Посту практикував пости отців Капуцинів: від Всіх Святих до Різдва Христового, а потім від Великодня аж до Зелених Свят.

Завжди задовольнявся малими порціями. Не раз його сніданок складався з кусня хліба, вмоченого в оцет. Під час обіду намагався непомітно вибирати ті страви, які найменше були йому до смаку. А до смачних страв додавав гіркий порошок, який носив з собою. Після обіду їв листок полину. Якщо йому подавали якусь вишукану страву, віддавав її хворим. А якщо сідав до столу тоді, коли вже всі поїли, споживав лише рештки. “Без відречення ми є неочищеними деревами або недоглянутим садком,” – сказав одного разу, пояснюючи необхідність відречень.

З тією ж рішучістю і ревністю, з якою відмовлявся від благ цього світу, не дозволяв собі жодних приємностей. Так умертвляв тіло, що його слушно можна назвати великим аскетом Церкви. Ще молодим студентом склав за згодою свого духовного керівника обіт чистоти. Щоб боротися зі спокусами, дотримувався суворої дисципліни і практикував бичування, але лише за згоди свого сповідника. Відомо, що той дозволяв отцю Вінцентію часто бичуватися аж до крові, носити волосяницю і покутні ланцюжки та застосовувати багато інших покутних практик. І сьогодні можна побачити в його кімнаті в Сан Сальваторе ін Онда знаряддя, якими упокорював своє тіло. Часто носив пояс з верблюжої шерсті. А для бичування часом вживав грубі сухожилля тварин. Всі ці знаряддя приховував від інших протягом всього життя. Тільки після смерті святого брата знайшли їх. Отець Паллотті застосовував всі покутні практики з великою обережністю і розсудливістю, щоб не звертати на себе зайвої уваги. “Довіряю Господу, – читаємо в його духовному щоденнику, – що все це витримаю без шкоди для здоров'я, щоб міг далі працювати для Божої слави та спасіння душ. Маю навіть надію, що через ці форми покути наберуся нових сил для душі та тіла”.

ТАЄМНИЦЯ ВЕЛИЧІ

З якого джерела Паллотті черпав силу для такого надзвичайного життя, праці, молитви і відречення?

Є тільки одна відповідь на це запитання, відповідь, яка пояснює життя кожного святого: все це чинить могутність та міць любові. “Любов не знає меж, – писав автор «Наслідування Христа», – але силу розпалює понад всяку міру. Любов не відчуває тягарів, не звертає уваги на труд, прагне більшого, ніж може. Не зважає на неможливе, бо переконана, що все подолає і їй все до снаги. А отже, є до всього здібна, багато виконає і доведе до кінця те, що той, хто не кохає, покине і занедбає”.

Так і Паллотті палав такою любов'ю, яка серед людей рідко зустрічається. Любов Божа приходила на допомогу слабкому тілу.

ЖИТТЯ БОЖОЮ ЛЮБОВ'Ю

Паллотті дивився на Бога і досвідчував Його передусім як Нескінченну Любов, яка безмірно перевищує людське розуміння і уявлення. Божа Любов є гідною безмежної любові і пошани. Такі вислови, як “Бог нескінчений, необмежений, незрозумілий, безмірно милосердний і милостивий” постійно повторюються в його працях і листах. Святий був до глибини душі проникнутий нескінченною Божою Любов'ю. Її відблиском стали його думки, прагнення та вчинки.

“Прошу Господа, щоб мені і всім людям дав якнайпалкішої і, якби це було можливим, нескінченної любові. Господи! Або померти, або безмежно Тебе любити,” – так читаємо в одному з записів його духовного щоденника, який він зробив перед рукоположенням. Цей вислів став гаслом його майбутньої священицької діяльності.

В невеликій, але дуже цінній книжечці “Травень для священиків” Паллотті представляє свій ідеал священика: “Виконуючи обов’язки священика, маєш наслідувати благословенні небесні духи. Маєш благу Нескінченну Любов. Наповнений любов’ю до справжньої Любові, ти повинен молитися священицькими молитвами. Святі Літургії треба відправляти з ревною любов’ю до Безмежної Любові. З палким захопленням маєш проголошувати Боже Слово, уділяючи Святі Таїнства з любові до Нескінченної Любові. Твоєю поживою має бути любов до Безмірної Любові, твоїм напоєм – любов, відпочинком – любов, зусиллям – любов до Нескінченної Любові. Нехай кожна твоя думка буде насичена любов’ю до Бога, кожен вчинок здійснений з любові до Нього. Кожен рух нехай буде актом любові до Предвічної Любові, кожен подих нехай буде подихом любові до Творця. Так, розпалений любов’ю, купаючись в любові, захоплений любов’ю, переображений у найчистішу любов у Бозі, кидай полум’яні стріли любові, щоб захопити всі серця до повноти любові в Нескінченній Любові”.

Все його життя було невтомною тугою, не заспокоєним прагненням любити Бога, гідного безмежної любові, а коли б це було можливо, любити нескінченно, і щоб всіх людей привести до цієї любові. Цей жар любові зростав з кожним роком, бо Паллотті в світлі особливих ласк щораз глибше пізнавав Божу досконалість і щораз краще розумів, як щедро, без особистої заслуги священика, Господь обдаровував його. “Милостивий Господи, – пише в своєму щоденнику, – пробач мені, що я відважусь це висловити: Зі своєї любові і милосердя до мене Ти близький до шаленства. Бо щохвилини думаєш про мене і виливаєш так багато благодатей і любові”.

Паллотті був великим шанувальником Пресвятої Трійці. Плекав глибоку пошану до людськості Божого Сина. Протягом свого життя відчував тісний зв’язок з Євхаристійним Христом.

З винятковою довірою і ніжністю ставився до Матері Божої. Вже в 1832 році його любов до Марії досягнула вершин, які нечасто підкоряються навіть святим.

Палка любов, яку може переживати шляхетна дитина до своєї земної матері, є лише блідим відблиском тією любові, яку Паллотті випрацював і розвивав в собі до Пресвятої Діви Марії. Та любов, яку він виплекав і розвинув, своєю палкістю нагадує любов Ісуса, Божої Дитини, до Пресвятої Матері, Діви Марії. Бо саме любов Ісуса була для отця Вінцентія взірцем та ідеалом, до якого він прагнув і про таку любов постійно просив у Бога.

Святий Паллотті мав іконку Матері Божої Любові, оправлену в невеличку металеву рамку, з якою майже ніколи не розлучався. На іншому боці іконки в скриньці знаходилися реліквії святих і Апостолів. “Мадонна Вінцентія”, добре znana серед римлян, приносила благословення тим, хто просив, потішала засмучених, наvertsала серця грішників, а інколи навіть зціляла хворих.

Його щира і палка любов до Матері Божої і Христа виражалася у пошані і прославленні. Навіть земна любов дитини до матері, взаємна любов в подружжі чи між друзями буде тривалою лише тоді, коли її фундаментом стане пошана. У Вінцентія ця шанобливість була настільки переповнена такою любов’ю, яка зближує та з’єднує, що святий щиро і довірливо спілкувався з Марією.

Священик Вінцентій Паллотті шукає дороги вже не лише до Її стіп, але і до Її Серця. В усіх життєвих ситуаціях він завжди звертається до Неї з найщирішим словом люблячої дитини: “Мати”, “Мамо”, “Найулюбленіша, найдорожча Матір”. Входячи або виходячи з кімнати завжди схилив голову перед Її фігуркою, ніби перед живою особою: “Благослови, Мамо”. Коли писав важливий лист чи прохання про допомогу для потребувачих, спочатку з довірою показував його Мадонні: “Владнай цю справу, Мамо”, “Допоможи мені, Мамо”. Горнувся до Неї завжди і в усіх справах, радився просто розмовляв. В середу і суботу, щоб вшанувати Марію практикував спеціальні молитви і відречення. Її свята були для нього часом радості і особливих благодатей.

Дуже зворушливим є те, що такий суворий до себе аскет може з такою щирістю і делікатністю звертатися до Матері Божої. Любов до Пресвятої Диви Марії формувала ставлення священика Вінцентія до ближніх, до оточення. Її опіка сприяла тому, що святий до всіх був добрим, лагідним, привітним. Всі, хто знав отця Паллотті, одногосно стверджували, що він притягував до себе всі шляхетні душі.

Найбільшим його прагненням ще з юнацьких років було поширення культу Пресвятої Диви Марії. Реалізовував його протягом всього свого життя. Не було проповіді, в якій не згадав би Матір Божу.

Ще перед оголошенням догмату Непорочного Зачаття Марії, отець Паллотті звертається до Марії з цим титулом і поширює серед вірних цю правду віри. Але повністю виражає свої синівські почуття пошани і відданості, присвячуючи і віддаючи в опіку Марії як Цариці Апостолів найбільшу справу свого життя – Товариство Католицького Апостольства. В молитвах Товариства, автором яких є отець Вінцентій, звертається до Марії як до наймилосерднішої Матері, найласкавішої, як до Заступниці і Посередниці ласк.

Також часто звертався у своїх молитвах до ангелів і святих. Паллотті постійно промовляв молитви прославлення за всі благодаті, які уділив йому Господь. Складав в жертві Господу всі заслуги святих. Постійно просив про їх милосердя та заступництва. Прагнув, перебуваючи ще на землі, разом з ними любити і величати Бога. Чим ближчим був день відходу до Небесної Вітчизни, тим більше росло в ньому прагнення зануритися в Бога і тісно з'єднатися з ним назавжди. Один з останніх його записів в духовному щоденнику, зроблений 1 грудня 1849 року, виражає цей сум за цілковитим преображенням в Бозі й Христі: “Ісусе мій і мій Господи, відсторони мене, а на моє місце постав Себе. Нехай знищеним буде моє життя. Нехай будуть знищені всі мої вчинки. Твоє життя нехай буде моїм життям. Твоє вмирання – моїм вмиранням. Твоя смерть – моєю смертю, Твоє воскресіння – моїм воскресінням, Твоє вознесіння – моїм вознесінням. Все Твоє нехай стане моїм. Життя Пресвятої Трійці нехай буде моїм життям”.

БРАТ ВСІХ ЛЮДЕЙ

Паллотті на все дивився Божими очима і все любив Божим серцем. Тому теж на взірець Предвічного Отця і Ісуса, Сина Божого і Людського, дуже любив всіх людей. Паллотті читав душу кожної людини. Найбільшою любов'ю кохав Бога, а також палко кохав Божий образ – людину. Цьому “Божому образу” присвячував все – гроші, одяг, сили, здоров'я та життя. Все його священицьке життя було знищенням себе самого для добра людей. Він прагнув розпалити їх безмірною любов'ю і привести до неба.

Тому, кохаючи людей Божою, надприродною любов'ю Вінцентій ніколи не міг байдуже пройти повз людську біду. Болісним та тяжким були для нього страждання ближніх, особливо тоді, коли він не міг допомогти. Кожне людське горе пригнічувало святого. Отця Паллотті завжди огортало глибоке співчуття, коли бачив хворих, вбогих і самотніх. Саме це співчуття він одразу

висловлював вчинком милосердя та допомоги. “Хотів би я стати поживою, напоєм, одягом та маєтком, щоб принести полегшення в людській недолі. О, коли б я міг стати світлом для сліпих, мовою для глухих, здоров'ям для хворих”.

Ще більше його душу огортав смуток та біль, коли згадував, скільки людей живе без Бога, без Христа, без справжньої віри, без допомоги Таїнств, скільки людей перебуває в небезпеці вічної кари.

“Поспішаймо рятувати душі. Вони є Божим образом. Пресвята Кров Ісуса Христа відкупила їх. Вони покликані стати мешканцями неба”.

“Для спасіння душ,” – це одна з провідних думок, яка супроводжувала святого протягом всього священницького життя та спонукала всі свої сили присвячувати ближнім. Багато молився за душі, для душ працював, покутував та терпів. А хотів зробити для них набагато більше.

“Коли б це було можливим, хотів би все віддати, все перетерпіти, кожної хвилини багато раз вмирати у важких терпіннях, тільки б усі створіння кохали і прославляли Бога”.

Жар любові підштовхував його завжди прийти на допомогу ближнім, коли з'являлася можливість. Саме цей жар приводив його до заможних людей та до бідних, до калік в притулках та до молоді на вулицях. Тільки завдяки любові кардинал, секретар стану і простий селянин чи слуга приходили до отця Вінцентія з довірою як до доброзичливого та турботливого духовного наставника. Під проводом любові він приводив злочинців та засуджених в Божі обійми, а душі привілейовані до досконалості на щораз вищі рівні нескінченної любові. Саме любов диктувала йому ці єдині, незамінні слова, які влучали в усі серця: солдат в казармах, безнадійно хворих в лікарнях, молоді, яка тільки починає жити, робітників, людей похилого віку, які вже залишили позаду майже все життя, а перед собою не бачили нічого, крім надії на вічність.

Доброзичливість і відкритість отця Вінцентія в наданні допомоги огортала не лише тих, з ким він особисто зустрічався. Його любов промінювала далеко за межі його щоденного життя. Як тільки чув волення про допомогу чи то з Італії, з Англії, з Азії чи Африки завжди з готовністю відповідав на кожен заклик. Його справа, “Католицьке Апостольство”, має аж до країв землі і до кінця світу керуватися духом жертвовної любові.

Палка любов Паллотті не гасла і до тих, хто його скривдив, ускладнював йому життя та перешкоджав діяти та реалізовувати сокровенні наміри.

Однак особливою, щирою та турботливою любов'ю святий обдаровував своїх найближчих співпрацівників. Гідним подиву є те, як любов йому допомагала завжди знайти відповідний спосіб поведінки. Бо до себе він був дуже суворим та вимогливим, однак не ставив таких вимог до своїх співбратів. А навіть навпаки. Був до них дуже поблажливим. Постійно запитував, чи щось комусь не заважає, чи не мають якогось невисловленого бажання. В стосунках з людьми завжди керувався правилом: “До себе хочу ставитися як суддя, а до інших – як добра матір”. Одного разу один чоловік запросив його разом з співбратами до себе в маєток. Молодий Бандіера, учень святого Вінцентія, член Товариства, знайшов в парку гойдалку. З радістю і посмішкою запросив святого на гойдалку, а Паллотті без вагань прийняв запрошення.

Таким був отець Паллотті. На взірєць св. Павла бажав стати всім для всіх, щоб здобути всіх для Христа.

Паллотті ніколи не досягнув би такого рівня духовної досконалості і палкої любові, якби не був людиною великого смирення. Тому що Господь лише покірним уділяє такої любові.

Незважаючи на свої вчинки та на отримані щедрі благодаті мав про себе дуже негативну думку. Вважав себе за “ницість та гріх”, за найневдячніше і найпідліше Боже створіння”. Вважав себе найгіршим і найбільшим грішником, бо думав, що замало співпрацює з Божою благодаттю і замало любить Господа. “Господи мій, – пише в своєму щоденнику, – скільки ж селян і селянок, скільки монахинь, ремісників і простих людей, яких зазвичай мало цінують, дійсно любить Тебе, а я ніколи Тебе не любив”. Його ідеалом було нескінченно любити Бога. Проте бачив, що від цього ідеалу він є надзвичайно далеко. Тому вважав себе за безодню ницості, недбальства та підлості. Гадав, що не має людини, яка б більше ніж він потребувала молитви про навернення. Вважав себе негідним жити на землі. В своїх власних очах був найгіршим Божим слугою, котрий Святій Церкві приносить більше сорому ніж слави.

Тому, переконаний в цьому, в 1847 році пише в своєму заповіті: “Я не гідний церковного похорону. Коли ж Бог через своє безмежне милосердя дозволить це, благаю всіх священиків нашої найменшої Конгрегації, щоб моє тіло поховали, якщо це буде можливо, біля церкви в могилі для засуджених біля церкви Сан Джовані Декколлато. Маю надію, що вже зараз молитиметься про моє навернення”.

В прощальному листі до своїх співбратів покірно визнає: “Знаю, внаслідок мого поганого життя я міг бути постійною перешкодою для справи Апостольства і заслужити, бо справді на це заслуговую, аби Господь Бог скоротив моє життя”.

За рік до смерті, замислюючись над своїм життям, святий Вінцентій написав наступну молитву: “Боже, сьогодні минає 54 рік Твоєї нескінченної доброти до мене та моїх незліченних і жахливих гріхів, невдячності, згіршення, облуди. Протягом всіх цих років я робив добрі постанови, а тепер бачу, що став ще гіршим ніж був колись. Але Ти, Предвічна і постійно діюча Доброта, зобов’язуєш мене довіряти Тобі. Ти сам бачиш, якою великою є моя провина, що я є священиком, позбавленим знання та святості; то ж знаєш, скільки шкоди я приніс окремим душам та цілій Церкві”.

Це переконання про ницість власної особи переповнювало отця Паллотті недовірою до власних поглядів, прагнень. Він побоювався стати жертвою прихованої пихи. Тому повністю, аж до найдрібніших справ був підпорядкований думці духовного керівника. Як і в своєму особистому житті, так і в апостольській діяльності не брався за жодну справу без схвалення сповідника. Кожен крок, зроблений без згоди духівника, святий вважав хибним.

Як не надавав великого значення своїм поглядам, так само недооцінював своїї праці і досягнень. “Наші вчинки є нічим,” – сказав перед смертю одному зі своїх учнів. Розумів, яка недосконалість прихована в кожному людському вчинку. Хоча і працював дуже багато, вважав все це за ніщо в порівнянні з тим, що потрібно було б зробити, щоб гідно відповісти на нескінченну Божу любов. “Мій Боже, обвинувачую себе зараз і хочу завжди себе обвинувачувати, бо стільки добрих справ, котрі можна було б зробити, були невиконані з моєї вини. Також багато помилок, що супроводжували мої добрі вчинки, були зроблені з моєї вини”.

Тому Паллотті не хотів, щоб йому приписували будь-які досягнення, і навіть найважливішим його справам, як Товариство Католицького Апостольства. Хотів, щоб засноване ним Товариство вважали Societas minima (Найменшим товариством).

Оскільки вважав себе ніким, не хотів, щоб його цінували інші. Людські відзнаки, пошана та визнання були прикрими для нього.

Повагу, яку як священику виявляли через поцілунок руки, вмів оригінальним чином скеровувати до своєї найдорожчої Небесної Матері. Постійно в рукаві носив іконку Мадонни. Як тільки хтось намагався поцілувати йому руку, святий спритно витягав скриньку з іконкою Матері Божої, щоб поцілували саме її.

Добро, яке робив, прагнув по можливості приховувати або приписувати іншим. Просив Бога, щоб вів його до святості дорогою, схованою від людських очей. “Прагну, – пише в щоденнику, – любити Бога, щоб про цю любов знав лише Господь, а не люди. Прагну терпіти для примноження Божої Слави, але так, щоб про це знав тільки Бог”.

Тому дуже неприємною була для отця Паллотті повага до його особи, а тішився він, коли його зустрічало упокорення, погорда, глум, зневага. Одного разу його обізвали та принизили як негідника. Паллотті все це спокійно вислухав і пішов далі. Зайшовши до церкви Санта Марія дель Пянто, впав на коліна і подякував Богу за цю зневагу.

Отець Пасхаліс, останній сповідник священика Вінцентія, дав таке свідчення про святого: “Я ніколи не чув, щоб Паллотті чим-небудь хвалився, бо в усіх справах шукав Божої Слави і спасіння людей. Також я ніколи не помічав, щоб тішився похвалою. Хоч і був сповідником Папи Римського, поведився так скромно, ніби сповідав найменшого клірика в якійсь захристі”.

ЧУДОТВОРЕЦЬ

“Хто понижується, – сказав Господь, – той піднесеться” (Мт 23,12б). Ці слова стосуються не лише вічного життя. Також і на цьому світі Господь показує цю істину тим, хто з покірним серцем вірно йому служить. Показує це надзвичайним чином.

Паллотті сам переконався в цьому. До наших часів збереглася пам’ять про велику кількість подій, через які Бог виразно показав, як подобається Йому цей покірний і ревний священик. Звичайно ж отець Вінцентій старався приховувати особливу Божу прихильність до нього, хоча і не завжди це йому вдавалося.

В попередніх розділах вже згадувалось про надприродні дари, якими Господь обдарував свого вірного слугу: про те, що під час сповіді бачив людські серця; що знав майбутнє; що після його візитів до хворих, ті видужували. Щоб доповнити картину його життя, представляємо в цьому розділі декілька надзвичайних подій.

ДАР ЗЦІЛЕННЯ

1834 року сталася подія, яку важко пояснити і яка стала початком приязні, що на все життя поєднала отця Вінцентія з Якубом Сальваті. Дружина Сальваті розповідає:

“Моя донька Каміла важко захворіла, внаслідок чого в неї почали відмирати тканини тіла; лікар Тості відмовився нею опікуватися. Я була в магазині, коли прийшов священик Паллотті і запитав мене:

– Ви кликала мене?

– Ні, – відповіла я дещо сердито. – А хто ви?

– Я – Вінцентій Паллотті.

– В такому разі прошу відвідати мою доньку, бо їй дуже зле.

– Зараз прийду, – відповів Паллотті. – Але прошу, не бійтеся. Стан здоров'я вашої доньки поліпшується.

Однак він не прийшов. Відразу після мого повернення донька з'їла апельсин. Наступного дня лікар підтвердив, що Каміла здорова:

– Це диво, вона не могла одужати”.

Одного четверга в 1848 році Паллотті оголосив про реколекції для всіх мешканців будинку Санта Агата, які повинні були розпочатися в суботу ввечері. Настоятелька намагалася вмовити Паллотті перенести реколекції на інший час, бо багато вихованок хворіли вже протягом кількох днів. Домашні лікарі серйозно поставилися до цього захворювання, стверджуючи, що в таких умовах реколекції не можуть відбутися. Однак Паллотті вирішив, що реколекції розпочнуться в суботу ввечері, навіть якщо він проголошуватиме їх перед пустими лавками. Прийшовши у суботу о визначеній годині, він попросив покликати до каплиці всіх вихованок, хоч стан здоров'я дівчат не покращився. Коли всі прийшли до каплиці, отець Вінцентій виголосив конференцію, після якої всі дівчата відчули, що вони видужали. Лікарі також із здивуванням підтвердили, що всі їхні пацієнтки здорові.

ЧУДЕСНЕ РОЗМНОЖЕННЯ ОЛІЇ ТА ГРОШЕЙ

Дитячий будинок в Санта Агата був свідком ще одного чуда. Одного разу в день посту на кухні забракло олії. До того ж в касі не було грошей; сестра кухарка була дуже цим стурбована. Тоді у дверях з'явився отець Паллотті. Сестра відразу розповіла про свій клопіт.

– Довіряй Богу, – потішив її Паллотті. – Знаком хреста благословив пугу каструлю з олії і сказав сестрі зачерпнути, скільки їй потрібно. В каструлі виявилось стільки олії, що вистачило, щоб приготувати страви на шістдесят осіб.

Розповідають і про дворазове розмноження грошей. Про одне з них ми вже згадували. Друге натомість відбулося в новому будинку Товариства біля церкви Сан Сальваторе ін Онда. В 1847 році був куплений годинник за 36 скудів. Того дня, коли треба було віддати гроші за годинник, у отця Паллотті було лише 3 скуди. Саме їх він вручив ректору дому Ваккарі.

– Але ж, отче, – зауважив ректор. – як же я маю заплатити всю суму?

– Май довіру! – прозвучала відповідь.

– Добре, буду надіятися, що Ви додасте решту до 3 скудів.

– Май довіру! – повторив Паллотті з легким докором. – Але бачу, що не маєш.

Ваккарі мовчки пішов і поклав гроші в скриньку, в якій зберігав гроші. Було в ній ще кілька медяників та дві срібні монети – разом кілька скудів.

Коли ввечері прибув купець, щоб забрати гроші; не хотів позбутися їх, приймаючи це терпіння на згадку про Хресну Дорогу Ісуса Христа. Але, кохаючи вбогість, одночасно не

зносив неохайності та бруду. Сам дбав про чистоту і порядок, і заохочував до цього інших. Коли один з його співбратів якось прийшов до кімнати отця Вінцентія в брудному одязі, святий сам взяв щітку і вичистив його вбрання, коментуючи це так: /span> а також палко кохав Божий образ а годинник, Ваккарі пішов до каси і сказав жартівливим тоном:

– Тут гроші, які належать Вам.

Яким же великим було його здивування, коли відкрив скриньку. Біля трьох скудів лежав папір, в якому знаходилася вся сума. Відразу подумав, що це чудо. Але нікому про це не розповів, бо хотів спочатку переконатися, що ці гроші потрапили до каси неприродним шляхом. Тільки тоді, коли все перевірів, зрозумів, що це чудо.

Одного разу розмовляв з отцем Паллотті про цю особливу подію.

– Чи я тобі не говорив, що потрібно довіряти? – сміючись відповів Паллотті. – Довіри! Довіри! А Господь все зробить.

Вищезгаданий годинник до сьогодні стоїть в генеральному домі Товариства Католицького Апостольства в Римі.

ОСОБЛИВІ БЛАГОДАТІ

Напередодні Нового 1837 року Марія Бенедетта Габріеллі зі свого вікна бачила святого Вінцентія, який у зливу йшов вулицею. Він не мав з собою парасольки, а капелюх, який зазвичай в таких ситуаціях був йому порятунком, тримав у руках. Отже, отець був повністю під рясним дощем. Однак Марія Бенедетта з подивом помітила, що краплинки дощу не падають на нього, а його одяг повністю сухий. Захоплена цим фактом жінка постаралася ближче познайомитися з Паллотті. Пізніше саме ця жінка, за бажанням отця Вінцентія, взяла на себе керівництво притулком Санта Агата.

До дуже особливих і рідкісних явищ в житті святих людей належить біолокація, тобто здібність одночасно перебувати в декількох місцях. Священик Мелія розповідає про біолокацію в житті Паллотті з часів його ректорства в церкві Святого Духа. Щотижня приходили туди посповідатися два молодих приятелі. Одного разу один з них сказав своєму колезі, щоб той йшов сповідатися першим, він натомість трохи запізниться. Тоді, коли перший був в сповідальні і слухав повчання отця Вінцентія, отець раптово перервав його. Коли пізніше закінчив повчання, сказав до пенітента: “Жертвуй Святе Причастя за спокій для душі твого друга, який помер хвилину тому”. Схвильований юнак поспішив до помешкання приятеля, але той справді був вже мертвим. Родичі розповідали, що його друг помер на руках отця Паллотті. Юнак же не міг зрозуміти, як це могло статися, бо саме тоді святий сидів в сповідальні і нікуди не виходив.

Свідки підтвердили ще три подібні випадки. Один відбувся під час октави Епіфанії в Санта Андреа делла Валле. Паллотті знову перебував у конфесіоналі. Тоді покликали його піти посповідати одну затверділу серцем і знану в злочинному світі жінку, яка перебувала на межі життя і смерті. Дворазово поверталися до сповідальні з проханням, наполягаючи, щоб отець прийшов. Щоразу Паллотті відповідав: “Ще є час”. І сповідав далі. Раптово пенітент, який сповідався, помітив, що Паллотті завмер, піднявши очі до неба. А коли знову заговорив, то промовив: “Дякуймо, Божему Милосердю”.

Вийшовши з церкви чоловік дізнався, що грішниця, про яку йшлося, померла в присутності отця Вінцентія саме тоді, коли той бачив його в сповідальні в такому незвичайному стані.

Крім вищезгаданих подій у житті отця Паллотті можна побачити й деякі особливі дари, якими були наділені багато містиків. Ще вдома рідні інколи помічали, що Вінцентій під час молитви піднімався у повітрі й у такому положенні залишався декілька хвилин.

Пенітентка Паллотті Єлизавета Санна також свідчить про подібні ситуації. Коли вона якогось разу зайшла до церкви Сестер Мантелляток, побачила Паллотті, який стояв на колінах перед Пресвятими Дарами. “Незабаром, – стверджує вона, – піднісся в захопленні десь на три лікті над землею”. В церкві Святого Духа бачила два промені, які оточували голову Паллотті, коли він відправляв Святу Літургію.

В лютому 1834 року разом з трьома співбратами він 14 днів перебував в монастирі Кармелітів, щоб перевірити регулу Конгрегації Католицького Апостольства. Ваккарі, який також там був, розповідає, що одного разу служив на Святій Літургії, яку відправляв його вельмишановний Вчитель. Коли Паллотті підніс Святу Гостію, то піднявся на лікоть над землею і на деякий час залишався в повітрі “з розпростертими руками і наче в небесному захопленні”.

ЯСНОВИДІННЯ

В 1829 році священик Паллотті написав до свого старшого брата Сальватора, порадивши, щоб той почав готуватися до смерті, бо буде жити ще три роки і помре без священика. В травні 1832 року його брат помер від апоплексії, не прийнявши Святих Таїнств.

Також ще за три роки пророкував смерть своєму молодшому брату.

Великою сенсацією була подія, про яку розповів граф Алчіде Плебані. Якось Паллотті проходив повз ікону Матері Божої, яка знаходилась у громадському місці. Під іконою хлопці грали в карти та лаялися. Паллотті зробив їм зауваження і вимагав, щоб ті принаймні відійшли від ікони. У відповідь на це один із хлопців так розсердився, що почав лихословити на священика. “Приготуйся, бо скоро станеш перед Божим Судом”, – сказав Паллотті до богохульника. І одразу після цих слів хлопець впав мертвий на землю.

Ми вже згадували, що ще за тридцять років Паллотті пророкував майбутньому Папі Пію IX призначення його наступником Петра. Передбачив також час і обставини смерті Папи Григорія XVI.

Григорій XVI був обраний Папою 2 лютого 1831 року. Цього дня, ще перед виборами, Паллотті сидів в сповідальні церкви дель Суффраджіо, де вже чотири години чекав на свою чергу столяр Йосиф Маркоцці. Паллотті, який був його сповідником вже шість років, дав йому знак, щоб той пропустив інших пенітентів. Коли всіх поспідавав, встав і наказав Маркоцці йти за ним. Вони зайшли до церкви Сант’Аполлінарі, де отець Вінцентій поспідавав якогось священика. Звідти відправився до іншої церкви, а врешті до Санта Марія дель Пянто. Тільки тут поспідавав терплячого столяра. На сповіді Маркоцці помітив, що його духовний керівник раптово знепритомнів. Тривало це приблизно п’ять хвилин. Врешті Паллотті сказав:

– Дякуймо Богу, вже маємо Папу.

На запитання чоловіка, кого обрали, відповів: “Капеллари”.

Маркоцці після сповіді відправився до церкви делла Паче, щоб там прийняти Святе Причастя. Коли нарешті дістався туди приблизно опівдні, прозвучав звук гармати. Люди зі здивуванням запитували, що трапилося.

– Вибрали нового Папу, – кричав Маркоцці.

– Кого вибрали? – запитали його.

– Капелларі.

Всі були здивовані тим, що про це їх інформує столяр. Бо ще ніхто не знав, що вибори було завершено.

В кінці травня 1846 року Григорій XVI тяжко захворів. 31 травня (це був другий день Зелених Свят) з прощальним візитом прийшов до Сан Сальваторе ін Онда відомий і вельми шанований там Емануель де Грегоріо. Приніс з Ватикану звістку про те, що стан здоров'я Папи Римського покращився. Паллотті однак з розпростертими руками і виразом болі заволав: “О Боже, Боже, а я кажу вам, пане, що стан здоров'я Папи є дуже важким. Прошу молитися за нього сьогодні ввечері”. І саме тієї ночі Григорій XVI помер.

ОПІКУН З “ТОГО СВІТУ”

Діяльність святих людей не закінчується з їхньою смертю. Бог дозволяє своїм вірним слугам далі чинити добро братам і сестрам, які ще живуть на землі. Тільки у вічності виявиться, скільки благодатей ми отримуємо завдяки допомозі святих.

Велика кількість людей переконалися, що Паллотті навіть після смерті залишився їх вірним приятелем і чудотворним помічником. Бог хотів прославити свого слугу чудами не лише під час його земного життя, але і після смерті. Після його відходу до Небесної Батьківщини почали складати звіт про чудотворні зіцілення, які були відповіддю на молитву прохання про допомогу та заступництво отця Вінцентія.

Влітку 1850 року одна жінка, матір великої родини, дружина ірландського шевця, після тяжких пологів була при смерті. Троє лікарів стверджували, що неможливо її врятувати. Чоловік хворої покликав священника Мелія, вірного учня Вінцентія Паллотті, який перебував тоді в Лондоні. Священик уділив Таїнство Єлеопомазання, а прощаючись порадив дати хворій три ложки води з реліквіями Паллотті і молитися з довірою. Його порада була виконана. Коли наступного дня Мелія прийшов провідати хвору, жінка вже встала і почувала себе дуже добре.

27 грудня 1851 року Магдалена Сальваті, дружина Якова, отримала тяжке ураження мозку. Протягом двох днів вона була між життям і смертю. По допомогу звернулися з молитвою до Паллотті і подали хворій в ложці води частинку реліквій Божого Слуги. Коли Магдалена прийшла до тями, сказала: “Ах, отче Вінцентію. Я завжди говорила, що священник Вінцентій є великим святим. Отче Вінцентій, яка ж я щаслива”. Наступного дня жінка прокинулася після міцного сну, ніби і не хворіла. Здивовані лікарі одногосно ствердили, що таке зіцілення не має природного пояснення.

Серед багатьох чудес, які відбулися за заступництвом Паллотті, заслуговують особливої уваги два нижчезгадані, які Священна Конгрегація Обрядів розглядала протягом беатифікаційного процесу Слуги Божого і визнала їх справжніми.

Дев'ятирічний Олександр Лутрі 12 вересня 1898 року грався з сестрою і двома друзями в родинному домі на Борго Вітторіо в Римі. З'їжджаючи по перилах сходів з четвертого поверху, на третьому поверсі втратив рівновагу і впав з висоти 18 метрів на мармурову підлогу. Внаслідок падіння отримав струс мозку і перелом основи черепа. Цей діагноз був підтверджений в лікарні, в яку терміново привезли хлопця.

Лікар Альфредо Рамоні був присутнім біля хлопця, який лежав, наче мертвий: бліде обличчя, непритомність, повний параліч, ледве відчутний пульс, відкриті очі, не реагуючі на зовнішні подразнення зіниці. Капелан лікарні уділив дитині Таїнство хворих, а потім сказав: "Ще кілька годин і все буде скінчено". Лікарі також говорили про близьку смерть хлопця.

Матір, яка вже не надіялася на земних лікарів, звернулася за допомогою до Бога. Дослухавшись до порад своїх друзів, вона поклала під подушку вмираючого сина іконку з зображенням Вінцентія Паллотті, палко молячись, щоб за заступництвом святого священника Бог зцілив її дитину.

Зранку 14 вересня, а отже майже через два дні після страшної події, вона увійшла до кімнати, де лежав хлопець, побоюючись, що може застати сина вже мертвим. Матір готувалася до найгіршого. Тому не повірила власним очам, коли побачила Олександра, який сидів на ліжку і посмішкою зустрічав свою маму. Подумавши, що це видіння, підбігла до нього, й зі страхом, поєднаним з почуттям радості, закричала:

– Хто я?

– Мама, – відповів хлопець і поцілував матір.

Щаслива жінка запитувала, як це трапилося, що він так швидко одужав. Але хлопець пам'ятав лише своє падіння і сильний удар. Потім йому снилося, що якийсь літній священник, оточений надзвичайним світлом, ходив довкола його ліжка і кілька разів торкався його рукою.

Зацікавлена цією історією, мама показала сину іконку Вінцентія Паллотті. Захоплений хлопчик викрикнув:

– Це він! Це він!

Олександр Лутрі був цілковито оздоровлений. Лікар, який оглядав хворого після падіння, та інший лікар-свідок, два експерти зі струсу мозку і переломів основи черепа та лікар, який вивчав цю подію від імені Конгрегації Обрядів, одногослоно заявили, що це зцілення перевищує людське розуміння.

Ще одне дивовижне зцілення за заступництвом Вінцентія Паллотті було офіційно підтвержене лікарями і Конгрегацією Обрядів. Сталося воно з Маргаритою Санднер з Німеччини. Вона тяжко хворіла на склероз. Вже з 16 років почали проявлятися перші ознаки цієї хвороби: задуха і параліч, які заважали їй повноцінно жити. Потім з'явився докучливий біль в правій нозі. У 32 роки хвора кілька тижнів провела в лікарні. Але масаж та інші методи лікування не давали бажаних результатів. Навіть навпаки, біль перекинувся на плечі та шию. Дуже скоро Маргарита вже не могла стояти на ногах. Почала лікуватися у різних спеціалістів за допомогою найрізноманітніших препаратів. Все даремно. Хворобу не можна було подолати. Ноги ставали щораз тяжчими, шкіра не реагувала на подразнення, праву ступню викрутило вліво. Хвора постійно була в ліжку або ж на візку, до якого її мусили переносити. Вона не могла

сама пересуватись, рухала лише руками. До цього всього ще з'явилися порушення мовлення, запаморочення голови, дроз та задуха.

Саме тоді Маргарита Санднер почала спілкуватися зі Священиками-Паллоттинами, які заохотили її до довірливої і витривалої молитви про зцілення за заступництвом Вінцентія Паллотті.

Але Бог не відповідав на молитви. А лікарі та подруги надалі заохочували хвору молитися. Під час четвертої новенни хворій здалося, що вона бачить Матір Божу, яка говорить їй: "Встань і ходи". Тож хвора далі молилася.

6 вересня 1947 року Маргариту занесли до церкви, де вона взяла участь в Святій Літургії і прийняла Святе Причастя, палко благаючи Вінцентія Паллотті, щоб заступився за неї перед Матір'ю Божою і випросив для неї зцілення.

На віглію урочистості Імені Діви Марії Маргарита пересувалася на своєму візку по своїй кімнаті. Раптом почула слова: "Встань і ходи". Здивована і злякана, оглянулася навколо, але нікого не побачила. А голос постійно знову повторював: "Встань і ходи".

Хвора неспокійно спала вночі. Вранці про все розповіла своїй подрузі та сину й попросила, щоб вони посадили її на крісло. Потім взяла в руки іконку Вінцентія, ревно почала кликати його на допомогу і зі словами "В ім'я Господнє" власними силами встала з крісла і відчула себе повністю здоровою. Це сталося 12 вересня 1947 року в урочистість Імені Пресвятої Діви Марії.

Сім лікарів та спеціаліст Конгрегації Обрядів після ґрунтовного обстеження хворої і після 22 засідань в єпископській курії в Ратизбон заявили, що раптовому зціленню Маргарити Санднер неможливо знайти природного пояснення.

Крім вищезгаданих прикладів існує багато інших предивних доказів заступництва Вінцентія Паллотті. Також без сумніву можна говорити про те, що милосердний Бог і в майбутньому буде уславлювати чудесами цього святого, якщо люди з довірою звертатимуться по допомогу до нього.